

VELIKE NACIJE DANAŠNJIJE

ALONSO TREVIER DŽOUNS

I. izdanje.

2022.

VELIKE NACIJE DANAŠNJICE
ALONSO TREVIER DŽOUNS

Naslov originala:
THE GREAT NATIONS OF TO-DAY
BY ALONZO TREVIER JONES
1901.

Prevod sa engleskog:
BOJAN MIRKOVIĆ

Lektura:
JELENA TORDAJ

Redaktura i korektura:
MATO TOKIĆ

Grafičko oblikovanje, prelom teksta i dizajn korica:
MATO TOKIĆ

Urednik:
MATO TOKIĆ

Vlastito izdanje
MATO TOKIĆ
Vuka, 2022.

Copyright © Mato Tokić, 2022.

www.dobravijest.com

ISBN 978-953-50281-5-4

SADRŽAJ

POGLAVLJE I.	
UVOD	1
POGLAVLJE II.	
MORALNO STANJE RIMSKOG CARSTVA	5
POGLAVLJE III.	
PRVA TRUBA	11
POGLAVLJE IV.	
DRUGA TRUBA	16
POGLAVLJE V.	
TREĆA TRUBA	22
POGLAVLJE VI.	
ČETVRTA TRUBA	29
POGLAVLJE VII.	
SAVREMENE NACIJE ZAPADNE EVROPE	35
POGLAVLJE VIII.	
PETA TRUBA – PRVI JAO	38
POGLAVLJE IX.	
ŠESTA TRUBA – DRUGI JAO	46
POGLAVLJE X.	
ISTOČNO PITANJE – TRUBLJENJE SEDME TRUBE – TREĆI JAO	56
POGLAVLJE XI.	
PORUKA TREĆEG ANĐELA	69
POGLAVLJE XII.	
VREME TREĆE ANĐEOSKE PORUKE	75

POGLAVLJE XIII.	
TROSTRUKA PORUKA: ŠTA JE ONA U ODNOSU NA VAVILON?.....	88
POGLAVLJE XIV.	
TROSTRUKA PORUKA: ŠTA JE ONA U ODNOSU NA VAVILONSKE ČERKE?	95
POGLAVLJE XV.	
ZVER I NJEN LIK	104
POGLAVLJE XVI.	
DELOVANJE ZVERI	110
POGLAVLJE XVII.	
DELOVANJE LIKA ZVERI	120
POGLAVLJE XVIII.	
UZVISIVANJE BEZAKONJA	126
POGLAVLJE XIX.	
VELIKA POTREBA ZA PORUKOM TREĆEG ANĐELA	134
POGLAVLJE XX.	
BOŽIJE ZAPOVESTI.....	144
POGLAVLJE XXI.	
VERA ISUSOVA.....	148
POGLAVLJE XXII.	
DRŽANJE BOŽIJIH ZAPOVESTI I VERE ISUSOVE.....	155
POGLAVLJE XXIII.	
„DOĐE ČAS SUDA NJEGOVA“	160

POGLAVLJE I.

UVOD

Velike nacije današnjice: odakle su došle? Šta je njihova sudbina? O velikim nacijama iz drevnih vremena ove stvari su izrečene; pa su tako poznate od strane onih koji mogu razumeti. Zar ništa nije rečeno, što bi se moglo znati, o velikim nacijama današnjice?

O velikim nacijama drevnih vremena, njihov uspon, tok i sudbina prorečeni su od Gospoda, preko Njegovih proroka. Zar On nije rekao ništa u vezi velikih nacija današnjice? To ne može biti, jer se On nije promenio. On je „isti juče, danas i zauvek“: stoga je Njegova briga za ljude i nacije uvek ista.

Večna je istina da Bog „od jedne krvi stvori svaki ljudski narod da prebiva po svem licu zemlje pošto omeđi unapred postavljena vremena i međe prebivanja njihova, da traže Gospoda ne bi li ga kako napipali i našli, premda nije daleko ni od jednog od nas. U njemu živimo i mičemo se i jesmo, kao što i neki od vaših pesnika rekoše; ... i rod smo njegov“.

„Ako smo dakle rod Božji, usuđujemo se smatrati“¹ da je Bog nemaran prema svom rodu u jednom dobu više nego u drugom ili da je On uopšteno nemaran u bilo kojem dobu.

Knjiga Danila je Biblijska knjiga koja se naročito bavi velikim nacijama *drevnog vremena*. Ona govori o usponu, toku, karakteru i sudbini vavilonskog carstva; o carstvu Miđana i Persijanaca; o Makedonskom Carstvu – Aleksandru i njegovim naslednicima; i o Rimskom Carstvu. Takođe govori, iako ne toliko puno, o nacijama

1 Pisac se poziva na deo stiha iz Dela apostolskih 17:29 koji kaže: „Ako smo dakle rod Božji, ne smemo smatrati...“, koristeći negaciju kako bi naglasio način na koji ljudi često razmišljaju u vezi Božjeg delovanja. – prim. prev.

koje su nastale padom Rima.

Postoji još jedna knjiga u Bibliji koja zauzima isto gledište u odnosu na moderno vreme kao što i knjiga Danila zauzima u odnosu na drevno vreme. Ona se bavi modernim nacijama toliko stvarno koliko se knjiga Danila bavi drevnim nacijama. Ona zapravo dopunjuje knjigu Danila. Ta knjiga je Otkrivenje.

Knjiga Danila i knjiga Otkrivenja su, radi toga, udružene knjige u odnosu na istoriju nacija, drevnih i modernih: međutim, sa ovom razlikom, s obzirom na to da je u knjizi Danila nacionalna istorija glavna tema, uporedo sa crkvenom istorijom: u knjizi Otkrivenja glavna tema je crkvena istorija, uporedo sa nacionalnom istorijom.

Ključ moderne istorije, za velike nacije današnjice – njihovo poreklo, tok i sudbina – kao što možemo videti u knjizi Otkrivenja, nalaze se u proročkom nizu o Sedam Truba. Ipak Sedam Truba same po sebi imaju osnovu. Proročki niz Sedam Sruba je posledičan. Tu prorečeni događaji su se odigrali zbog određenih stvari koje su učinjene. Ove određene stvari su pokazane u prva tri koraka svakog od dva prethodna proročka niza u knjizi Otkrivenja: Sedam Crkava i Sedam Pečata. Zbog toga da bismo pronašli osnovu Sedam Truba, treba baciti brz pogled na ove stvari koje su njihov uzrok.

Proročki niz Sedam Crkava je sastavljen od sedam pisama oslovljenih od Gospoda Njegovoj Crkvi u sedam faza njenog iskustva, od prvog Hristovog dolaska do drugog Njegovog dolaska. U svakom od tih sedam pisama, ne samo da je dat savet kako da se postupa ispravno, nego su i naglašene opasnosti i zla koja spopadaju Crkvu, protiv kojih ona mora posebno da se čuva, i koje mora da izbegne, kako bi ostala čista.

Crkvi u njenom *prvobitnom stanju* – „Efeškoj crkvi“ – On kaže: „Ali imam protiv tebe *što si svoju prvu ljubav ostavio*. Opomeni se dakle odakle si *pao*, i pokaj se i čini prva dela“. Otk. 2:4, 5. Ovo definitivno ukazuje na „otpad“ koji je spomenut od Pavla starešinama Efeške crkve (Dela 20:30), a kojim se posebno bavi u 2. Solunjanima 2;

čije se otpadanje, kada se nastavilo, razvilo „u čoveka greha“, „sina propasti“, „koji se protivi i uzdiže sebe iznad svega što se zove Bog ili svetinja, tako će i u hram Božji kao Bog da sedne praveći se da je Bog“. 2. Sol. 2:3-4.

Pismo crkvi u njenoj *drugoj fazi* je puno hvale. Ovo pokazuje da, iako su *pojedinci* nastavili sa otpadom spomenutim u prvom pismu, *sama Crkva* je poslušala savet koji joj je upućen od Poglavarara Crkve, pa se pokajala i vratila „prvim delima“. *Vreme* ove faze iskustva crkve u reči definitivno nagoveštava da ona treba da „ima nevolju deset dana“. Otk. 2:10. Ovo se odnosi na deset godina progonstva tokom vladavine Dioklecijana, 303-313. nove ere; koja se završila Milanskim ediktom, izdatim od dva imperatora Konstantina i Licinija, u martu 313. godine nove ere.

Potom dolazi *treća faza* Crkve, u kojoj se sa pohvalom u Hristovom savetu spominje činjenica da se ona čvrsto držala Njegovog imena, i da se nije odrekla Njegove vere, „u one dane u koje je Antipa, moj svedok verni“. Otk. 2:13. Ova reč „Antipa“ nije *ime* osobe, već je to *izraz* karakterističan za ta vremena. Sastavljen je od dve grčke reči – (*anti*) i (*pappas*). *Anti* označava *protiv*, a *pappas* je naša engleska, a takođe i univerzalna reč za „tata“. Reč „tata“² je jednostavno ponavljanje originalnog korena reči, „tatica“³. A ova reč „tata“ je izvorna reč od koje je nastala reč „papa“.

Tako da ova reč „Antipas“ – „protiv ‘pas (taticice)’“ ili ‘papas (tate)’“ – pokazuje rast *papstva* u periodu koji je odmah usledio nakon 313. godine nove ere. Ovo je bio period Konstantina, i dalje, u kojem je samo *papstvo* jasno nastalo i krenulo otvoreno da utvrđuje svoju vlast. A u to vreme istorija beleži da dok su drugi glavni biskupi crkve nosili titulu „patrijarha“, rimski biskup je marljivo izbegavao titulu patrijarha, „koja bi ga stavila na isti nivo sa drugim

2 Engleska reč „papa“ na našem jeziku znači „tata“. – prim. prev.

3 Engleska reč „pa“ na našem jeziku znači „tatica“. – prim. prev.

‘patrijarsima’“. On je uvek preferirao titulu „*tata*“, ili „*papa*“; a to je, zato što patrijarh nagoveštava oligarhijsku crkvenu vladavinu, to jest, vladavinu manjine: dok „*papa*“ nagoveštava monarhijsku crkvenu vladavinu, to jest, vladavinu jednog. – Šaf, *“Istorija hrišćanske crkve“*, tom III, odeljak 55, odlomak 1, beleška. Tako se istorija i reč Hristovog saveta izrazito ujedinjuju, kao karakteristike te crkvene faze, formiranja papstva i objavljivanja papske vlasti.

Ovo nas definitivno dovodi do vremena stvaranja Papstva; i odgovara tačno, tom trenutku vremenskog perioda, do istorijskih činjenica koje prate Milanski edikt, koji je okončao „nevolju“ spomenutu u prethodnom pismu Crkvi. Tako je „otpad“, napuštanje „prve ljubavi“, spomenuto u *prvom* pismu, u ovom vremenu *trećeg* pisma kulminiralo *papstvom*.

Sada je ovaj isti tok praćen u prva tri koraka proročkog niza o Sedam Pečata. Tu se, u prvom pečatu, vidi kako istupa *beo* konj (Otk. 6:2), što odgovara Crkvi u njenoj prvoj fazi, u njenoj čistoći. Međutim Hrist svojim savetom u prvom pismu kaže da je došlo do odvajanja od njene prve ljubavi; a to je naznačeno u *drugom* pečatu, u kojem je „istupio još jedan konj koji je bio *crven*“. A u *trećem* pečatu „gledao sam *crnog* konja“. Otk. 6:5. Tako simboli u pečatima, prolazeći od belog ka crnom, pokazuju tok otpadništva, kao što je naznačeno u pismima Sedam Crkava od prve ljubavi, u kojima je Hrist bio sve u svemu u *prvoj* fazi, do *treće* faze, u kojoj je, „bio Sotonin presto“, i gde Sotona prebiva, *čovek je postavljen umesto Boga* u hramu, – crkvi – Božjoj, (Ef. 2:21), pokazujući da je on Bog. Stihovi 20-22.

Sada je *posledica* ovog otpadništva, iz kojeg se razvilo Papstvo u Rimskom Carstvu, bila *kompletna propast Rimskog Carstva*. A ova *posledica* otpadništva praćena u ova tri koraka dva proročka niza o Sedam Crkava i Sedam Pečata, prikazana je u proročkom nizu o Sedam Truba.

POGLAVLJE II.

MORALNO STANJE RIMSKOG CARSTVA

Truba je simbol rata; kao što je zapisano: „Utrobo moja, utrobo moja! Previjam se! Srce moje! Srce moje lupa u meni, ne mogu ćutati; jer čula si, dušo moja, glas roga, pokliče bojne“. Jer. 4:19. „Jer ako i truba da nejasan glas, ko će se spremiti za boj“? 1. Kor. 14:8. „Zatrubiše u trube i spremiše sve, ali niko ne krenu u boj, jer moj se gnev izli na sve mnoštvo njihovo.“ Jez. 7:14. „Zatrubite u trubu na Sionu i oglasite poklič na mojoj svetoj gori! Neka drhte svi žitelji zemlje; jer dolazi dan Gospodnji, jer blizu je taj dan.“ Joilo 2:1.

Otkrili smo da Sedam Truba proriču posledice stvaranja Papstva, koje je izniklo od velikog otpadništva iz Hrišćanstva. Papstvo je stvoreno u Rimskom Carstvu ujedinjenjem otpale Crkve sa tom republikom koja se izopaciła u imperijalni despotizam; a ishod Rimskog Carstva, stvaranjem Papstva, je bila potpuna propast tog carstva. Ova propast je ostvarena od strane moćnih vojski severnih naroda, koji su, u uzastopnim moćnim talasima, preplavili zapadno Rimsko Carstvo, u vremenu pokrivenom sa prve četiri od Sedam Truba.

U to vreme, i petsto godina ranije, Rimsko Carstvo, je kao celo, „ispunilo svet“. „Ono što je došlo zadnje među takozvanim proročanstvima velikih monarhija, bilo je ono što je savršeno ostvarilo zamisao *monarhije*, budući da je (osim Partije⁴ i velike Indijske bajke koja stoji iza nje) strogo usklađena sa civilizovanim svetom. Civilizacija i ovo carstvo su pripadali istoj kategoriji; oni su predstavljali međusobno usklađene zamisli i bili su istih opsega.“

4 Partija je naziv pokrajine gde se oko 3. veka pr. Hr. naselili Parti. Područje se nalazilo na severoistoku Kaspijskog mora. – prim. prev.

– *De Kinsi*. A kada je to carstvo bilo uništeno, onima koji nisu bili prosvetljeni Božjom Rečju se zaista činilo, zbog nasilja u tim vremenima, da je svet došao svom kraju.

Ni jedan čovek ne može da zamisli užas tog vremena. Za pad tog carstva je rečeno „nikada ranije postojanje nacije nije bilo tako potpuno zbačeno; nikada pojedinci nisu imali više zla da podnesu i više opasnosti da iščekuju. Odakle dolazi to da je populacija nema i mrtva? Kako to da su mnogi koji su pustošili gradove, upropastili mnoge položaje, uništili mnoge karijere, proterali mnoge zemljoposjednike, ostavili toliko malo tragova, ne govorim o njihovom pravom postojanju, već samo o njihovim patnjama“? – *Gizō*.

Iako to nije bio kraj sveta, ipak je kao i pad drevnog Vavilona, pad Rima bio pun lekcija koje tačno ukazuju na stvari koje će se desiti na kraju sveta. Zbog toga je, sa svim svojim užasima, posledica zala nagomilanih na društvo stvaranjem i delovanjem Papstva. A kada se svet stvarno bude završio, to će biti sa užasima koji ga prate, kao posledica zla koje je nagomilano na svetsko društvo ovog vremena stvaranjem i delovanjem Lika Papstva. Otk. 13:1-8, 11-17; 14:9-19; 19:11-21. A kao što je Zver sama po sebi merilo poređenja u svim stvarima koje se odnose na stvaranje i delovanje Lika Zveri, tako su i stanje društva i poslovičarstva i naroda tog vremena Zveri, verno merilo poređenja kojim se ispravno tumače tok i stanje naroda u ovim vremenima Lika Zveri.

Kratak događaj društvenog stanja tog vremena zato upravo ovde ima dvostruku vrednost: iste iskvarenosti koje su bile karakteristične za prethodni Rim ponovo su se ispoljile u Rimu iz petog veka. „Jednostavna strogoća discipline i ponašanja je bila potpuno zane-marena i zaboravljena od Rimskih sveštenika. Najneumereniji luksuz, sa svim porocima koji su ga pratili, je bio uveden među njima, uopšteno su se praktikovala sva najskandaloznija i najnehrišćanskija lukavstva sticanja bogatstva. Činilo se da se nadmeću u buntovničkom življenju najvećih proždrljivaca paganskog Rima kada

je luksuz tamo bio na najvećem nivou. Jer je Jeronim, koji je bio svjedok onoga što je zapisao, ukorio Rimski kler koji je imao ista preterivanja koja je pesnik Juvenal toliko žestoko kritikovao u vreme Rimskog plemstva pod vladavinom Domicijana.“ – *Bauer*.

„Sve je bilo odlučivano vraćanjima i predviđanjima; i nije nedostajalo razuzdanih orgija Bahanalijanaca sa svim njihovim bestidnim pesmama i pijankama.“ – *Merivale*.

„A sada kriminalna i nestašna zadovoljstva istrošene nacije nisu ostavljala prostora za razmišljanje o obuzimajućim svakodnevnim dužnostima, a ni o zastrašujućim nevoljama sutrašnjice. Neobuzdana požuda i besramna nepristojnost nisu priznavali nikakvu svetost u bračnoj vezi. Bogati i moćni su uspostavljali hareme, na tajnim mestima na kojima su njihove žene bile ostavljene, zaboravljene, zapostavljene i prezrene. Gozba, teatar i cirkus su izvlačili ono malo snage i energije što su ostajali nakon porodične neumerenosti. Siromašni su oponašali poroke bogatih, a gnusna izopačenost je imala vrhovnu vlast i navukla osvetu neba.“ – *Lia*.

Paganska praznoverja, paganske zablude, i paganski poroci, koji su uvedeni u Crkvu otpadom, a zaogrnuti formom pobožnosti, doveli su do takve iskvarenosti da društvo kojeg su bili deo više nije moglo da postoji. Iz njega više nije bilo moguće da bilo kakvo dobro dođe, i moralo je da bude počišćeno. „Nekontrolisani napredak pohlepe, rasipništva, bludništva, pozorišni odlasci, neumerenosti, pohotljivosti; ukratko, svi neznabožački poroci, koje je Hrišćanstvo došlo da istrebi, dalje su nosili Rimsko Carstvo i ljude brzim koracima prema raspadu, a konačno su ga predali u ruke grubih, ali jednostavnih i moralno snažnih, varvara.“ – *Šaf*.

Bilo je nemoguće da bude drugačije. Otpadništvom je to jevanđelje izgubilo tu čistoću i svoju silu u mnoštvu koje ga je ispovedalo. Sada je korišćeno samo kao plašt da pokrije istu staru pagansku zlobu. Ovaj *oblik* pobožnosti, ne samo da se praktikovao bez sile nego se prkoseći joj, proširio na veliko mnoštvo ljudi, pa

je carstvo zato postalo zagnojena masa pokvarenosti. Kada su zbog toga jedina moguća sredstva koja je sam Gospod primenio da očisti narod, bila uzeta i korišćena samo kao plašt da bi se pod njim još više povećala bezbožnost, nije više bilo ni jednog drugog leka; uništenje je moralo doći. I došlo je, od vojske, koja je uistinu divlja, ali čije društvene navike su toliko bile iznad ljudi koje su uništili, da su se oni, takvi divlji kakvi su bili prilično posramili zbog sramnih grehova koje su otkrili u takozvanom Hrišćanskom Rimskom društvu.

Pisac koji je živeo u vreme varvarskih najezdi, i koji je pisao kao Hrišćanin, izjavljuje: „Crkva, koja treba svuda da umilostivi Boga, šta ona radi osim što Ga izaziva da se razbesni? Koliko mnogo ljudi neko može sresti, čak i u Crkvi, a da nisu pijanice, ili razvratnici, ili preljubnici, ili bludnici, ili pljačkaši, ili ubice, ili slični tome, ili sve istovremeno, bez kraja“? Čak je na neki način sveto među Hrišćanima da budu manje zlobni. Posle javnog služenja Bogu, a zamalo i tokom njega, oni prelaze na sramna dela. Teško da bi samo bogati čovek počinio samo ubistvo i blud. Potpuno smo izgubili svu silu Hrišćanstva, i potpuno smo povredili Boga, što mi kao Hrišćani grešimo. Gori smo od varvara i neznabožaca. Ako je Sas divlji, Franak neveran, Got neveran, Alan pijanica, Hun razuzdan, oni su, zbog svog neznanja, mnogo manje nego mi zaslužili kaznu, koji, pored toga što znamo Božje zapovesti, činimo sve ove zločine.

„Vi, Rimljani, Hrišćani i Katolici, obmanjujete svoju braću, tretirate loše siromašne, uništavate svoje živote zbog nečistih i paganskih predstava u amfiteatrima, valjate se u raskalašnosti i pijančenju. Varvari, su u međuvremenu, iako su neznabožci ili jeretici, koliko god da su žestoki prema nama, pravedni i poštteni u njihovom međusobnom ophođenju. Ljudi iz istog plemena, koji slede istog kralja, međusobno se vole sa iskrenom ljubavlju. Mnoga od njihovih plemena su bez mrlje pijančenja, a među njima, osim Alana i Huna, čednost je pravilo.“

„Ni jedno od ovih plemena nije potpuno zlobno. A ako imaju svoje poroke, oni takođe imaju i svoje vrline, jasne, istaknute, i jako izražene. Dok ste vi, moji voljeni seoski sugrađani, sa žaljenjem mogu reći, osim izuzetka nekolicine svetih ljudi među vama, sveukupno loši. Vaši životi su od kolvke do groba tkivo truleži i pokvarenosti, a sve to bez obzira što imate svete Spise u svojim rukama.“

„U kojim ćete drugim ljudskim nacijama pronaći takva zla kao ova što se čine među Rimljanima? Gde još postoji takva nepravda kao što je naša? Franci ne poznaju ovakav zločin. Huni se drže dalje od ovakvih zločina. Ništa od ovakvih iznuđivanja se ne čini među Vandalima i Gotima. Varvarski Goti su toliko daleko od tolerisanja prevara kao što su ove, da čak ni Rimljani koji žive pod Gotskom vlašću nisu pozvani da ih podnose, i zato je želja svih Rimljana u tim krajevima da nikada ne bude za njih nužno da padnu pod Rimsku jurisdikciju. Sa jednim usaglašenim glasom niži slojevi Rimljana su uputili molitvu da im bude dozvoljeno da provedu svoje živote, tako kako jeste, zajedno sa varvarima. A onda se mi čudimo kako naše vojske nisu pobedile Gotske vojske, kada bi naši sopstveni zemljaci radije živeli sa njima nego sa nama.“ – *Salvian*.

Ovi događaji Sedam Truba su takođe važni u drugom smislu: zbog toga, što su ljudi preko kojih je provedena „pravedna uništavajuća presuda nad ovim nominalnim Hrišćanskim, ali suštinski paganskim svetom“, posebno Zapadnog Rima, su po svom nasleđu, velike nacije današnjice; a danas su živi predmeti proročanstava koji se odnose na naša vremena.

Prve četiri od Sedam Truba su te koje se odnose na pad Zapadnog Rima. Ipak te četiri trube nisu same po sebi iskaz o postavljanju naroda koji su postali velike nacije današnjice: Prve četiri od Sedam Truba su te koje se odnose na pad Zapadnog Rima. Ipak te četiri trube nisu same po sebi iskaz o postavljanju naroda koji su postali velike nacije današnjice: one su same po sebi proročki opisi

najužasnijih i najznačajnijih događaja od silnih najezdi preko kojih je došlo do potpune propasti Zapadnog Rima; i preko kojih se otvorio put da se postave novi narodi koji su izrasli u velike nacije današnjice. Zaista, ove četiri Trube se odnose na Alarika, Genserika, Atilu, i Odoakara, kao što se Danilo 8:5-8, 21 odnosi na Aleksandra Velikog, radije nego na nacije kao takve; čak i standardna istorija tih vremena i događaja je izdvojila imena Alarika, i Genserika, i Atilu, kao zaslužne „da imaju isti udeo u uništenju Rimskog Carstva“. – „*Propast i pad Rimskog Carstva*“, pogl. XXXIII, odl. 5.

POGLAVLJE III.

PRVA TRUBA

Oproročanstvima koja govore o Trubama je dobro rečeno da „niko ne bi mogao svetlije rasvetliti tekstove, ili ih potpunije objasniti, od načina na koji je to uradio Gibon“: da Gibonovim poglavljima „koja se direktno bave ovim pitanjem, treba samo dodatni tekst... da oblikuju niz izloženih predavanja o osmoj i devetoj glavi Otkrivenja“. Istorija je jedini pravi komentar na proročanstva; i jedino pravo izlaganje proročanstava jeste da se zajedno postave istorija i proročanstvo; zato što istorija takva kakva jeste, je samo dopuna proročanstvu onakvom kako je ono napisano. U ovoj brošuri se ne može postaviti cela istorija; ali se može dovoljno izneti da se jasnim učine događaji koji se iznose u proročanstvu, sa referencom koja tačno ukazuje gde se kompletna istorija može pronaći.

„I prvi anđeo zatrubi; i nastadoše grad i vatra pomešani s krvlju, i biše bačeni na zemlju. I trećina stabala izgore i sva zelena trava izgore.“ Otk. 8:7

Vreme pokriveno ovim proročanstvom je od 395. do 419. nove ere, a odnosi se na najezde Vizigota, posebno pod vlašću Alarika; i na velike horde varvara pod vlašću Radagaisusa. „Rađanje Alarika, slave njegovih prethodnih podviga, i pouzdanje u njegove buduće planove, neosetno su ujedinili narod pod njegovu pobedničku zastavu; i jednoglasnom saglasnošću varvarskih poglavara glavni general Ilira je bio uzdignut, prema drevnom običaju, na štitu, i svečano je proglašen kraljem Vizigota.“ Naoružan dvostrukim ovlašćenjem, sedeći na granici dva carstva, naizmenično je prodao svoja varljiva obećanja dvorovima Arkadija i Honorija; dok nije

objavio i sproveo svoju odluku da napadne Zapadna carstva.

„Evropske provincije koje su pripadale Istočnom caru su već bile oslabljene; one u Aziji su bile nedostupne; a Konstantinopolj je svojom snagom odolevao njegovom napadu. Međutim on je bio kušan slavom, lepotom, i bogatstvom Italije, koju je dva puta pose-
tio; pa je potajno težio da postavi Gotsku zastavu na zidove Rima, i obogati svoju vojsku sa nakupljenim plenom od tri stotine pobjeda... Starac, koji je proveo svoj jednostavan i nevin život u četvrtima Verone, nije bio upoznat sa svađama careva i biskupa; njegova zadovoljstva, njegove želje, njegovo znanje, bili su ograničeni na mali krug njegove očinske farme; štap je pridržavao njegove ostarele korake, na istoj zemlji gde je trčkarao u svom detinjstvu. Ipak ova skromna i seljačka sreća je bila izložena neprepoznatljivom gnev u plamenu cele zemlje [obratite pažnju na proročanstvo, „trećina drveća je izgorela“]; odred Gotske konjice može da počisti njegovu kuću i porodicu; a Alarikova vlast bi mogla da uništi ovu sreću, koju on nije mogao da okusi niti je da“.

„Slava’, kaže pesnik, ‘obogativši užasom svoja sumorna krila, objavila je marš varvarske vojske, pa je ispunila Italiju zaprepašćenjem’: shvatanja svakog pojedinca su se povećala u pravom odnosu na količinu njegovog bogatstva: a najplašljiviji, koji su takođe utovarili svoje najvrednije stvari, ugovorili su svoj beg na ostrvo Siciliju, ili na Afričku obalu.“ – „*Propast i pad Rimskog Carstva*“, *pagl. XXX, odl. 4, 5*. Kada je opustošio severnu Italiju, skoro do grada Torina, Alarik je pretrpeo poraz od Rimskih vojski pod zapovedništvom Stilihona. Njegovo napredovanje je tako bilo zaustavljeno na kratko vreme; ali samo za kratko vreme. Ipak, u periodu između Alarikove prve i poslednje najezde, bilo je obilno ispunjeno razdobljem koje je započeo Radagaisus.

405. godine nove ere „ponosni Rodogast ili Radagaisus, marširao je od severnih krajeva Nemačke skoro do kapija Rima, i ostavio je

ostatke svoje vojske da ostvare uništenje Zapada. Vandali, Svevi, i Burgundi su činili snagu ove silne vojske... Dvanaest hiljada ratnika, istaknuli su se iznad svoje vulgarnosti svojim plemenitim rođenjem ili svojim hrabrim delima, blistali su kao izvidnica; a celo mnoštvo, kojeg nije bilo manje od dvesto hiljada ratno sposobnih muškaraca, moglo se povećati, dodavanjem žena, dece i robova, do broja od četiristo hiljada ljudi. Ovo značajno iseljavanje proisteklo je sa iste Baltičke obale koja je izbacila nebrojene Cimbrije i Teutonice, da napadnu Rim i Italiju u najvećoj snazi republike.

Kada je ova velika vojska počistila sve pred sobom toliko daleko sve do grada Firence, u Italiji, ona je isto tako bila zaustavljena, i na kraju pobeđena. Otkrivši da im je blokiran dalji put u tom pravcu, više od dvesta hiljada njih se vratilo nazad svojim marširanjem, a „pribavili su, od kontakta sa nekim Panonskim vojnim beguncima, znanje o zemlji i putevima; pa je najezda na Galiju koju je Alarik osmislio, bila sprovedena [406. nove ere, 31. oktobra] od ostatka velike Radagaisusove vojske“.

„Pobednički saveznici su nastavili svoj marš, pa su poslednjeg dana [406.] godine, u godišnjem dobu kada su vode Rajne bile najverovatnije zaleđene, ušli bez otpora, u nezaštićene Galske provincije. Ovaj nezaboravan prodor Sveva, Vandala, Alana, i Burgunda, *koji se nakon toga nikada nisu povukli*, može se smatrati *padom Rimskog Carstva u zemljama iza Alpa*; a prepreke koje su do tada razdvajale divlje i civilizovane narode zemlje, od tog kobnog trenutka su bile srušene sa zemljom.“

„Dok je Nemački mir bio osiguran priključivanjem Franaka i neutralnošću Alemana, podanici Rima, nesvesni svojih nadolazećih nevolja, uživali su u stanju mira i napretka, koje je retko blagoslovljivalo granice Galije. Njihovim stadima i grlima je bilo dozvoljeno da pasu na pašnjacima varvara; njihovi lovci su prodirali bez straha i opasnosti u najmračnija skrivena mesta Hercinske šume. Obale Rajne, kao i obale Tibra su bile ukrašene, elegantnim kućama i

dobro obrađenim farmama; pa ako bi se pesnik spuštao rekom, mogao bi da izrazi svoju sumnju na kojoj strani se nalazila teritorija Rimljana.“

“Ovo mesto mira i izobilja je iznenada bilo pretvoreno u pustinju; a izgled spaljenih ruševina sam po sebi je razdvajao samoću prirode od pustošenja čoveka. Napredni grad Majnc je bio iznenađen i uništen; a mnogo hiljada Hrišćana je nehumano izmasakrirano u crkvi. Vorms je uništen nakon duge i uporne opsade; Strazbur, Špejer, Rems, Turnaj, Aras, Amjen, iskusili su okrutni pritisak Nemačkog tereta; a proždirući plamenovi rata su se širili [407. nove ere] sa obale Rajne na veći deo od sedamnaest provincija Galije. Ta bogata zemlja, koja se prostirala do okeana, Alpa i Pirineja, predata je varvarima, koji su vodili pred sobom, u pomešanoj gomili, biskupa, senatora, i devicu, natovareni plenom iz njihovih kuća i sa njihovih oltara.“ – „*Propast i pad Rimskog Carstva*“, pogl. XXX, odl. 14-19.

408. godine Alarik je sa svojim Vizigotima ponovo prodro u Italiju, i pobedonosno prošao do zidova Rima. Dok je marširao na svom putu, „Italijanski pustinjač, čija su revnost i posvećenost poštovani od samih varvara, susreo se sa pobedonosnim vladarem, i hrabro je objavio gnev Neba protiv tlačitelja zemlje. Međutim sam svetac je bio zbunjen Alarikovom svečanom izjavom, da je osetio skriveni i *natprirodni nagon*, koji je usmerio, i prisilio, njegov marš prema kapijama Rima“.

Tri puta u tri uzastopne godine, 408, 409, i 410, grad Rim je bio pod opsadom Alarika, i bio je pogođen glađu, kugom i svim užasima koji prate odlučnu opsadu i tvrdoglavu odbranu. Na kraju se, međutim, 410. poslednja opsada završila, a „hiljadu sto šezdeset tri godine nakon osnivanja Rima, carski grad, koji je pokorio i civilizovao toliko značajan deo čovečanstva, predat je bezobzirnom gnevu Nemačkih i Skitskih plemena“. Šest dana je grad bio predat pljačkanju, paljenju, otimanju, zatočeništvu, i pokolju. „Nije

bilo lako prebrojati mnoštvo onih koji su sa počasnog položaja i prosperitetnog bogatstva, bili iznenada svedeni na jedno stanje zatočenika i izgnanika... Ova užasna katastrofa Rima ispunila je zapanjeno carstvo sa tugom i užasom“ do te mere da su bili prilično „u iskušenju da pobrkaju uništenje prestonice sa raspadom zemaljske kugle“.

Posle šest dana, „na čelu vojske opterećene bogatim i teškim plenom, njihov neustrašivi vođa napredovao je duž Apskog puta u južne Italijanske provincije, uništavajući sve što se usudilo da se usprotivi njegovom prolazu, zadovoljavajući se pljačkanjem zemlje koja nije pružala otpor“. On je ovo nastavio do najjužnije tačke Italije, pa je čak zamislio da to nastavi i na ostrvu Siciliji. Međutim, u sred priprema da prevede svoju vojsku preko morskog tesnaca, Alarik je umro, 410. nove ere. Za dve godine njegov zet Ataulf se ponovo kretao, sa Gotskom vojskom, celom dužinom Italije, od juga ka severu, i na kraju je ušao u jugozapadnu Galiju, gde se narod nastanio i ostao – *Ibid.*, *pogl. XXXI, odl. 2, 14-28.*

„Jedinstvo Rimskog Carstva se raspalo; njegova genijalnost se porušila u prašinu; a vojske nepoznatih varvara, krenuvši iz zaleđenih oblasti Severa, su uspostavile svoju pobedonosnu vladavinu nad najlepšim provincijama Evrope i Afrike.“ – *Ibid.*, *pogl. XXXIII, poslednja rečenica.*

POGLAVLJE IV.

DRUGA TRUBA

Ta poslednja reč, „Afrika“, ukazuje na događaje iz Druge Trube. Središte dešavanja se sada „premestilo sa obala Baltičkog mora na južniju obalu Mediterana: sa ledenih regija severa do granica užarene Afrike“. Pod ovom Trubom, umesto oluje s gradom koji pada na *zemlju*, velika goruća planina je bačena u *more*.

„I drugi anđeo zatrubi; i nešto kao gora velika, ognjem zapaljena, bi bačeno u more. I trećina mora posta krv. I izgibe trećina stvorova u moru što imaju život i trećina plovila propade.“ Otk. 8:8, 9.

Period pokriven ovom trubom je od 428. do 476; a proročanstvo se ispunilo po strašnom Genseriku, kralju Vandala, i „monarhu mora“; čija su pustošenja zauvek ugradila u ljudski jezik izraz koji opisuje tvrdoglavo, bezobzirno, i neuko uništenje – „vandalizam“; i koji je „proširio svoje pregovore po svetu“. – *Gibon, pogl. XXXXII, odl. 10 od kraja; pogl. XXXIV, odl. 4.*

Nakon što su Vandali, sa Alanima, Sjevima, i Burgundima, opustošili Galiju, oni su sa Alanima i Sjevima pregazili celo špansko poluostrvo. Tu su Alani izgubili svog kralja, a umesto da izaberu drugog kralja odabrali su da se ujedine sa vandalskim narodom. Ceo vandalski narod se 429. premestio iz Španije u Afriku. Za deset godina su pokorili celu mediteransku obalu do Kartagine, u koju su ušli i učinili je svojom prestonicom, 9. oktobra 439. „Čim je dodirnuo obalu, ili barem čim su pristaništa i luke Hipona i Kartagine bili pod njegovom vlašću, on, vođa plemena kopnenih varvara, koji su osećali zahvalnost prema prijateljskim upravama Bonifacija za prevoz njegovih plovila preko Gibraltarskog tesnaca, preusmerio je svu svoju energiju na brodogradnju; i uskoro je

posedovao neuporedivo najveću pomorsku silu na Mediteranu.“
– „*Italija i njeni Osvajači*“, knjiga III, pogl. II, odl. 49.

Iz njegove afričke prestonice „otkriće i osvajanje crnih naroda koji su boravili ispod žarkog pojasa, nije moglo iskušati razboritu Genserikovu ambiciju; ali on je bacio svoje oko na more; bio je odlučan da stvori pomorsku silu, a njegova hrabra odluka je sprovedena neprekidnom i delujućom ustrajnošću. Šume planine Atlas su pružale neiscrpne zalihe drveća; njegovi novi podanici su bili vešti u umeću pomorske navigacije i brodogradnje; podstakao je svoje prkosne Vandale na način ratovanja koji bi učinio svaku pomorsku zemlju dostupnom njihovim vojskama; Maori i Afrikanci su bili privučeni željom za pljačkanjem; a posle razmaka od 6 vekova, flote poslate iz kartaginske luke su ponovo posedovale Mediteransko carstvo“.

Od 439. do 445. Genserikov poduhvat je bio okrunjen uspehom „osvajanjem Sicilije, pljačkanjem Palerma, i čestim iznenadnim napadima na obalu Lukanije“. Ovi uspesi su probudili i uzbudili oslabljene vladare padajućeg Rima. Međutim svi „planovi rimske vlasti su bili neprestano osujećeni njegovim lukavim preprekama, ambicioznim obećanjima, i prividnim ustupcima“. Genserik je imao značajne saveznike na Dunavu, čija kretanja bi mogla da osujete bilo koji pokušaj rimskih vlasti da napadnu Kartaginu; a 455, Genserik se sa svojom flotom, „usidrio na ušću Tibra“. Baš u tom trenutku postojala je kriza u carskoj porodici u Rimu, a Imperator Maksim je napadnut od naroda na ulici, kamenovan je do smrti, i bačen u Tibar. „Trećeg dana nakon meteža, Genserik je hrabro napredovao iz Ostijske luke do kapija nezaštićenog grada.“.

Nije bilo vojske da brani grad; a papa Lav Veliki, poglavar svog klera, sreo se sa njim izvan kapija, i zamolio ga da poštedi grad. Međutim, sve što je Genserik uopšte i mogao obećati bilo je to da narod neće biti poubijan, da zgrade neće biti spaljene, i da zarobljenici neće biti mučeni. Međutim ceo grad i njegov narod „su

predati raskalašnosti Vandala i Maora, čije su zaslepljene strasti osvetile štete nanete Kartagini“. Pljačkanje je trajalo četrnaest dana i četrnaest noći; a sve što je još ostalo od javnog ili privatnog bogatstva, svetog ili nečistog blaga, je marljivo prebačeno Genserikovim lađama... Sveti predmeti jevrejskog obožavanja, zlatni sto, i zlatni svećnjak sa sedam krakova, izvorno sačinjeni prema specifičnim uputstvima samog Boga, i koji su stavljeni u svetinju Njegovog hrama, hvalisavo su pokazivani rimskom narodu Titovom pobjedom. Nakon toga su izloženi u Hramu mira; a na kraju četiristo godina, ratni trofeji iz Jerusalima su prebačeni iz Rima u Kartaginu, od varvara koji potiču sa Baltičkih obala...

„Tokom četrdeset pet godina koje su protekle od Gotske invazije, raskoš i luksuz Rima su u doglednoj meri obnovljeni; a bilo je teško pobeći, ili zadovoljiti, pohlepu osvajača koji je bio dovoljno besposlen da prikupi, i brodovima prebaci bogatstvo prestonice. Carski ukrasi palate, veličanstveni nameštaj i odeća, vitrine od masivnih ploča, su prikupljeni sa neorganizovanim otimanjem; zlato i srebro su se nakupili do nekoliko hiljada talanata; a takođe su bronza i bakar mukotrпно uklanjani... Mnogo hiljada Rimljana oba pola, odabranih za neka korisna ili prihvatljiva zanimanja, nevoljno su se ukrcali na Genserikovu flotu; a njihova muka je bila pogoršana bezosećajnim varvarima, koji su podelom plena, odvajali žene od svojih muževa, a decu od svojih roditelja.“

Dve godine nakon toga Imperator Majorijan je odlučio da napadne Afriku, i slomi Genserikovu vlast. Tri godine su prošle u sastavljanju flote. „Šume Apenina su posečene; skladišta i pogoni Ravene i Misena su obnovljeni; Italija i Galija su se nadmetale jedna sa drugom u izdašnim doprinosima javnoj službi; a carska mornarica od tristo galija, sa dovoljnom veličinom transportera i manjih brodova, se okupila u sigurnoj i prostranoj luci Kartagine u Španiji“. Međutim Genserik „je iznenadio nezaštićanu flotu u Kartaginskom zalivu: mnogi od brodova su bili potopljeni, ili uzeti,

ili spaljeni; pa su trogodišnje pripreme uništene u jednom danu“.

Nakon ovog iskustva Rim je oslabio, a Genserik je bio još strašniji nego ikada ranije. „Na proleće svake godine oni su opremali ogromnu mornaricu u Kartaginskoj luci, a Genserik lično, iako već u poodmaklim godinama, je i dalje lično zapovedao najvažnijim pohodima. Njegove zamisli su bile skrivene neprobojnom tajnošću do trenutka kada bi zaplovio. Kada bi ga zapitao njegov kormilar u kojem pravcu treba ploviti, ‘Preпусти odluku vetrovima’, odgovarao je varvar, sa pobožnom samouverenošću; ‘oni će nas prebaciti do uzdignute obale čiji stanovnici su izazvali božansku pravdu’. Međutim ako bi se Genserik udostojio da izda preciznija naređenja, prosuđivao je gde su najbogatiji najveći kriminalci. Vandali su neprestano posećivali obale Španije, Ligurije, Toskane, Kampanije, Lukanije, Brutiuma⁵, Apulije, Kalabrije, Venecije, Dalmacije, Epira, Grčke, i Sicilije; bili su pod iskušenjem da pokore ostrvo Sardiniju, tako povoljno smeštenu u središtu Mediterana, a njihove vojske su širile užas pustošenja od Herkulovih stupova do ušća Nila. To što su imali veće ambicije za plen nego za slavu, retko su napadali utvrđene gradove ili ulazili u sukob sa redovnim četama na otvorenom polju. Međutim brzina njihovog kretanja im je omogućila, da skoro istovremeno, ugrožavaju i napadaju najudaljenije ciljeve koji su privlačili njihove želje; i pošto su uvek sa sobom vodili dovoljan broj konja, čim bi se iskrcali počistili bi zastrašeno područje sa četom lake konjice.“

Pošto su njihova sredstva sada bila potpuno istrošena, vladari ostataka Zapadnog Carstva su se obratili Istočnom Carstvu za pomoć protiv Vandala. Ona je konačno pružena. Velika flota se oformila, sa ljudstvom koje je koštalo pet miliona osamsto pedeset hiljada funti – skoro trideset miliona dolara. „Sile Istočnog Carstva su se neumorno trudile da oslobode Italiju i Mediteran od Vandala; a Ganserik, koji je toliko dugo ugnjetavao zemlju i more, je bio

5 Današnja Kalabrija. – prim. prev.

ugrožen sa svih strana ogromnom invazijom.“

„Flota koja je plovila [468. nove ere] iz Carigrada prema Kartagini, sastojala se od hiljadu sto trinaest brodova, a broj vojnika i mornara je premašivao sto hiljada ljudi.“ Druga jedinica iz Egipta i Libije se iskrcala u Tripoliju i marširala je da napadne Kartaginu kopnom. Dve sile su se susrele u rtu Bona, četrdeset milja od Kartagine; a da je glavni Zapovednik „iskoristio trenutak zaprepaščenja, i hrabro napredovao ka prestonici, Kartagina bi se predala, a kraljevstvo Vandala bi bilo uništeno.“

„Genserik je posmatrao opasnost sa nepokolebljivošću, i izbegao je sa veteranskom spretnošću.“ Predstavio se kao da je spreman da preda sebe i svoje teritorije Imperatoru; ali je želeo ‘petodneвно’ primirje kako bi mogao da ugovori uslove. Rimski Zapovednik „je pristao na kobno primirje“.

„Tokom ovog kratkog razmaka vetrovi su postali povoljni za Genserikove planove. Ukrcao se na svoje najveće ratne brodove sa najhrabrijim Maorima i Vandalima; pa su oni vukli za sobom mnoge velike brodice ispunjene zapaljivim stvarima. U tami noći ove uništavajuće brodice su izbačeni protiv Rimljana, koji su se osvestili osećajem svoje neposredne opasnosti. Njihova uska i prenatrpana naređenja su pomogla širenju vatre, koja se prenosila brзом i neodoljivom silinom, a zvuci vetrova, pucketanja plamena, neusklađenih vapaja vojnika i mornara, koji nisu mogli ni zapovedati ni poslušati, uvećali su užas noćnog meteža. Dok su radili na tome da se izvuku iz zapaljenih brodova, i da sačuvaju bar deo mornarice, Genserikove galije su ih napale sa umerenom i disciplinovanom hrabrošću; a mnogi od Rimljana koji su pobjegli besu plamena, su ubijeni ili uzeti u zarobljeništvo od pobedničkih Vandala...“

„Nakon propasti ovog velikog pohoda, Genserik je ponovo postao tiranin mora; obale Italije, Grčke, i Azije su ponovo bile izložene njegovoj osveti i pohlepi. Tripoli i Sardinija su se vratili

da mu budu poslušni; uvrstio je Siciliju u svoj broj provincija; a pre nego što je umro, u zrelih godinama i sa slavom, posmatrao je KONAČNO ISTREBLJENJE zapadnog carstva.“ – *Gibon, pogl. XXXVI, odl. 1-4, 13, 14, 16, 17, 21, 22.*

POGLAVLJE V.

TREĆA TRUBA

Ovim proročanstvom smo upućeni na tu drugu užasnu kaznu, na ponosnog Atilu sa njegovim zastrašujućim Hunima, koji je, tokom svoje vladavine, postao „užas sveta“. Atila je zapravo nazivao sebe „Bič Božji“; „Nimrodovim unukom, odgojen u EnGediju, milošću Božjom, kralj Huna, Gota, Danaca, i Miđana, *užas sveta*“. A „vredno je napomenuti za divljeg Atilinog ponosa trava nikada nije rasla na mestu gde je njegov konj gazio“. On „je istovremeno uvredio i napao istok i zapad, i podstakao brzu propast Rimskog Carstva.“ – *Gibon, pogl. XXXIV, odl. 1, 8; XXXV, 12; Hodžkin, „Italija i njeni osvajači“, knjiga II, pogl. IV, odl. 7 od kraja.*

„Ako bi se podvukla crta razdvajanja između civilizovanog i divljeg podneblja globusa; između stanovnika gradova, koji obrađuju zemlju, i lovaca i pastira, koji žive u šatorima; Atila bi mogao težiti ka tituli vrhovnog i jedinog varvarskog vladara. Jedino on, među osvajačima drevnih i modernih vremena, je ujedinio dva moćna carstva Nemačke i Skitije; a te neodređene titule, kada se primene na njegovu vladavinu, mogu se razumeti u širem opsegu. Tiringija, koja se protezala izvan svojih stvarnih granica čak daleko do Dunava, ubrajala se u njegove provincije; posredovao je, težinom moćnog suseda, u domaćim aferama Franaka; jedan od njihovih poručnika je potukao, i skoro istrebio Burgunde na Rajni. Pokorio je okeanska ostrva, kraljevstva Skandinavije, obuhvatio je i podelio vode Baltika; pa su Huni mogli izvlačiti porez u krznima iz te severne regije, koja je bila zaštićena od svih drugih osvajača oštrom klimom, i hrabrošću starosedelaca. Prema Istoku, bilo je teško povući granice Atilinoj vladavini nad Skitijskim pustinjama; ipak možemo biti uvereni

da je on vladao na obalama Volge; da kralj Huna nije bio samo zastrašujući kao ratnik, nego i kao vrač; da je uvredio i pokorio velikog kana Juan-juana; i da je poslao ambasadore da pregovaraju o jednakom zajedništvu sa Kineskim carstvom.“ – *Gibon, Ibid., odl. 5.*

Prestonica ovog ogromnog „Carstva koje nije sadržalo ni jedan grad u prostoru od nekoliko hiljada milja“, je „bila slučajno mesto za logorovanje, koje se dugim i čestim boravkom Atila, neosetno razvilo u ogromno selo“; a činilo se da je bilo blizu, ako ne i tačno na mestu, gde se sada nalazi Tokaj, malo istočno od reke Tamiš u Mađarskoj. „Čitavo prostranstvo Evrope, kako se protezalo preko petsto milja od Euksine do Jadrana, je odjednom napadnuto, i osvojeno, i opustošeno, od bezbroj varvara koje je Atila vodio na bojište.“ – *Ibid., odlomci 13, 7.*

U ovom trenutku Atiline karijere se Treća truba oglasila, a njegove pustošeće horde su se izlile na Zapadno Carstvo: a ovo je omogućeno preko spletkarenja „veštog Genserika, koji je proširio svoje pregovore po svetu“. Najstariji Genserikov sin je oženio kćerku Teodorika, kralja Vizigota, koji je vladao u Španiji. Iz nekog razloga, Genserik je razmatrao sumnju da njegova snaha smišlja zaveru da ga otruje. Sa Genserikom, je njegova vlastita sumnja uvek bila dovoljan dokaz krivice; a nad nesrećnom Teodorikovom kćerkom, je izvršena užasna kazna odsecanja njenog nosa i ušiju. Tako osakaćena, ona je poslata nazad u kuću svog oca. Ovim zločinom Teodorik je bio pokrenut da uđe u rat sa kraljem Vandala, u čemu je naširoko bio podržan saosećanjem svojih suseda. Da zaštiti sebe i svoja područja od ove opasne invazije, – dvostruko opasne baš u vreme kada je Rim odlučio da prekine njegovu vladavinu, – Genserik, je „bogatim darovima i upornim molbama, potpalio Atilinu ambiciju“, koji je, tako uveren, marširao, 451. godine nove ere, sa vojskom od sedamsto hiljada ljudi u svom nezaboravnom napadu na Galiju.

Tako da –, „I treći anđeo zatrubi; i pade s neba zvezda velika — gorela je kao sveća — i pade na trećinu reka i na izvore vodne. A

ime te zvezde je Pelin. I trećina voda pretvori se u pelin te mnogo ljudi umre od voda, jer behu zagorčene“. Otk. 8:10, 11.

Period koji pokriva ova truba je bio kratak, kao “goruća zvezda“, 451-453. O ovom proročanstvu je Albert Barns dobro rekao da će u njegovom ispunjenju „biti neki poglavica, ili ratnik, koji se može uporediti sa plamenim meteorom čiji će pravac biti jedinstveno blistav; koji će se iznenada pojaviti, KAO zapaljena zvezda, a onda nestati kao zvezda čije svetlo je ugašeno u vodama: da će pustošeci pravac tog meteora biti uglavnom prema onim delovima sveta koji su bogati izvorima vode i rekama: da će se proizvesti efekat *kao* da su ti potoci i izvori učinjeni gorkima; to jest, da će mnogo osoba poginuti, i da će biti učinjena divlja pustošenja u blizini tih reka i potoka, *kao da* zlokobna zvezda pada u vode, a smrt se širi po zemljama koje se graniče sa njima i navodnjavaju se od njih“.

A dalje: „Posebno je rečeno da će efekat biti na ‘rekama’ i ‘izvorima voda’. Ako ovo ima doslovnu primenu, ili kao, što se pretpostavlja u slučaju Druge Trube, izraz je takav da se odnosi na delove carstva koji će biti posebno pogođeni neprijateljskom invazijom, onda možemo pretpostaviti da se ovo odnosi na delove carstva koje je bogato rekama i potocima a posebno na one gde reke i potoci *izviru* – jer je efekat bio trajan na ‘*izvorima voda*‘“. U stvari glavna delovanja Atile *u odnosu na Zapadno Carstvo*, bila su na području *Alpa*, i u delovima carstva gde su reke tekle u svim pravcima u veći deo Evrope. To je bilo izrazito područje „izvora voda“.

Truba se oglasila; a „kraljevi i narodi Nemačke i Skitije, od Volge moguće do Dunava, poslušali su ratnička pozivanja Atile. Iz carskog sela u ravnicama Mađarske, njegov barjak se pomerao prema zapadu; i nakon marša od sedamsto ili osamsto milja, stigao je do ušća Rajne i Nekara... Neprijateljsko mnoštvo se izlilo nezaustavljivim nasiljem na provincije Belgije. Zaprepašćenost Galije je bila uobičajena... Od Rajne i Mozele Atila je napredovao u srce Galije; prešao je Senu kod Osera; i, nakon dugog i napornog

marša, postavio je svoj logor pod zidine Orleana“.

Aecije, Rimski zapovednik, okupio je sve narode Zapada, veliku vojsku „da se sukobi sa bezbrojnom Atilinom vojskom“. Dve velike sile su se suočile u Šalonskoj ravnici, gde su se upustili u „jednu od najvećih kao i najvažnijih bitki zabeleženih u istoriji“. – *Encyclopedia Britannica*, „*Atila*“.

„Narodi od Volge do Atlantika su se okupili u Šalonskoj ravnici... Broj pobijenih je iznosio sto šezdeset dve hiljade, ili, prema drugom zapisu, tri stotine hiljada osoba; a ova neverovatna preuveličavanja se smatraju stvarnim ili efektivnim gubitkom, dovoljnim da se opravda primedba istoričara da čitavi naraštaji mogu biti počišćeni, ludilom kraljeva, u razmaku od jednog sata.“

Iako ni jedna strana nije ostvarila nadmoćnu pobedu, „Huni su bez sumnje bili poraženi, s obzirom da je Atila bio primoran da se povuče“. „Ipak ni duh, ni snage, ni reputacija Atile nisu bili umanjeni porazom u osvajanju Galije.“ „Tok užarenog meteora je bio promenjen, ne zaustavljen; pa, dodirnuvši Italiju prvi put, velika zvezda, nakon što je gorela kao da je svetiljka, pala je na ‘trećinu reka’, i na izvore voda.“

„Sledećeg proleća [452.] ... otišao je na bojište, prešao je Alpe, napao je Italiju, pa je opsedao Akvijelu sa nebrojenom vojskom varvara... Zidovi Akvileje su napadnuti sa teškim nizom prodirućih ovnova, pokretnih kupola, naprava, koje su bacale kamenje, strele, i vatru; ... Huni su izveli napad sa nezaustavljivim gnevom; a budući naraštaj je jedva mogao otkriti ruševine Akvileje. Nakon ovog zastrašujućeg kažnjavanja, Atila je nastavio svoj marš; a kako je prolazio, gradovi Altino, Konkordija, i Padova su bili svedeni na hrpu kamenja i pepela. Kopneni gradovi, Vićenca, Verona i Bergamo, su bili izloženi grabljivoj okrutnosti Huna. Milano i Pavia su bez otpora predali svoje bogatstvo; i suapludirali neuobičajenoj milosti koja je poštedela od plamena javne kao i privatne zgrade, i poštedela je živote zarobljenog mnoštva... [A] Atila je širio svoja

pustošenja preko bogatih ravnica moderne Lombardije, koje su bile podjeljene Poom, i ograničene Alpima i Apeninima.“ – *Gibon, Ibid., XXXV, odlomci 7-12.*

„Osvajači su sada do mile volje pustošili dolinu Poa. Da li da pređu Apenine i izbrišu Rim kao što su izbrisali Akvileju među gradovima sveta? To je bilo veliko pitanje o kojem se sada raspravljalo u logoru Huna; a čudno je reći, da se nisu svi usaglasili za rat... Dok je ova rasprava trajala u varvarskom logoru, glasovi su se utišali, a pažnja svih je bila privučena na vesti o dolasku diplomate iz Rima.“ – *Hodžkin, „Italija i njeni osvajači“, knjiga II, pogl. IV, odl. 11.*

Pre Atilinog napada Galije, on je zahtevao ruku princeze Honorije, sestre cara Valentinijana III; ali njegov predlog je odbačen. Sledeće godine nakon bitke u Šalonu ponovio je svoj zahtev; a pošto je ponovo odbačen, osvetio se ovim napadom na Italiju. Kada se Atila približio, car Valentinijan III je pobjegao u Rim iz svoje prestonice Ravene, a u Rimu je odlučeno od cara, senata, i naroda da pošalju „diplomatu sa svečanom molbom“, predvođenog papom Lavom Velikom, da otkloni Atilin gnev. „Varvarski monarh je slušao sa naklonošću, pa čak i poštovanom pažnjom, a oslobođenje Italije je kupljeno ogromnom cenom, ili mirazom, princeze Honorije.“

„Pre nego što je kralj Huna napustio Italiju, zapretio je da će se vratiti još strašniji i neumoljiviji, ako njegova nevesta princeza Honorija, ne bude predata njegovim ambasadorima pod uslovima koji su ugovoreni sporazumom. Ipak, u međuvremenu, Atila je olakšao svoju blagu teskobu dodajući prelepu devicu, čije ime je bilo Ildiko, spisku svojih nebrojenih žena. Njihov brak je proslavljen u varvarskoj raskoši i slavlju u njegovoj drvenoj palati pored Dunava; a vladar, pritisnut vinom i snom, povukao se u kasni sat sa gozbe u bračni krevet. Njegove sluge su nastavile da poštuju njegove želje, ili njegov počinak, veći deo sledećeg dana, dok neobična tišina nije probudila njihove strahove i sumnje; a nakon što su pokušali da probude Atilu glasnim i neprestanim povcima,

na kraju su provalili u carski apartman. Otkrili su drhteću nevestu kako sedi pored kreveta, krijući lice svojim velom, i jadikujući nad vlastitom opasnošću kao i nad smrću kralja [453. nove ere], koji je preminuo tokom noći. Žila kucavica je iznenada pukla; a dok je Atila ležao u ležećem položaju, ugušio se potokom krvi koja umesto da nađe put kroz nozdrve, povratila se u pluća otvrdlog stomaka.“ – Gibon „*Propast i pad*“, pogl. XXXV, odl. 15.

„Oglašavanje truba je jasno označavalo redosled *započinjania*, ne perioda trajanja ratova, ili događaja koje one predstavljaju. Kada se drugi anđeo oglosio, videla se, kao što se i desilo, velika *planina zapaljena vatrom*. Kada se treći anđeo oglosio, pala je velika zvezda sa neba, *goreći* kao da je *svetiljka*. Simbol, u oba slučaja, označava sličnost; a jedan je za drugog, u poređenju i individualnoj sličnosti, bio kao goruća planina sa padajućom zvezdom; svaki od njih je bio ‘veliki’. Prethodni je bačen u *more*, a kasniji je prvo viđen kako pada, a pao je na *izvore i reke*. Postoji nejednakost u *sličnosti*, u *opisu*, i *lokalitetu*, što očigledno nagoveštava odgovarajuću razliku u predstavljenom predmetu.“ – Kit. Prema Drugoj Trubi – Genserikova karijera na moru, 439-477 – je počela *prva* i nastavila se *duže* od Treće Trube – Atiline karijere od reka i vodenih izvora, 451-453: kao što je prirodno da *goruća planina* traje duže od *padajuće zvezde*; a *planina* koja gori *vatrom* će prirodno sijati duže nego padajuća zvezda koja gori samo kao *svetiljka*.

Ista *lampa* koja gori padajući u vodu, brže bi se ugasila nego goruća planina pa čak bačena i u *more*. Na početku ovog poglavlja zabeleženo je od Barnsa da Treća Truba označava karijeru koja „će biti jedinstveno blistava“ „kao sjajna zvezda, a zatim *nestati* kao zvezda čije je svetlo *ugašeno u vodama*“. Čak i istorija izjavljuje: „Sa *dramatičnom neočekivanošću* pozornica je nakon Atiline smrti očišćena od svih glavnih glumaca“. Istorija je jednoglasno usaglašena da je „Atilina smrt praćena *raspadom* njegovog carstva, još potpunijim, i *još kobnijim* nego što je zadesilo Makedonsku monarhiju

Aleksandrovom smrću“. – *Hodžkin*, „*Italija i njeni osvajači*“, knjiga III, pogl. I, odlomci 1, 2. Odlomak 12 iz pogl. XXXV iz „Propast i pad Rimskog Carstva“, ima naslov, „Invazija Italije od Atila, 452. nove ere“; odlomak četrnaest, „Atila pruža mir Rimu“; odlomak petnaest, „Atilina smrt, 453. nove ere“; i odlomak šesnaest, „*Uništenje njegovog carstva*“.

Ovo uništenje Atilinog carstva je izvedeno u borbi na reci Netad ili Nedao, u Panoniji, nekoliko meseci nakon njegove smrti. „Trideset hiljada Huna i njihovih saveznika ležali su mrtvi na polju, među njima i Elak, Atilin prvorodenac... Ostatak njegove nacije je pobegao preko Dačanskih ravnica i preko Karpata do onih širokih stepa južne Rusije... Ernak, Atilin miljenik, vladao je mirno pod Rimskom zaštitom na području između donjeg Dunava i Crnog mora, koju mi sada zovemo Dobrudža, a koja je tada bila ‘mala Skitija’ ... Nema ničeg čime bi neko trebalo da se bavi u daljoj istoriji o ostacima ove nacije. Hunsko carstvo je od tog vremena samo plovilo ka svom putu do *neizbežnog zaborava*.“ – *Hodžkin*, *Ibid.*, odl. 3. „Ogromno carstvo koje je osnovao kralj Atila, osuđeno je da kratko traje nakon smrti svog osnivača. Njegovi sinovi Aladar i Čaba, u svom sporu oko nasleđstva, pribegli su oružju. Rat je završen sa *potpunim uništenjem nacije*.“ – *Armin Vamberi*, „*Priča o Mađarskoj*“, iii, odl. 5. Za dodatne reference, vidi „*Velika carstva iz proročanstava*“, str. 686-693.

POGLAVLJE VI.

ČETVRTA TRUBA

Događaji iz Prve, Druge i Treće Trube doveli su Zapadno Carstvo do ivice uništenja; a – Četvrta truba je ostvarila njegovo potpuno izumiranje.

„I četvrti anđeo zatrubi; i bi udarena trećina sunca i trećina meseca i trećina zvezda, tako da trećina njih potamni; i dan izgubi trećinu svog sjaja, a tako i noć.“ Stih 12.

Ova truba prikazuje uklanjanje Rimske vlasti. Sunce, mesec i zvezde su očigledno simboli koji označavaju vladajuće sile u vlasti – imperatore, konzule i senatore.

Zadnji odlomak (devetnaesti) od poglavlja u „Propast i pad Rimskog Carstva“, koji nam pruža istoriju o Atilinim osvajanjima, i istoriju o Trećoj Trubi, je naslovljen, „Uzroci raspadanja i propasti“ Zapadnog Carstva; a o istoriji Genserika, „Vladara mora“, o istoriji velike goruće planine bačene u more, koja je nastavila duže od padajuće zvezde koja svetli kao svetiljka, – iz te istorije same Genserikove reči su „posmatrajte *poslednje izumiranje Zapadnog Carstva*“.

Tako smo samim rečima standardne istorije upoznati sa velikom mišlju Četvrte Trube; a na taj način smo upoznati i sa tim drugim imenom – Odoakar – koje u uništenju Rimskog carstva mora uvek da stoji sa imenima Alarika, Genserika i Atila.

„U razmaku od dvadeset godina od smrti Valentinijana [16. marta 455. nove ere], ‘devet imperatora su zaredom nestali’; a sin od Oresta [Odoakar], mladić preporučan samo zbog svoje lepote, najmanje bi imao prava da obraća pažnju na potomstvo, ako njegova vladavina, ne ostavi *doba vredno pamćenja* u istoriji čovečanstva,

koja je obeležena IZUMIRANJEM *Rimskog Carstva na zapadu*.“

„Sunce bi udareno.“ „Izumiranje Zapadnog Carstva od 476. do 478. nove ere“, je naslov trideset prvog odlomka iz poglavlja XXXVI, o „Propasti i padu Rimskog Carstva“. A zapisano je: „Carska vlast je bila upoznata sa varvarima, a pokorni ljudi iz Italije su bili spremni da poslušaju bez gundanja autoritet koji bi se on [Odoakar] udostojio da sprovodi kao *zamenik Zapadnog Imperatora*“. Međutim Odoakar je odlučio da ukine taj beskoristan i skup položaj; a takav je teret predrasude iz prošlosti da se zahtevalo nešto smelosti i probojnosti kako bi se otkrila ekstremna veština poduhvata. Nesrećni Avgust je učinjen oruđem svog vlastitog srama; pa je obavestio senat o svojoj ostavci; a to veće, je svojim poslednjim aktom poslušnosti Rimskom princu, i dalje uticalo na duh slobode i forme ustava.

„Pismo je naslovljeno, njihovim jednoglasnim dekretom, na Imperatora Zenoa, zeta i naslednika Lea, koji je nedavno, nakon kratke pobune, vraćen na Vizantijski presto. *Svečano su se odrekli čak i želje da se dalje nastavi imperatorsko nasleđe u Italiji*; pošto po njihovom mišljenju veličanstvo samog monarha je dovoljno da prožme i zaštititi, istovremeno i Istok i Zapad. *U svoje vlastito ime, i u ime naroda*, onu su pristali da središte univerzalnog carstva bude prebačeno *iz Rima u Konstantinopolj*; a oni su se jednostavno odrekli prava da biraju svog gospodara, što je bio jedini znak koji je još ostao od autoriteta koji je dao zakone svetu...“

Zenova „sujeta je bila zadovoljena titulom jedinog Imperatora, a statuama podignutim u njegovu čast u nekoliko Rimskih četvrti; održavao je prijateljsku, jaku dvosmislenu, prepisku sa *aristokratom* Odoakarom; pa je zahvalno prihvatio Imperatorske ambleme, svete ukrase na prestolu i palati, za koje je varvar bio voljan da ih ukloni iz vidokruga naroda“.

„Vlast i slava Rima, kao nositelja vladavine nad svakim narodom, je izumrla. Ostalo je samo ime kraljici naroda. Svaki znak kraljevske

vlasti je nestao iz carskog grada. Ona koja je vladala nad narodima sedela je u prašini, kao drugi Vavilon, i nije bilo prestola tamo gde su Cezari vladali. Poslednji čin poslušnosti Rimskom princu koji je jednog avgusta sprovedo veće, bilo je prihvatanje ostavke poslednjeg Zapadnog imperatora, i ukidanje imperatorskog nasleđa u Italiji. Sunce Rima je bilo udareno.“

„Dugo je to ime bilo strah narodima, i poistovećivano je sa vrhovnim autoritetom u svetu. Dugo je Rimski imperator sijao i vladao zemljom, kao sunce na svodu. Njegovo carstvo i nadmoć su bili, veliki i užasni, a izrazito snažni, kojima su svi drugi bili pokorni ili podređeni. Njegov vrhovni ili carski autoritet, je padom carstva, bio vrlo *nejasan*, ali do tada nikad nije bio *ugašen*. Bio je zamračen i izobličen velikom *olujom*; pomračen, kao što je bilo, *planinom koja gori vatrom*; i nadmašen sjajem, kao što je bilo, od *padajuće zvezde*, poput gorućeg meteora. Preživio je napade Gota, Vandala i Huna. Iako oblačan i zasenjen, nikad nije bio *udaren*; a ako je njegovo svetlo dosezalo malo u daljinu, dok je pre toga obasjavalo sve, ono nikad nije bilo ugašeno.

„Niti, je na kraju, celo sunce bilo *udareno* već samo ‘trećina’. Presto Cezara je vekovima bilo sunce sveta, dok su drugi kraljevi bili određeni da budu zvezde. Međutim carska vlast je prvo bila prebačena u Konstantinopolj od Konstantina; a nakon toga je bila podeljena između Istoka i Zapada. A Istočno Carstvo još nije bilo osuđeno na uništenje. Čak je i Zapadno carstvo nakon toga oživljeno; a modernija dinastija se podigla da traži i održava titulu imperatora Rimljana. Međutim, po prvi put, nakon iznenadnih, nasilnih, i jasno izraženih, a povezanih trzaja, *carska sila* U RIMU, gde je dug period pobedonosno vladala, je *zauvek posečena*; a trećina sunca je udarena.“

„Međutim iako je Rim sam po sebi, kao carski grad, prestao da sprovodi vrhovnu vlast nad bilo kojim narodom, ipak su carski amblemi, sa svetim ukrasima sa prestola iz palate, bili preneseni u

Konstantinopolj, gde je vladao Zeno titulom jedinog imperatora. Vojska je jednoglasnim odobravanjem saveznika Italije pozdravljala Odoakara sa titulom kralja.“

„Novi osvajač Italije, Teodorik Ostrogot, brzo je uzrastao, primivši na sebe purpur, i vladao je osvajачkim pravom. ‘Carska vlast Teodorika je bila proglašena od Gota (5. marta 493. nove ere), sa zakasnelim, nevoljnim, dvosmislenim pristankom imperatora Istoka’. Carska Rimska sila, čije je sedište bilo zajedno ili pojedinačno u Rimu ili u Konstantinopolju, bilo na Zapadu ili na Istoku, nije više bila prepoznata u Italiji, a trećina sunca je bila udarena, dok nije više davala ni najslabije zrake. Moć Cezara je bila nepoznata u Italiji, a Gotski kralj je vladao nad Rimom.“

„Međutim iako je trećina sunca bila udarena, a Rimska carska sila je bila pri kraju u Cezarevom gradu, ipak su još uvek mesec i zvezde sijali, ili svetlucali, još neko vreme na zapadnoj hemisferi, čak i usred Gotske tame.“ *Konzulat i senat* [‘mesec i zvezde’] nisu još uvek bili ukinuti od Teodorika. ‘Gotski istoričar odobrava konzulstvo od Teodorika kao vrhunac sve zemaljske moći i veličine’: – kao što mesec vlada noću, nakon zalaska sunca. A, umesto da ukine taj položaj, Teodorik je lično ‘čestitao tim godišnjim ljubiteljima bogatstva, koji su, bez ikakvih briga, uživali u raskoši prestola’.

„Međutim u svom proročkom poretku, Rimski konzulat i senat su dočekali svoju sudbinu, iako nisu pali od ruku Vandala ili Gota. Sledeća rezolucija u Italiji ju je pokorila Velizaru, generalu Justinijana, imperatora Istoka. On nije poštedeo ono čemu su varvari dali blagoslov. ‘Rimski konzulat ugašen od Justinijana, 541. nove ere’, je naslov zadnjeg odlomka četvrtog poglavlja Gibonove istorije o propasti i padu Rima. ‘Nasleđivanje konzula je konačno prekinuto u trinaestoj godini Justinijana, čija despotska narav se mogla zadovoljiti tihim izumiranjem titule koja je podsjećala Rimljane na njihovu drevnu slobodu’.“

„Sunce je bilo udareno.“ Odoakar je učio da je titula imperatora

prestala da postoji. Međutim to je imalo uticaja samo na trećinu – nadležnost Rima se tada protezala samo nad središnjom podelom carstva, kako je data od Konstantina njegovoj trojici sinova. Trećina meseca je udarena; posledica ove političke nesreće imala je iste razmere kao i prethodna nesreća. Kada je konzulat oduzet, Rim je predao svu svoju teritoriju u granicama Alpa.

„Trećina sunca je bila udarena, i trećina meseca, i trećina zvezda.“ Na političkom svodu drevnog sveta, dok je bio pod vlašću carskog Rima, imperatorstvo, konzulat, i senat, su sijali kao sunce, mesec, i zvezde. Zadesila ih je istorija njihove propasti i pada dok to dvoje ranije navedenih nisu bili ‘ugašeni’, odnoseći se na Rim i Italiju, koji su se toliko dugo rangirali kao prvi među gradovima i državama; i konačno, kako Četvrta Truba prolazi, vidimo ‘izumiranje tog čuvenog veća’, Rimskog senata. Grad koji je vladao svetom, kao da se neko ruga ljudskoj veličini, osvojen je od evnuha Narzesa, naslednika Velizara. On je porazio Gote (552. nove ere), ostvario je ‘osvajanje Rima’, a sudbina senata je bila zapečaćena.

„Nesreće carskog Rima, u njegovoj propasti, su izrečene sve do poslednje od njih, dok Rim nije ostao bez imperatora, konzula, ili senata. ‘Pod egzarsima Ravene, Rim je bio degradiran na drugi nivo’. Trećina sunca je bila udarena, trećina meseca, i trećina zvezda. Potomstvo Cezara nije izumrlo sa imperatorima Zapada. Rim, je pre svog pada, posedovao samo delić carske sile. Konstantinopolj je s njim podelio carstvo sveta. Ni Goti ni Vandali nisu gospodarili nad tim carskim gradom, čiji je imperator, nakon prvog prenošenja sedišta carstva od Konstantina, često gledao na imperatora Rima kao na svog kandidata i zamenika. A sudbina Konstantinopolja je bila određena za druga vremena, i najavljena je drugim trubama. Od sunca, meseca, i zvezda, je tek trećina bila udarena.

„Završne reči Četvrte Trube nagoveštavaju buduću obnovu Zapadnog Carstva: ‘I dan izgubi trećinu svog sjaja, a tako i noć’. Poštujući građansku vlast, Rim je bio pokoren Raveni, a Italija

je bila osvojena provincija Istočnog Carstva. Međutim, pošto se prikladnije odnosi na druga proročanstva, branjenje obožavanja idola je prvo dovelo do nasilnog sukoba duhovnih i zemaljskih vlasti pape i imperatora; a predajom papi potpunog autoriteta nad crkvama, Justinijan je pomogao promociji papske nadmoći, koja je na kraju preuzela na sebe moć da stvara vladare. 800. godine našeg Gospoda, papa je predao Karlu Velikom titulu Imperatora Rimljana.“ – *Kit.* Ta titula je ponovo prebačena sa kralja Francuske na kralja Nemačke. A od strane imperatora Franje Drugog ova izmišljotina je konačno i zauvek odbačena, 6. avgusta 1806.

POGLAVLJE VII.

SAVREMENE NACIJE ZAPADNE EVROPE

NIJE bilo manje od osamnaest izrazitih plemena varvara koji, su svojim aktivnim prisustvom, bili od uticaja na propast Zapadnog Rima⁶. Od tih, su neki, nakon što je njihovo delo uništenja bilo završeno, napustili teritorije Zapada, i utvrdili su se drugde, ili su se izgubili među drugim divljim narodima severne ili istočne Evrope ili Azije. Drugi su se sjedinili i imena manjih plemena su se izgubila pod uticajem dominantnijih. I tako, kada je poslednji simbol Zapadnog Rimskog Carstva nestao, teritorija se našla podeljena na deset delova, okupirana od tačno deset nezavisnih naroda; ni manje, ni više.

Nazvani redom od severnih do južnih granica Zapadnog Carstva, ovih deset, onako kako su stajali 476. kod izumiranja carstva, su sledeći: –

1. Angli i Sasi u Britaniji.
2. Franci u celoj Galiji severno i zapadno od reke Mozele.
3. Alemani u severnoj Švajcarskoj, Nemačkoj, Elzasu , i Loreni.
4. Burgundi u zapadnoj Švajcarskoj i dolinama Rone i Saone u jugoistočnoj Galiji.
5. Vizigoti u jugozapadnoj Galiji i Španiji.
6. Svevi u delu Španije koji je sada Portugal.
7. Ostrogoti u Panoniji – što je danas Austrija.
8. Lombardi u Noriku, između Ostrogota i Alemana.
9. Heruli u Italiji.

6 Po abecednom redu glavnih osamnaest od tih plemena su sledeća: Alemani, Alani, Angli, Burgundi, Franci, Gepidi, Heruli, Huni, Juti, Lombardi, Ostrogoti, Rugi, Sasi, Skiri, Svevi, Turingi, Vandali, Vizigoti.

10. Vandali u Severnoj Africi, sa prestonicom u Kartagini.

Detalje ovoga svako može pronaći, bilo kada, na bilo kojoj mapi koju bi držao pred sobom, i obeležiti dok čita istoriju o padu Rimskog Carstva.

Ovih deset kraljevstava su prvi put spomenuti u Danilovom proročanstvu, posebno u tome gde je „četvrta zver, koja predstavlja Rim, viđena da ima deset rogova“: a za ovih deset rogova, „iz [četvrtog] kraljevstva“, anđeo jasno kaže da su „deset kraljeva [kraljevstava] koji će se podići“. Danilo 7:7, 24. Upućeni smo na njih kasnije, u knjizi Otkrivenja, opisom aždaje, a takođe i zveri koja ima „sedam glava i *deset rogova*“.

Takođe, u Danilovom proročanstvu, ispričano je da će među tih deset rogova doći jedan drugi; a da će od njega tri od deset biti „iščupani iz korena“. Danilo 7:8, 20, 24. Tri koja su iščupana, su Heruli, koji su okupirali Italiju, 493; Vandali, koji su okupirali severnu Afriku, 534; i Ostrogoti, koji su bili uticajni u iskorenjivanju Herula, a koji su okupirali Italiju umesto njih, 538. Taj „drugi“, pred kojim su ta tri iščupana, je opisan kao da ima „oči kao oči čovečje, i usta koja govore velike stvari“; a bio je, i jeste, *papstvo*.

Tri iščupana od deset ostavlja *sedam*. A *tih sedam* od izvornih deset kraljevstava koji su podelili Zapadni Rim su danas na toj teritoriji, i oni su danas Sile Zapadne Evrope. Sasi, Franci, Alemeni, Burgundi, Vizigoti, Svevi, i Lombardi su sile današnjice redom od Britanije, Francuske, Nemačke (na francuskom jeziku, i kod Francuskog naroda danas, Nemci su samo *Aleman*, i Nemačka je *samo Alemanija*), Švajcarske, Španije, Portugala, i Italije. Jer nakon iskorenjivanja trećine od tri kraljevstva, Lombardi su uklonjeni sa svog mesta na Dunavu, pa su utvrdili svoje kraljevstvo u Italiji; a o značajnom delu te zemlje „se govorilo da ima stalan naziv *Lombardija*“. U srednjem veku, Lombardija „je bila, zaista, neko vreme, naziv same Italije“. Tako su današnje Sile Zapadne Evrope u proročanstvu onoliko jasno istaknute koliko bi mogle biti bez posebnog imenovanja.

Od tih sedam, neki su vrlo moćni, kao što su Britanija, Francuska, i Nemačka; dok su drugi slabi, kao što su Švajcarska, Španija, i Portugal; dok Italija stoji, kao uvek, između jakih i slabih. Tako ovih sedam od izvornih deset stoje upravo tamo gde je Danilo, iz sna koji je dat Navuhodonosoru, rekao da će stajati. Dan. 2:40-43. Oni stoje tamo tačno u stanju u kojem je proročanstvo reklo da će stajati – „delom jaki, a delom slomljeni“, ili slabi. Britanija, Francuska, i Nemačka su raširile svoju moć nad celim svetom; i tako su se isprepletale međusobno u afere celog sveta u smislu da šta dotakne svet dotakne njih, a šta dotakne njih dotakne svet.

Tako je prva posledica prve četiri od Sedam Truba bila brisanje Zapadnog Rimskog Carstva; a druga posledica je *bila postavljanje savremenih nacija Zapadne Evrope*, i među njima velikih nacija današnjice.

Sledeće moramo da proučavamo Petu i Šestu Trubu: a na kraju Šeste, ćemo opet doći licem u lice sa *ovim* i *drugim* velikim nacijama današnjice.

POGLAVLJE VIII.

PETA TRUBA — PRVI JAO

NAKON što je Četvrta Truba završila svoje oglašavanje, a pre nego što je počela Peta truba da se oglašava, prorok „vide i ču jednoga anđela; leteo je posred neba govoreći snažnim glasom: „Jao! Jao! Jao onima koji prebivaju na zemlji od ostalih glasova trubnih ove trojice anđela koji će zatrubiti“! Otk. 8:13. Svaka od zadnje tri od Sedam Truba je *jao*, čak i kada se upoređi sa strašnim vremenima od prve četiri od njih. Razlozi za ovo se mogu videti u odvijanju te zadnje tri trube.

Kao što prve četiri od Sedam Truba označavaju propast *Zapadnog* Rimskog Carstva, i uspostavljanja, na njegovo mesto, naroda koji formiraju današnje nacije Zapadne Evrope; tako Peta i Šesta Truba označavaju propast *Istočnog* Rimskog Carstva, i uvode narode od kojih je ta propast ostvarena; a koje su moderne nacije Istočne Evrope i Azije.

„I peti anđeo zatrubi; i videh zvezdu što je s neba pala na zemlju; i bi joj dat ključ ždrele bezdanova. I otvori ždrelo bezdanovo, a iz ždrele se vinu dim kao dim velike peći, i potamni sunce i zrak od dima iz ždrele. I iz dima izađoše na zemlju skakavci, i bi im data vlast kao što imaju vlast škorpije zemaljske. I bi im rečeno da ne naude travi zemaljskoj ni bilo kom zelenilu ni bilo kom stablu, nego samo ljudima koji nemaju pečata Božjeg na čelima svojim. I bi im dato ne da ih ubijaju, nego da ih muče pet meseci; a muka od njih je kao muka od škorpije kad ubode čoveka. I u one dane ljudi će tražiti smrt, i neće je naći; i poželeće da umru, a smrt će bežati od njih. I skakavci behu izgledom nalik na konje spremne za boj. I na glavama im kao venci nalik zlatu, i lica im kao lica ljudska; i

kose imahu kao kose ženske, a zubi im behu kao u lavova. I imahu oklope kao oklope gvozdene, a zvuk krila njihovih kao zvuk bojnih kola s mnogo konja što jure u boj. I imahu repove nalik škorprijama, a žalci im behu u repovima; i data im je vlast da ude ljudima pet meseci. I imaju nad sobom kralja, anđela bezdana: hebrejski mu ime Abadon, a na grčkom ima ime Apolion [„to jest, uništitelj“, na margini].“ Otk. 9:1-11.

Ova truba pokriva period od osam stotina i sedamnaest godina, – 632-1449. godine nove ere, – i pokazuje uspon i delo Muhamedovaca u uništenju Istočnog Rima – *prvo* Arabijskih Muhamedovaca a kasnije Turskih Muhamedovaca. U vezi ovoga Albert Barns zapaža da, „se iznenađujuće jednoglasno, komentatori slažu u vezi sa tim da se ovo odnosi na carstvo Saracena, ili na uspon i napredak religije i carstva uspostavljenih od Muhameda“. Ne možemo videti kako se iko ko čita proročanstvo, i Gibonovu istoriju o Muhamedu i njegovim naslednicima u svetlu toga, može ne slagati sa primenom proročanstva na Muhamedovce.

Izraz „ždrelo bezdanovo“, koji označava *mesto* njihovog uspona, je od grčke reči *abussos*, i označava, opustošenu regiju. A kratak prikaz Arabije čini jasnim značaj i smisao izraza kao što je primenjen na tu zemlju.

Arabija je oko hiljadu i po milja krajnje dugačka; a pola te razdaljine je široka na sredini; međutim njena najveća širina na Indijskom okeanu je hiljadu milja. „Cela površina poluostrva premašuje četvorostruko veličinu Nemačke ili Francuske; ali najveći deo je valjano stigmatizovan sa epitetima *kamenit* i *peskovit*. Čak su i pustinje Tartarije pokrivene, rukom prirode, sa drvećem visokog rasta i bujnim travama; pa usamljeni putnik dobija neku vrstu utehe i društva od prisustva biljnog života. Međutim u sumornoj pustinji Arabije, beskrajna ravan peska je ispresekana oštrim i golim planinama; a lice pustinje, bez hlada ili zaklona, je spržena direktnim i jakim zracima tropskog sunca. Umesto osvežavajućih povetaraca, vetrovi,

posebno sa jugozapada, šire štetna isparavanja; brežuljci peska koje oni naizmenično podižu i rasipaju, mogu se usporediti sa talasima okeana, a celi karavani, cele vojske, su bili izgubljeni i zatrpani u vazдушnom vrtlogu. Zajedničke koristi vode su predmet želje i borbe; a takva je oskudica šuma, da je potrebna nekakva umetnost da se održava i širi vatrena stihija.“

„Arabija je lišena plovnih reka, koje navodnjavaju tlo, i prenose njegove proizvode u susedna područja; bujice koje se spuštaju sa brda su upijeni od strane žedne zemlje; retke i otporne biljke, tamarind ili akacija, koje puštaju svoje korenje u pukotine stena, su hranjene kapima rose tokom noći; oskudne zalihe kiše se skupljaju u cisternama i kanalima; bunari i potoci su tajna blaga pustinje; a hodočasnik iz Meke, nakon dugog sušnog i sparnog hoda, je zgrožen ukusom vode, koja se prolila nad podlogom sumpora ili soli. Takva je uopštena i prava slika Arabijske klime.“ – *Gibon, pogl. L, odl. 2*. Uz obalu se nalazi usko područje plodnog tla, koje se razlikuje od velikog dela zemlje izrazom „plodna“.

„Dok je država bila istrošena Persijskim ratom, a Crkvi je bila odvučena pažnja od Nestorijevih i Monofizijskih sekti, Muhamed, je sa mačem u jednoj ruci i Kuranom u drugoj, podigao svoj presto na ruševinama Hrišćanstva i Rima. Genijalnost arapskog proroka, ponašanje njegove nacije, i duh njegove religije, uključivali su razloge propasti i pada Istočnog Carstva; a naše oči su radoznalo usmerene na jednu od najnezaboravnijih revolucija koje su utisnule novi i najtrajniji karakter na nacije globusa.“ – *Ibid., odl. 1*.

Ogromne horde Muhamedovaca su označene simbolom oblaka od skakavaca; a u stihovima 7-9 značenje simbola je pojašnjeno: “I skakavci behu izgledom nalik na konje spremne za boj; ... a zvuk krila njihovih kao zvuk bojnih kola s mnogo konja što jure u boj“.

„Arabija, po mišljenju prirodnjaka, je prava i izvorna zemlja konja; klima zaista nije, baš naklonjena veličini, nego duhu i brzini te plemenite životinje. Odlike Berberske, Španske, i Engleske vrste,

su izvučene iz mešavine Arapske krvi; a Beduini održavaju sa praznovernom brigom počasti i sećanje na najčistiju rasu. Ovi konji su učeni u šatorima, među Arapskom decom, sa nežnom bliskošću, koja ih uči o navikama blagosti i privrženosti. Naviknuti su samo da hodaju i galopiraju; njihova čula nisu otupljena neprestanom upotrebom mamuze i biča; njihove snage su očuvane za trenutak bežanja i potere; ali čim oseće dodir ruke ili stremena, odmah se hitro pokrenu brzinom vetra.“

„I na glavama im kao venci nalik zlatu.“ Kada je Muhamed ušao u Medinu (622. nove ere), i prvi put primljen kao princ, „pred njim je razvijen turban da nadomesti nedostatak barjaka“. Turbani na Saracenicima, su bili kao venci, bili su njihov ukras i njihova hvala. Oni su se sa bogatim plenom snabdevali turbanima i često su ih obnavljali. Prisvojiti turban, je izreka za postati Musliman. A Arapi su se razlikovali po mitrama koje su nosili, gde je žuta boja bila najizraženija.

Era Muhamedovaca je počela 16. jula 622. nove ere. Tokom deset godina koje su prošle od tog datuma, do dana njegove smrti, 7. juna 632. nove ere, Muhamed je osvojio, i osigurao odanost, Arabije. Odmah ga je nasledio Abu Bakr kao Kalif, Kalif ili Zapovednik vernih; i sa njegovim stupanjem na presto prvo osvajanje i širenje muhamedizma su započeti. A u vezi sa tim „što im je zapovedeno“, može se naći u govoru Abu Bakra njegovoj prvoj vojsci Muhamedovaca koju je poslao. Čim je „Abu Bakr povratio jedinstvo vere i upravljanja odmah je poslao cirkularno pismo Arapskim plemenima“ koje navodi: –

„Ovo je da vas obavestim da planiram da pošaljem prave vernike u Siriju da je otmu iz ruku nevernika, i želim da znate da je borba za religiju čin poslušnosti Bogu.“

„Njegovi glasnici su se vratili sa novostima o svetom i ratničkom oduševljenju, koje su raspalili u svakoj provinciji; logor u Medini se neprestano punio neustrašivim grupama Saracena, koji žude za

akcijom, žaleći se na vrućinu godišnjeg doba i na manjak provizije, a osuđivali su, sa neprestanim gundanjem, odlaganje kalifa. Čim su se brojčano skupili, Abu Bakr se spustio niz brdo, pregledao je ljude, konje, i oružje, i uputio je vatrenu molitvu za uspeh njihovog poduhvata. Njegovi saveti vođama Sirijaca su bili nadahnuti ratnim fanatizmom koji je napredovao da osvoji, a bio je naklonjen preziranju stvari zemaljskih ambicija.“

Okupljenoj vojsci Abu Bakr je rekao: –

„Zapamtite da ste uvek u Božjem prisustvu, na rubu smrti, pod garancijom presude, i nadom u raj. Izbegavajte nepravdu i ugnjetavanje, savetujte se sa svojom braćom, i učite da očuvate ljubav i poverenje svojih četa. Kada bijete Gospodnju bitku, držite se kao muškarci, bez bežanja; ali ne dozvolite da vaša pobeda bude uprljana krvlju žena i dece. *Nemojte uništiti ni jedno palmino drvo niti paliti kukuruzna polja. Ne secite voćke, niti činite bilo kakvo zlo stoci, jedino kada je ubijate za jelo. Kada se za nešto zavetujete, držite se toga, i budite dobri kao što je dobra vaša reč. Na putu, možete sresti neke religiozne osobe koje žive u samostanima, a izjašnjavaju se da služe Bogu na taj način: ostavite ih na miru, i nemojte ih ubiti niti paliti njihove samostane. Pronaći ćete i drugu vrstu ljudi, koja pripadaju Sotoninoj sinagogi, koji imaju obrijana temena; zasigurno im smrs-kajte lobanje, i ne dajte im mira dok ne prihvate Muhameda ili plate porez.*“ – „*Propast i pad Rimskog Carstva*“, pogl. LI, odl. 10.

Abu Bakr je umro, 24. jula 634. nove ere, a nasledio ga je Omar; a tokom deset godina njegove uprave, „Saraceni su doveli u njegovu poslušnost trideset šest gradova ili utvrda, uništili su četiri hiljade crkava ili hramova nevernika, a podigli su hiljadu četiristo džamija, radi praktikovanja Muhamedove religije. Sto godina nakon njegovog napuštanja Meke, oružane snage i vladavina njegovih naslednika su se protezali od Indije do Atlantskog okeana, preko raznih i dalekih provincija koje su se okupile pod nazivima, I. Persija; II. Sirija; III. Egipat; IV. Afrika; i V. Španija“ – *Ibid.*, pogl. LI, odl. 3.

To je imalo za posledicu da su „na kraju prvog veka Hegire, Kalifi bili najmoćniji i apsolutni vladari na glubusu...“.

„Pod zadnjima od Omejida [750. nove ere], Arapsko carstvo se protezalo dvesto dana dugačkim ‘putovanjem od istoka do zapada’, od granica Tartarija i Indije do obala Atlantskog okeana. A ako postavimo granice rukavu od odeće, po stilu njihovih pisaca, dugačka i uska provincija Afrike, čvrsta i kompaktna vlast od Fergane do Adena, od Tarsusa do Surata, proširila se na svaku stranu putovanja karavanom četiri do pet meseci. Uzalud bismo tražili neraskidivo jedinstvo i olaku poslušnost Avgusta i Antonina; ali napredak Muhamedove religije se širio preko ovog širokog prostora sa uopštenim sličnostima ponašanja i mišljenja. Jezik i zakonik Kurana su se proučavali sa jednakom posvećenošću u Samarkandu i Sevilji; Maori i Indijanci su prihvaćeni kao zemljaci i braća kod hodočašća u Meki; a Arapski jezik je bio usvojen kao popularni govorni oblik u svim provincijama zapadno od Tigra.“ – *Ibid.*, *pogl. LI, zadnji odlomak.*

A Pismo kaže: „I data im je vlast da ude ljudima pet meseci“. Pet meseci su sto pedeset dana; a ovo, pošto je proročko vreme, – dan za godinu (Jez. 4:3-6), – jednako je sto pedeset godina, tokom kojih će oni mučiti ljude.

Ovih sto pedeset godina treba računati od vremena kada su oni prvi put imali kralja nad sobom, prema 11. stihu: „I imaju nad sobom kralja, ... jevrejski mu ime Abadon, a na grčkom ima ime Apolion [„uništitelj“, na margini]“. Više od šesto godina Muhamedovci nisu imali redovno organizovanu vlast, i nisu prepoznavali takvog velikodostojnika koji bi odgovarao kraljevskoj tituli. „Autoritet Muhamedovih prijatelja je istekao sa njihovim životima; a vladari ili emiri Arapskih plemena su ostavili za sobom, u pustinji, duh jednakosti i nezavisnosti.“ – *Gibon, Ibid.* Svako pleme, pod svojim poglavarom, je bilo nezavisno od svih drugih, a dolazilo je i odlazilo kako je htelo. Dok je ovo bio slučaj, očito je, kao što

je i istina, da njihov karakter kao „uništitelja“ nije bio, a nije ni mogao biti takav kakav je bio nakon što su se čvrsto ujedinili u jednu vladavinu pod okriljem vladara prepoznatog od svih njih.

Ovo postaje još očiglednije kada se vidi šta treba da bude uništeno od tog „uništitelja“. Prve četiri trube pokazuju propast Zapadnog Rimskog Carstva; a peta se odnosi na uništenje Istočnog Carstva. A ova sila deluje u karakteru *uništitelja poslednjih ostataka Rimskog Carstva*. Kao takav nije bio uništitielj ljudi, jer je za njih rečeno „I bi im dato ne da ih *ubijaju*, nego da ih *muče* pet meseci“, „i data im je vlast da ude ljudima pet meseci“. Onda je očigledno, da se, ovaj karakter i delo kao „uništitelja“, odnosi na konačno uništenje Rimskog Carstva, koje je zatim predstavljeno u Istočnom Carstvu, sa prestonicom u Novom Rimu – Konstantinopolju.

Otoman je bio kalif koji je uspostavio organizovanu vlast Muhamedovaca; pa su tako od njega nasleđeni ime i titula *Otomanskog Carstva*. Pod organizovanom vlašću Otomana započelo je delo uništitelja. U zaključivanju svog izveštaja o uništavajućem besu Mogula i Tartara pod Džingis-kanom i njegovim generalima, Gibon kaže: „U ovom *brodolomu naroda* [1240-1304. nove ere], poneko iznenađenje se može probuditi izmicanjem Rimskog Carstva, čije relikvije, su u vreme Mongolske invazije, bile raskomadane od Grka i Latina“. – *Ibid.*, *pagl. LXIV, odl. 31.*

Međutim kada je povlačenje Mongola dalo slobodan prostor za uspon Muslimana, pod Otomanom, o ovome on kaže: „Bio je stacioniran na granici Grčkog Carstva; Kuran je posvetio njegov *ghazi*, ili sveti rat, protiv nevernika; a njihove političke greške su otvorile prolaze kroz planinu Olimp, i pozvale ga da se spusti u ravnice Bitinije... *To je bilo 27. jula 1299. nove ere, da je Otoman prvi put napao teritoriju Nikomedije; a jednoglasna preciznost datuma čini se da otkriva neki uvid u brz i uništavajući rast čudovišta*“. – *Ibid.*, *odl. 14.*

Nekoliko pojedinosti u ovom citatu treba da zapazimo: –

1. Otoman je bio čovek koji je bio uspešan u uvođenju

razjedinjenih elemenata Muhamedovske sile u kompaktni i izrazito organizovan oblik vladavine. Od njega se beleži vreme kada su, kao nikad ranije, „Oni imali kralja nad sobom“.

2. Zapazite iskaz istoričara – „*uništavajući* rast čudovišta“. Tako on ističe samu karakteristiku „*uništitelja*“, koja je prorečena u Pismima.

3. Istoričar ističe „*jedinstvenu preciznost datuma*“. U izvornim dokumentima odakle je on skupio svoj materijal, otkrio je da je ovaj datum toliko specifičan da je on sam bio primoran da zapazi njegovu „*jedinstvenu preciznost*“. Ipak onima koji prepoznaju Božja delovanja sa narodima i kraljevstvima, i koji razmotre da je od vremena kada su ovi imali kralja nad njima, dat period od sto pedeset godina da se obavi određeno delo, nije iznenađujuće da datum treba da bude naglašen sa takvom jedinstvenom preciznošću.

Delo uništenja, koje je onda trebalo da uništi poslednje ostatke Rimskog Carstva, započelo je 27. jula 1299, a nastavilo se sto pedeset godina, što doseže do 27. jula 1449. nove ere. Novembra 1448, Grčki car Jovan Paleolog je umro. Bilo je suparničkih tragača za nasledstvo – Demetrije i Konstantin. Demetrije je bio prisutan da zauzme presto; Konstantin je bio odsutan. „Majka Carica, Senat, i vojnici, sveštenstvo, i narod su bili jednoglasni u slučaju zakonitog naslednika“, Konstantina. Ipak sa svom tom silom koja mu je bila naklonjena u tom trenutku je postojala druga sila koja je morala da se posavetuje – Turski sultan, Amurat II. U skladu sa tim, 1449, ambasador je poslat na Amuratov dvor u Adrianopol. „Amurat ga je primio sa počastima, a otpustio ga je sa darovima; međutim *milostivo odobrenje* Turskog sultana je najavilo njegovu NADMOĆ, i približavajuću *propast Istočnog Carstva*.“ – *Ibid., pogl. LVII, odl. 14.*

I „Prvi jao prođe. Evo, dolaze još dva jao posle toga“.

POGLAVLJE IX.

ŠESTA TRUBA — DRUGI JAO

„I šesti anđeo zatrubi; i čuh jedan glas iz četiri roga zlatnog oltara što je pred Bogom gde govori šestom anđelu koji je držao trubu: Odreši ona četiri anđela svezana na velikoj reci Eufkrat. I behu određena četiri anđela pripravljena za čas i dan i mesec i godinu da pobiju trećinu ljudi. I broj vojski konjanika beše dve mirijade mirijada; i čuh broj njihov. I ovako u viđenju videh konje i one koji su sedeli na njima: imali su oklope boje ognja i hijacinta i sumpora; i glave konja behu kao glave lavova, i iz usta im izlazi vatra i dim i sumpor. Od ovih troje pogibe trećina ljudi: od vatre i od dima i od sumpora što izlazi iz usta njihovih. Njihova je naime moć u ustima njihovim i u repovima njihovim; jer repovi su im nalik zmijama i imaju glave s kojima ude. Pa ipak, preostali ljudi, koji ne behu pobijeni tim pošastima, ne pokajaše se od delā ruku svojih, da se ne poklone demonima i idolima — zlatnim i srebrnim i bakarnim i kamenim i drvenim — koji ne mogu ni videti ni čuti ni hodati. I ne pokajaše se od ubistava svojih, ni od vraćanja svojih, ni od bludništva svog, ni od krađa svojih.“ Otk. 9:13-21.

Ovde spomenuta četiri anđela koja su bila svezana kod velike reke Eufkrat i koja su u to vreme trebala da budu puštena, odnose se na četiri velika sultanata — Bagdad, Damask, Koniju i Alep — od kojih se u to vreme Muhamedovska vlast sastojala. Naredba da se ovi oslobode ukratko označava oslobađanje svih elemenata Muhamedizma radi konačnog uklanjanja zadnjeg temelja Rimskog Carstva.

Oklopi vatreni, sa hijacintom i sumporom; i vatrom, dimom i sumporom koji izlaze iz konjskih usta; objašnjavaju se činjenicom

velike upotrebe baruta u upotrebljenom vatrenom oružju, što je u to vreme bilo tek nedavno otkriveno na Zapadu. „Neprestani rafali koplja i strela bili su praćeni dimom, zvukom i vatrom njihovih musketa i topova. Njihovo streljačko naoružanje je ispaljivalo pet, ili čak deset, olovnih kugli, veličine oraha; a po bliskoj raspoređenosti vojnika u četi i po snazi baruta, nekoliko oklopa i tela su bili probijeni istim pucnjem.“ – „*Propast i pad Rimskog Carstva*“, pogl. LXVIII, odl. 11.

Sa četama ljudi koji su ispaljivali barut, i sa konjskih leđa, njihove ruke bi bile usmerene direktno u ravni sa konjskim ustima; a tako bi u viziji tačno izgledalo kao da su oklopi ratnika od vatre, hijacinta i sumpora, i kao da su iz usta konja izlazili vatra, dim i sumpor.

Tako je to bilo sa streljačkim naoružanjem; ali „njegova artiljerija je nadmašila sve što se do tada pojavilo u svetu. Izumitelj topa, Danac ili Mađar koji je skoro izgledneo u Grčkoj službi prebegao je Muslimanima, i bio je darežljivo ugošćen od Turskog sultana. Muhamed je bio zadovoljan odgovorom na svoje prvo pitanje koje je željno nametnuo umetniku. ‘Da li bih mogao da izlijem top sposoban da izbacii kuglu ili kamen dovoljne veličine da poruši zidine Konstantinopolja? Nisam u neznanju što se tiče njihove snage, ali ako su čvršći od vavilonskih, mogao bih postaviti nasuprot njih mašinu superiorne snage: položaj i upravljanje tom mašinom moraju biti prepušteni tvojim inženjerima’“.

„Sa ovim obećanjem, postavljena je livnica u Jedrenu: metal je pripremljen; a posle tri meseca, Urban je proizveo komad bronzane artiljerije zapanjujuće, i skoro neverovatne, veličine; otvor je bio širok dvanaest dlanova; a kameni metak je bio težak oko šesto funti. Za prvi eksperiment je izabran prazan prostor ispred nove palate; ali, da bi sprečili iznenadne i štetne posledice zaprepašćenosti i straha, data je objava da će top biti ispaljen narednog dana. Eksplozija se

osetila ili čula u krugu od stotinu furlonga⁷: kugla je, silinom baruta nošena više od milje; a na mestu gde je pala ukopala se više od hvata duboko u zemlju... Sa obe strane te ogromne mašine nalazile su se još dve slične skoro iste veličine: dug red turske artiljerije je bio usmeren prema zidu; četrnaest potpuno opremljenih topova je zagrmelo odjednom na najpristupačnijim mestima; a jedan od njih je nejasno opisan da je bio opremljen sa sto trideset cevi ili da je ispalio sto trideset metaka.“ – *Ibid.*, odl. 6, 11.

Ovi detalji su dovoljni da odrede svrhu pravog primenjivanja proročanstva.

Godine 1449, smrću imperatora Istočnog Rimskog Carstva, to carstvo se smanjilo skoro do samih zidova prestonice. A toliko se sigurnim činilo da sama prestonica mora ubrzo pasti, da naslednik prestola nije hteo da prihvati položaj bez znanja i dozvole Turskog sultana, Amurata. Tako je to carstvo u to vreme zaista prešlo pod kontrolu Turske vlasti; a sve što je preostalo da se dovrši u brisanju carstva u svakom pogledu, bilo je stvarno zauzimanje prestonice, što je ostvareno od Mehmeda II, 29. maja 1453.

Vreme Šeste Trube je počelo odmah nakon kraja Pete, 27. jula 1449; a nastavilo se „za sat i dan i mesec i godinu“. Računajući 30 dana u mesecu, prema Biblijskom načinu računanja vremena, godina je 360 dana; pa uzimajući „po dan za svaku godinu“ (Jez. 4:4-6), imamo 360 godina. Mesec – 30 dana – je 30 godina. Dan je 1 godina. Sve to zajedno zbrojeno daje 391 godinu. Od 27. jula 1449, 391. godina doseže do, 27. jula 1840. Međutim postoji „sat“ više. Sat je dvadeset četvrti deo dana; a (dan za godinu) to bi bio dvadeset četvrti deo godine, ili *petnaest dana*. Petnaest dana od 27. jula, se protežu do 11. avgusta. Zato 11. avgusta 1840, ističe, ovaj period od sata, dana, i meseca, i godine. Tokom tog vremena i do današnjeg dana, vlast Otomanskog Carstva treba da se nastavi.

7 Furlong je jedinica za razdaljinu veličine osmine milje. – prim. prev.

I kao što je ta vlast, *umesto Istočnog Rima*, postala cela po svom suverenitetu *dobrovoljnom predajom* vlasti Istočnog Rima njemu; tako i kada je došao kraj vremena koji je upadljiv zbog svoje neprekidnosti, sama ta vlast, kao nezavisna, treba očekivano da se prekine – i to na isti način. A na sam taj dan stvarna vlast Turske vlade je prešla u ruke *velikih Sila Evrope*; te od tog dana do danas, samo postojanje Otomanskog Carstva je postalo potpuno zavisno od podrške ovih velikih Sila.

Pre isteka tog vremena, svetlost ovog proročanstva je viđena; a 1838, dve godine pre vremena objavljeno je *svetu* da će 11. avgusta 1840, *nezavisnost Turske vlasti prestati*. Nekoliko godina je postojalo nezadovoljstvo dela Egipta i njegovog paše, koji su bili podređeni Turskoj vlasti. 1839. su počeli stvarni sukobi, a snage Egipatskog paše su odnele pobedu, sultanova vojska je bila uništena, a njegova flota je bila zarobljena i odvedena u Egipat.

Prema uobičajenom redosledu ljudskih događanja, ta stvar je trebala da se završi odvajanjem Egipta od Turske sile, i uspostavljanjem njegove nezavisnosti od te sile. Međutim umesto toga, četiri Sile – Britanija, Rusija, Austrija i Pruska – su stupile na scenu, posredujući svojim ujedinjenim autoritetom, a odlučile su, da same, okončaju borbu. A način na koji je bila okončana je bio taj da se Egipatski pašah mora ponovo sam pokoriti i podrediti poraženom sultanu, za čiji položaj i autoritet *ove Sile garantuju*, a za šta su *one i postale odgovorne*. A ovaj dogovor, kojim je vlast Turskog Carstva prešla u ruke Sila Evrope, je ispunjen 11. avgusta 1840, *istog dana* do kojeg se vreme naznačeno u proročanstvu nastavljalo; i samog dana koji je, u svetlu tog proročanstva, dve godine ranije, označen zbog tog istog ishoda.

Sledeći odlomak iz službenog dokumenta, koji se pojavio u novinama *Moniteur Ottoman*, 22. avgusta 1840, daće ideju o toku događanja kod ovog stanja stvari. Konferencija o kojoj se govori se sastojala od četiri gore spomenute Sile, a održana je u Londonu, 15. jula 1840: –

„Prateći dešavanja sporova na koje se aludira i nakon iskustva neuspaha, kao što je poznato celom svetu, ambasadori *velikih Sila* u Konstantinopolju, *zajedničkom službenom notom*, su objavili da su se *njihove vlade jednoglasno složile* da preuzmu mere *kako bi izgladile navedene razlike*. Visoka⁸ Porta sa stavom da prekine prolivanje Muslimske krvi, i zbog raznih nevolja koje bi nastale obnavljanjem sukoba, *prihvatila je intervenciju velikih Sila*.“

Ovde je sigurno dobrovoljna predaja pitanja u ruke velikih Sila. Ali ovaj dokument dalje navodi: –

„Njegovo Veličanstvo, šejk efendija, Likgis Beg, je zato bio poslat kao opunomoćenik da predstavlja Veliku Portu na konferenciji održanoj u Londonu, radi svrhe koja je u pitanju. Osetilo se da su bili beskorisni svi revnosni napori konferencije u Londonu u vezi sa rešavanjem pašinih zahteva; i da je jedini javni pravac pribegavanje prinudnim merama kako bi ga doveli do poslušnosti u slučaju da ustraje u neposlušnosti miroljubivih ponuda; Sile su, zajedno sa Otomanskim opunomoćenikom, predstavili i potpisali sporazum, u kojem sultan nudi paši nasledenu doživotnu vlast nad Egiptom, i nad celim tim delom Sirije koji se proteže od Sueckog zaliva do jezera Tiberija, zajedno sa provincijom Akra; paša, sa svoje strane, treba da napusti sve ostale delove sultanovog područja trenutno okupiranih od njega, i vrati Otomansku flotu. Dato mu je određeno vreme da pristane na ove uslove; pošto *predloži sultana i njegovih saveznika, četiri Sile, ne priznaju nikakvu promenu ili ograničenja*: ako paša odbije da pristane na njih, očigledno je da će loše posledice koje će ga zadesiti biti pripisane isključivo njegovoj sopstvenoj krivici.“

„Njegovo Veličanstvo, Rifat beg, Mustešar⁹ spoljnih poslova, poslat vladinim parobrodom u Aleksandriju, da saopšti paši ultimatum.“

1. Da je sultan svestan sopstvene nemoći, dobrovoljno prihvatio

8 Visoka Porta (tur. bāb-i-āli) je od 1718. do 1922. bio naziv za vladu Osmanskog carstva. – prim. prev.

9 Savetnik. – prim. prev.

intervenciju velikih sila Evrope da reše njegove poteškoće, koje on sam nije mogao da reši.

2. Da su oni (velike Sile) pristali da preduzmu mere da bi rešili poteškoće.

3. Da je ultimatumom sa Londonske konferencije ostavljen sultanu da izglati stvari sa Mehmedom, ako može. Na sultanu je da mu ponudi uslove pogodbe. Tako da, ako bi Mehmed prihvatio uslove, dalje ne bi bilo trenutne intervencije Sila između sultana i paše.

4. Da ako bi Mehmed odbio sultanovu ponudu, ultimatum koji ne dozvoljava „nikakvu promenu ili ograničenja“; velike Sile su se *obavezale* da će ga *primorati da se pokori*. Tako da, dokle god je sultan držao ultimatum u sopstvenim rukama, on je i dalje održavao nezavisnost svog prestola. Međutim kada se taj dokument jednom preda Mehmedu, zauvek će biti van njegovog domašaja da kontroliše pitanje. Na Mehmedu će biti da kaže da li Sile treba da posreduju ili ne.

5. Sultan je poslao Rifat bega u vladinom parobrodu (koji je napustio Konstantinopolj 5. avgusta) za Aleksandriju, da saopšti Mehmedu ultimatum.

To je bio dobrovoljni čin od strane sultana.

Pravo pitanje je onda: Kada je taj dokument službeno bio pod kontrolom Mehmed Alije?

Sledeći odlomak iz pisma dopisnika Londonske *Jutarnje Hronike* od 18. septembra 1840, adresirano na Konstantinopolj, 27. avgusta 1840, odgovoriće na pitanje: –

„Francuskim parobrodom smo 24. dana ovog meseca primili izveštaje iz Egipta vezano za 16. dan ovog meseca. Oni pokazuju da nema nikakve promene u odluci paše. Uveren u hrabrost svoje Arapske vojske, i u snagu utvrđenja koja brane njegovu prestonicu, čini se odlučnim da ostane pri poslednjem izboru; pa zbog pribegavanja tome, sada je neizbežno smatrati da je pri kraju svaka nada da će se stvari završiti bez krvoprolića. Odmah po dolasku parobroda

Kiklop sa novostima o kongresu četiri Sile, Mehmed Ali je, kako je navedeno, napustio Aleksandriju, radi kratkog obilaska donjeg Egipta; razlog njegovog odsustva u takvom trenutku je delimično taj da bi izbegao sastanke sa Evropskim konzulima, ali pre svega je nastojao, da svojim sopstvenim prisustvom, probudi fanatizam Beduinskih plemena, i da ublaži povećanje svojih novih dažbina. Tokom njegovog kratkog odsustva, parobrod Turske vlade, koji je stigao u Aleksandriju 11, sa izaslanikom Rifat begom na brodu, po njegovim naređenjima je stavljen u karantin, i nije pušten iz nje do 16. Međutim, *pre pašinog odlaska, i na sam dan kada mu je dozvoljeno da se iskerca*, gore spomenuti funkcioner je imao službeni prijem kod paše, i *preneo mu je sultanovo naređenje*, u vezi sa napuštanjem Sirijskih provincija, određujući drugi prijem za naredni dan, kada će, *u prisustvu konzula Evropskih Sila*, primiti od njega njegov konačan odgovor, i obavestiti ga o alternativni njegovog odbijanja poslušnosti; dajući mu deset dana koji su mu dodeljeni dogovorom da odluči koji način smatra pogodnim da usvoji.“

Prema ovoj izjavi, ultimatum je službeno predat u ruke Mehmeda Alija JEDANAESTOG DANA U AVGUSTU, 1840.

Međutim postoje dalji dokazi, pored činjenice Rifat begovog dolaska u Aleksandriju sa ultimatumom 11. avgusta, da je Otomanska nadmoć umrla, ili bila mrtva, tog dana.

Pročitajte sledeće pismo od istog pisca, adresirano na Konstantinopolj, 12. avgusta 1840: –

„Mogu još malo toga da dodam mom prošlom pismu, na temu planova četiri Sile; a verujem da detalji koje sam vam tada dao sadrže sve što je nadalje odlučeno. Pašin deo se, kao što sam onda naglasio, neće protezati iza granice Akre, i ne uključuje ni Arabiju ni Kandiju. Samo Egipat spada u nasleđe njegove porodice, a provincijom Akre koja se smatra pašalukom, će upravljati njegov sin tokom svog života, ali nakon toga će biti prepuštena volji Porte; a i ovo drugo će mu biti dozvoljeno samo pod uslovom da prihvati

ove uslove, i da oslobodi Otomansku flotu u roku od deset dana. U slučaju da ne učini tako, oduzeće mu se pašaluk. Zatim će mu se ponuditi Egipat, sa narednih deset dana da razmisli o tome, pre nego što stvarna sila bude primenjena protiv njega.“

„Međutim, način primene sile, u slučaju da odbije da se potčini ovim uslovima – da li će se uspostaviti jednostavna blokada na obali, ili će njegova prestonica biti bombardovana, a njegove vojske napadnute u Sirijskim provincijama – je detalj koji tek treba da se sazna; ni nota¹⁰ dostavljena JUČE od četiri ambasadora, kao odgovor na pitanje koje im je postavila Porta, u vezi sa planom koji treba biti usvojen u slučaju takvog događaja, ni najmanje ne rasvetljava ovu stvar. Jednostavno navodi da je učinjena odredba, i nema potrebe da se Divan¹¹ uznemirava oko bilo koje nepredviđene situacije koja bi posle toga mogla da nastane.“

Idemo sada analizirati ovu izjavu.

1. Pismo je adresirano na „Konstantinopolj“, 12. avgusta.

2. „Juče“, 11. *avgusta*, sultan je tražio u svojoj sopstvenoj prestonici od ambasadora četiri Sile, da zna koje mere će se preduzeti u vezi sa okolnošću koja bitno utiče na njegovo carstvo; a samo mu je rečeno „da je učinjena odredba“, ali on nije mogao znati kakva; i da se ne treba uznemiravati „oko bilo koje nepredviđene situacije koja bi posle toga mogla da nastane“! Od tog trenutka onda, oni, ne on, će upravljati tim.

Gde je onda, bila Turska nadmoć 11. avgusta 1840? – *Nestala* je. Ko je sada imao vlast? – Četiri velike Sile Evrope. Zato je, prema proračunu napravljenom i objavljenom 1838, sa vremenima datim u Petoj i Šestoj Trubi kao osnovom – da će 11. avgusta 1840, Turska nadmoć *prestati* – na sam taj dan Turska nadmoć *je* prestala. Tačno kao što je nadmoć na Istoku prešla od poslednjeg ostatka

10 Diplomatska nota je formalni oblik korespondencije u diplomatskoj komunikaciji između država. – prim. prev.

11 Sudsko veće. - prim. prev.

Rimskog Carstva u ruke Turskog sultana, Amurata II, sada je prešla od Turskog sultana, Abdul Medžida, u ruke četiri velike Evropske Sile, gde je i ostala do današnjeg sata.

Nekoliko puta od 1840. bi Turska vlada prestala da postoji da nije podupirana od te četiri Sile. Na maloj brošuri o Tursko-jermenskom pitanju, objavljenoj 1895. od Jermenskog društva u Londonu, vezano za Englesku povezanost u toj stvari, rečeno je: „Mi (Britanija) smo odgovorni za Tursku. Spasili smo Tursku bar dvaput od propasti koju ona bogato zaslužuje. Vojvoda od Velingtona je pre šezdeset godina žalio što Rusi nisu ušli u Konstantinopolj 1825. i priveli Otomansko Carstvo kraju. Mi imamo mnogo više razloga da žalimo što nije uništeno 1853, i ponovo 1878. U oba ova slučaja mi smo se umešali da ga spasimo. Međutim za nas neće biti sultana na Bosforu“.

Na istoj strani je navod iz članka od Vojvode od Argajla, u *Tajmsu*, u kojem vojvoda kaže: „Nije previše reći da je Engleska dvaput spasila Tursku od potpunog pokoravanja posle 1853. Uveliko je – uglavnom – zbog našeg delovanja što ona sada uopšte postoji kao nezavisna Sila. U oba ova slučaja *wlačili smo Evropske Sile zajedno sa nama* u održavanje Otomanske vlade“.

Ne koristimo ove izjave sa namerom da pripišemo krivicu Engleskoj, ili bilo kojoj drugoj Sili, zbog takvog održavanja Otomanske vlade; već isključivo iz namere da razjasnimo činjenicu da Otomansko Carstvo, od 1840, nije postojalo svojom sopstvenom silom, već u potpunosti delovanjem drugih Sila. U skladu sa ovom činjenicom brošura istinito navodi: „Nemoguće je govoriti o Otomanskom Carstvu kao da je nacija, poput Sjedinjenih Država ili poput Holandije. To je veštačka ... tvorevina sporazuma, koju Sile održavaju u postojanju radi njihove sopstvene pogodnosti“.

A te Sile koje su 1840. preuzele na sebe odgovornost za Tursku, su među velikim nacijama današnjice; pa od tog jedanaestog dana avgusta do današnjeg sata, te velike nacije današnjice su neprestano

opterećene, i upletene, i zbunjene, Istočnim Pitanjem.

11. avg. 1840, vreme koje je Pismo postavilo za postojanje i delovanje Otomanskog Carstva kao *takvog*, je isteklo: na taj dan šesta Truba je prestala da se oglašava, a drugi jao se završio; a o Sedmoj Trubi – Trećem Jao, čitamo: „Drugi jao prođe. I gle, treći jao dolazi ubrzo“!

POGLAVLJE X.

ISTOČNO PITANJE – TRUBLJENJE SEDME TRUBE – TREĆI JAO

Sedma truba treba da zatrubi, Treći Jao treba da dođe „ubrzo“ posle kraja trubljenja Šeste Trube; Šesta Truba je prošla 11. avgusta 1840.

Zapazite posebno taj izraz o dolasku Trećeg Jao – „on dolazi ubrzo“ posle kraja trubljenja Šeste Trube. Nije došlo odmah nakon isteka Šeste, kao što je Šesta došla odmah nakon isteka Pete: postoji mali razmak između isteka Šeste Trube i početka Sedme; razmak koji je najavljen, a njegova kratkoća naglašena, rečju „ubrzo“. A u tom kratkom razmaku između Šeste i Sedme Trube, taj moćni anđeo iz Otkrivenja 10 dolazi sa svojom porukom, koja treba da se oglasi preko mora i zemlje.

Da tu treba smestiti tog anđela, je učinjeno jasnim, činjenicom da on ukazuje na početak Trube Sedmog Anđela, *kao na budućnost*. Jer taj anđeo koji stoji, „na moru i na zemlji podiže k nebu ruku svoju i zakle se Onim koji živi u vekovima vekova, koji stvori nebo i sve što je na njemu, i zemlju i sve što je na njoj, i more i sve što je u njemu: „Neće više biti vremena“! Nego, u dane glasa sedmoga anđela, čim zatrubi, dovršiće se tajna Božja, kao što je jevanđeljem objavio slugama svojim, prorocima“. Otk. 10:5-7.

I kada taj Sedmi Anđeo zatrubi, i Božja tajna se dovrši, kraljevstva ovog sveta „postadoše kraljevstva Gospoda našeg i Pomazanika njegovog“. Jer piše: –

„I sedmi anđeo zatrubi; i odjeknuše u nebu snažni glasovi govoreći: „Kraljevstva ovoga sveta postadoše kraljevstva Gospoda našeg i Pomazanika njegovog, i on će kraljevati u vekovima vekova“. A

dvadeset i četiri starešine, koji pred Bogom sede na prestolima svojim, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu govoreći: „Zahvaljujemo ti, Gospode, Bože Svemogući, koji jesi i koji si bio i koji dolaziš, što si uzeo silu svoju veliku i vladaš!“ I narodi se razgneviše, i dođe gnev tvoj, i vreme da se presudi mrtvima i da plata slugama tvojim prorocima i svetima i onima koji se boje imena tvoga, malima i velikima; i da se zatru oni koji zatiru zemlju. I otvori se hram Božji na nebu i pokazala se Kovčeg saveza njegovog u hramu njegovom; i nastadoše munje i zvukovi i gromovi i potres i grad veliki“. Otk. 11:15-19.

Zapazite, da je pre svega, kod trubljenja Sedme Trube, prorokova pažnja prvo usmerena ka nebu, pa posle ka zemlji: i zapazite da on pre svega čuje *na nebu* „snažne glasove“ kako najavljuju dolazeće kraljevstvo i vladavinu Gospoda u Njegovoj velikoj sili; i da kada je njegova pažnja usmerena *ka zemlji* prvo što je spomenuto je: „I narodi se razgneviše“. A otrežnjujuća je istina u modernoj istoriji da su od malo vremena – „ubrzo“ – posle 1840. do današnjeg sata, narav i stav naroda bili takvi da tačno odgovaraju izrazu, „I narodi se razgneviše“. Tokom svog vremena koje je prošlo od tog datuma, istina je da vladari velikih nacija moraju neprestano da budu u pripravnosti da izbegnu opšti rat. A *Turska sila* – ta sila koja je poslednje što je ostalo od onoga što je prvo bilo Istočno Rimsko Carstvo, ostaje u svom propadanju: ta vlada za koju su, 11. avgusta 1840, velike Sile Evrope postale odgovorne – *to* je središnja tačka koja je tokom svih ovih godina, zaokrenula svetski mir. U prethodnom poglavlju smo dali merodavne izjave da bi, bez velikih Sila Evrope, Turska vlast odavno nestala.

Međutim glavni značaj ove važne istine ne leži samo u činjenici da je Turska sve ovo vreme održavana u postojanju od ovih velikih Sila; već u tome da je ovo učinjeno zbog *odredenog cilja*. Kao što su priznale i same te Sile, Turska vlada je tako održavana od Sila, izričito da bi se izbegao *opšti rat*. Ovo je izjavio britanski premijer,

lord Salisburi, 5. septembra 1895, u govoru svetu koji je slušao da bi saznao šta će se reći o tada gorućem Tursko-jermenskom pitanju. Govoreći za velike Sile, rekao je: –

„Turska je sada u tom posebnom stanju u kojem stoji već *pola veka*, prvenstveno zato što su *velike Sile sveta odlučile* da je *radi mira u Hrišćanstvu neophodno da Otomansko Carstvo stoji*. Došli su do tog zaključka skoro pola veka ranije. Ne verujem da su to promenili sada. *Opasnost*, ukoliko bi Otomansko Carstvo palo, ne bi bila samo opasnost koja bi ugrozila teritorije od kojih se to carstvo sastoji; *bila bi to opasnost da bi se vatra koja bi se tu potpalila proširila na druge nacije, i da bi uvukla i sve što je najmoćnije i najcivilizovanije u Evropi u opasan i koban sukob*. To je bila opasnost koja je bila prisutna u umovima naših očeva kada su odlučili da učine integritet i nezavisnost Otomanskog Carstva pitanjem Evropskog sporazuma, *a to je opasnost KOJA NIJE PROŠLA*.“

Međutim šta može biti pravi duh ovih velikih Sila, kada više od pola veka, oni *mogu da se tako slože* u održavanju Turske sile u postojanju, kako bi držali *sebe* dalje od *borbe*, kada se *ne mogu složiti* da se *ne bore*? Zašto se ne mogu složiti da se ne bore međusobno, sa istom lakoćom sa kojom se mogu složiti da drže tu Silu tamo kao zaštitu od toga da se bore međusobno? Šta bi moglo po mogućnosti prikladnije ubrzati pravo stanje stvari među ovim Silama nego *ta rečenica*, „I narodi se razgneviše“?

Situacija jasno otkriva da su ove sile podložne duhu koji, kada se jednom pusti, će ih odneti potpuno izvan njih samih; a to i oni sami prepoznaju da je baš tako. A prepoznavajući da je to pravo stanje, sve što mogu je da se pretvaraju, da će, održavanjem Turske sile što je duže moguće, obuzdati što je duže moguće taj nepokoran duh, koji kada se jednom pusti, ima da ih sve počisti izvan njih samih, unutar tog strašnog i užasnog vrtloga, uvlačeći „sve što je najmoćnije i najcivilizovanije u Evropi u opasan i koban sukob“.

A ko su te „velike svetske Sile“ koje su tako nerazmrsivo umešane,

i koje su tako „odlučile“? – One su velike Evropske Sile, glavne koje su došle na scenu sa prestankom trubljenja Šeste Trube, 11. avgusta 1840: sile koje su onda postale odgovorne za Tursku, i tako postale bitno povezane sa izvornim Istočnim Pitanjem. One su u početku bile Rusija, Pruska, Austrija i Britanija.

Pre tog vremena, Rusija se više nego jednom pojavljivala u istoriji Istočnog Rimskog Carstva. Počevši 865. n.e., „U periodu od sto devedeset godina, Rusi su četiri puta pokušali da opljačkaju blaga Konstantinopolja“. Ti pohodi su svi bili pomorski: 865. n.e., 904. n.e., 941. n.e., i 1043. n.e. „Sećanje na te Arktičke flote za koje se činilo da potiču sa polarnog kruga, ostavilo je dubok utisak užasa na carski grad. Mnoštvo iz svih staleža je tvrdilo i verovalo da je na statui konjanika¹² sa trga Taurus bilo tajno ispisano proročanstvo kako će Rusi, u poslednje dane, postati gospodari Konstantinopolja. Možda će današnji naraštaj još videti ispunjenje predviđanja, retkog predviđanja, čiji stil je nedvosmislen i datum neupitan.“ – „*Propast i pad*“, *pogl. LV, odl. 12, 13*.

Međutim nije samo u tom proročanstvu da Rusija ima mesto vezano za poslednje dane: ona takođe ima mesto u proročanstvima Božje Reči. U Jezekilju poglavlja trideset osam i trideset devet, je opisana velika sila koja će „u poslednjim danima“ biti najmoćnija u „severnim krajevima“ Azije. Prvi stihovi svakog tog poglavlja govore o „Gogu, u zemlji Magogu, vrhovnom poglavaru Meseha i Tubala“. Na primer, „Sine čovečji, upravi lice svoje prema Gogu, u zemlji Magogu, poglavaru Rošu¹³, Meseha i Tubala, i prorokuj protiv njega“. Jezekilj 38:2 R. V.

12 Kip je izliven od Latina iz Krstaških vremena. – prim .prev.

13 R. V. je skraćena od Revised Version Biblije na engleskom jeziku. Pisac je iskoristio u ovom kontekstu ovaj prevod Biblije jer se u njemu spominje poglavar Rosh, od kojeg su Rusi nasledili svoje ime kao nacija. R. V. engleski prevod glasi ovako: „Son of man, set thy face toward Gog, of the land of Magog, the prince of Rosh, Meshech, and Tubal, and prophecy against him“. – prim .prev.

Meseh je bio jedan od Nojevih unuka koji je prešao iz zemlje Eufrata kroz Mesopotamiju u ono što je sada Rusija, i postao je praotac ljudi koji su se naselili na tom mestu i izgradili grad koji se sada zove Moskva – Moskovljani – „a koji su dalje po istoku dali ime Rusiji“.

Magog je još jedan od Nojevih unuka koji je naselio ceo sever Azije – teritoriju davno zvanu Skitija, a sada se zove Sibir.

Tubal je isto jedan od Nojevih unuka koji se naselio na tom području severne Azije koja i dalje nosi po njemu ime Tobolsk.

Upravo, po rečima Jezekilja, poglavar svih ovih je „poglavar Roš“; a reč „Roš“ je koren reči Rusi – Rošani – pa je tako koren od reči Rusija, zemlje Rusa. Dalji izveštaj o ovoj sili, u Jezekilju, definitivno govori o njoj i o njenom mestu „u poslednjim godinama“, i u „poslednjim danima“. Jez. 38:8, 16. U istoj vezi sa tim tu je spomenuta (Jez. 39:17, 18) velika gozba ptica sa neba opisana u Otk. 19:17, 18, koja se odigrala na Gospodnjem dolasku i na kraju sveta. Šest Zala iz Otkrivenja 16 su spomenuti u Jez. 39:2, na margini; a sedmo Zlo iz Otk. 16:18-21 je spomenuto u vezi sa glavom Roša, u Jez. 38:19, 22.

Kroz celog Jezekilja 38 i 39 o ovoj sili Roša, Magoga, Meseha i Tubala se govori da živi u „severnim krajevima“, a o tom poglavaru Roša se govori da dolazi iz svog „mesta iz severnih krajeva“. Jednostavnim gledanjem na mapi, lako je svakome da vidi da Rusija zauzima severna područja velikog dela celog Istočnog sveta. Tako da, bez obzira da li postoji bilo kakav natpis na statui konjanika u Konstantinopolju, nagoveštavajući da će u zadnje dane Rusi postati gospodari Konstantinopolja, iz ovih stihova mesto koje će zauzimati Rusija u poslednjim danima je bilo savršeno lako svima da spoznaju; i da iz toga izvuku čak i tada nagoveštaj onoga što sada očekuje ceo svet – da bi „Rusi u poslednje dane trebali da postanu gospodari Konstantinopolja“.

Od 1840. Austrija je pala na nivo drugo ili trećerazredne sile; ali

Francuska potpuno stoji na svom mestu kao jedna od velikih Sila koje upravljaju Turskim poslovima, ipak Austrija je i dalje uključena u pitanje. Francuska je zaista postala povezana sa Istočnim Pitanjem 1798, kada je Napoleon sproveo svoj ambiciozni pohod na Egipat i Istok, da zauzme Konstantinopolj, i „promeni lice sveta“; tako da ona mora da se računa sa ostalima. Od 1840. Pruska je formirala celinu koja uključuje celu Nemačku, sa sobom kao predvodnicom i sa svojim kraljem kao Nemačkim carem; a tako i dalje stoji kao jedna od prvih svetskih Sila. Tako da, sa izuzetkom Austrije, Sile uključene u izvorno Istočno Pitanje su glavne od velikih nacija današnjice – Rusija, Britanija, Nemačka, Francuska. A, tri od tih – Britanija, Nemačka, Francuska – umešane u *Istočno* Pitanje koje je posledica pada *Istočnog* Rima, su tri najjače Sile *Zapadnih* naroda, koje su posledica pada *Zapadnog* Rima. Da se izrazimo na drugačiji način, ove tri velike Sile – Britanija, Nemačka, Francuska – umešane u Istočno Pitanje koje je posledica Pete i Šeste od Sedam Truba, su tri najveće Sile među onima koje su postavljene na teritoriju Zapadnog Rima, koji je razoren događajima iz *prve četiri* od Sedam Truba.

Tu onda dolazi još jedna bitna misao: Zašto su te Sile toliko sigurne, da ako puste Tursku Silu da padne, da će se one boriti međusobno? Zašto je to tako da one provode sve svoje zajedničko vreme i danju i noću, više od pola veka, da spreče tu silu od propasti? – Evo ga odgovor: Kada Turska Sila bude pala to će biti najvrednija teritorija da je poseduje neka Sila. Londonski *Ekonomist* je nedavno izjavio da ta teritorija „može i mora biti jedna od najrazvijenijih regija na licu zemlje“. A s obzirom da je svaka od tih Sila odlučna da ima sve što može da dohvati sa tih teritorija, jednostavno je nemoguće za njih da se dogovore o podeli. Zbog toga, one znaju da tu neizbežno mora doći do rata među njima, oko podele obuhvaćene teritorije.

Zbog toga, oni održavaju Tursku vladu u životu, da odlože to vreme podele, koje mora da donese rat; a, istovremeno, svaka sila

radi na svakom mogućem planu, *do same ivice rata*, da poveća svoju moć i svoje položaje na Istoku, kako bi, kada neizbežni trenutak, koji mora doći, bude došao, ona sama imala najveću moguću osnovu po kojoj bi dokazala svoje tvrdnje, u stvarnoj i konačnoj podeli plena.

To je, samo po sebi, učinilo da svaka od ovih velikih Sila raširi svoju vlast koliko god je to moguće nad *celim Istokom*, sve do sada, u ovom sadašnjem satu našeg vlastitog dana, ove Sile, u svom grabljenju vlasti i uticaju na Istoku, su do sada zauzele toliko od svega da se sve suočavaju sa tom činjenicom *na krajnjem Istoku, u prestonici Kine*. Zato je tačna istina da je Kineski zaplet, kakav je danas, direktna posledica izvornog Istočnog Pitanja koje je počelo 11. avgusta 1840. A ovo veće Istočno Pitanje kakvo je danas, je samo prošireni ishod izvornog Istočnog Pitanja skoncentrisanog na Konstantinopolj od 11. avgusta 1840. A po prirodi slučaja, *veće Istočno Pitanje skoncentrisano na Kinu* ne može da bude rešeno, a da ne uključuje i *izvorno Istočno Pitanje skoncentrisano na Tursku*. To je, zato što je veće Istočno Pitanje skoncentrisano *na Peking*, direktna posledica izvornog Istočnog Pitanja skoncentrisanog *na Konstantinopolj*; a takođe zato što su *sve Sile* sada uključene u veće Istočno Pitanje skoncentrisano *na Peking* (osim jedino Sjedinjenih Država i Japana) *identične Sile* iz izvornog Istočnog Pitanja skoncentrisanog na *Konstantinopolj*.

A iako su te Sile, sa izuzetkom Rusije i Austrije, izvorno bile, a i dalje su glavne Sile *Zapada*; te Sile su ipak, kako je Istočno Pitanje, sa kojim su postale povezane 1840, nastavilo da raste dok nije zauzelo *ceo Istok*, prirodnim tokom stvari, takođe postale Sile *Istoka*.

Sada se moraju uzeti u obzir dve Sile koje se ubrajaju među glavne iz većeg Istočnog Pitanja, koje nisu bile povezane sa tim Pitanjem izvorno, ali su tek nedavno postale njegove strane. To su Japan i Sjedinjene Države.

1895. je izbio rat između Kine i Japana. Japan je svuda i brzo pobedio. Kada je uspostavljen mir, značajan deo Kineske teritorije

je dat Japanu; a takođe je i ogromna novčana naknada dogovorena. Međutim Rusija, Francuska i Nemačka su se ujedinile u protestu protiv davanja dogovorene teritorije. Pošto je preteći protest ove tri Sile podržan „savetom“ Velike Britanije prema Japanskoj vladi da mu se pokori, Japan se, da bi izbegao novi rat, pokorio zahtevu ove tri Sile – *a upitno područje je odmah palo pod Ruski „uticaj“*.

Nadalje: da bi omogućili Kineskoj vladi da plati prvu ratu novčane naknade, bankari *Pariza i St. Peterburga* su pozajmili oko osamdeset miliona dolara Kini, pod garancijom Ruske vlade. Kasnije je Kina osigurala još jedan zajam, od Engleskih i Nemačkih bankara, garantovan carinskim porezima Kine; a preko ovoga je, Britanija osigurala posed nad tvrđavom i pomorskom bazom Vei-Hai-Vei.

Ovi poduhvati su uzeli Japanu svu teritoriju koja mu je data od Kine, osim ostrva Formosa¹⁴, i grupe Peskadores ostrva, pa su posadile u srca Japanaca odlučnost da se osvete Rusiji u najranijem mogućem trenutku. I tako je *Japan postao i stoji; kao sastavni deo Istočnog Pitanja* kao što je to i danas.

1898, Sjedinjene Države su se upustile u rat sa Španijom. Američka flota, u Dalekoistočnim vodama, pronašla je i uništila u Manili, Špansku flotu; a kroz ovaj poduhvat, Sjedinjene Države su zauzele Filipinska ostrva, i tako su postale *Istočna sila*. Postavši tako Istočna Sila, Sjedinjene Države su zahtevale i osigurale *u Kini* „otvorena vrata“ za sebe i sve nacije, ka Kineskoj trgovini.

U mesecu junu, 1900, napadnuti su poslanici sila u Kini – poslanici Sjedinjenih Država jednako sa ostalima. Da spasi svoje ministre, svaka od ovih Sila je bila primorana da pošalje vojsku – Sjedinjene Države jednako sa ostalima. To je dovelo Sjedinjene Države kao Silu *u Kinu*, i tu ju je povezalo *u savezništvo* sa drugim velikim Silama, koje su, od početka, bile bitan deo Istočnog Pitanja. A u kružnoj noti prema svim uključenim Silama, 3. jula 1900, Sjedinjene

14 Današnji Tajvan. - prim. prev.

Države su objavile svetu da je „politika vlade Sjedinjenih Država traženje rešenja koje može da donese *trajnu* sigurnost i mir *Kini*, da sačuva Kineski *teritorijalni i administrativni IDENTITET*, da zaštiti sva prava garantovana prijateljskim *Silama* sporazumom i *međunarodnim zakonom*, i da garantuje svetu načelo jednake i nepristrasne trgovine sa *svim delovima Kineskog Carstva*“. Ovo pokazuje da Sjedinjene Države ne samo da su *postale*, već i da imaju nameru da *ostanu*, jedna od Sila Istoka, i jedna od najglavnijih od onih uključenih u Istočno Pitanje. A do samog trenutka kada je ovaj pamflet otišao u štampu, uticaj Sjedinjenih Država se pokazao nadmoćnim u bilo kakvom napretku koji je postignut prema stvarnom sporazumu između sila u Kini.

Učinjeno je jasnim da je Istočno Pitanje *skoncentrisano na Peking*, samo produžetak i proširenje izvornog Istočnog Pitanja *skoncentrisanog na Konstantinopolj*. A kriza iz 1900, koja je u *Kini* suočila sve ove Sile sa činjenicama, samo je logičan ishod preduzetih koraka 1840, u krizi koja je ove izvorne Sile stavila u položaj pristalica *Turske vlade*. Tako je pitanje koje se odnosi na *Tursku*, ključ istog pitanja u njegovom proširenom obliku, koje se sada odnosi na *Kinu*. Kao posledica toga, *proročanstva koja se odnose na Tursku Silu u ovom vremenu, su ključ* za razumevanje pitanja koje uključuje *Kinu i svetske sile: Velike Nacije današnjice*.

Kakva su onda pisma koja se odnose na *Tursku* u ovo vreme? – Zadnji stihovi Danila 11. se odnose na *Tursku*, koja, kao „severni car“, sa svojim centrom u Konstantinopolju, zauzima, kao direktni potomak, mesto izvornog „severnog cara“ u podeli carstva Aleksandra Velikog, kao što je opisano u stihovima 4-15 Danila 11. A o toj sili je zapisano: „I posadiće šatore dvora svog između morā na *prekrasnoj svetoj gori*. I on će doći kraju svom, *i niko mu pomoći neće*“. Dan. 11:45.

U ovom istraživanju smo videli da bi više puta u zadnjih šezdeset godina došao kraj *Turskoj vladi* da joj nije jasno „pomognuto“. Zaista, videli smo da za ovih više od šezdeset godina, *Turska vlada*

ne bi mogla ni da postoji, da joj nije jasno „pomognuto“ od strane Sila čiji odnosi su suština celog Istočnog Pitanja. Svi očekuju da Turska vlada konačno napusti Konstantinopolj.

Mnogo puta se ovih godina očekivalo da Turska vlada mora sigurno *odmah* da napusti Konstantinopolj. Svi očekuju da Turska vlada mora brzo da padne kada napusti Konstantinopolj. Ipak očekuje se nakon što ta vlada napusti Konstantinopolj, a pre nego što padne, da šatori njene palate budu postavljeni u Jerusalimu, „između morā na prekrasnoj svetoj gori“. A kada to vreme dođe, što mora neizbežno uskoro doći, stoji zapisano: „*I u ono vreme* ustaće Mihael, veliki knez koji stoji nad sinovima naroda tvog. A biće to vreme nevolje kakve ne beše otkako je naroda pa do tog vremena“. Dan. 12:1.

Ovaj konačni događaj u Istočnom Pitanju, sa svojim pratećim događajima, opisan je dalje u Otk. 16:12: „I šesti anđeo izli čašu svoju na veliku reku Euftrat: i presahnu voda njena, da se pripremi put kraljevima s istoka sunčevog“.

Što se tiče doslovne reke Euftrat, od početka istorije se preko nje prelazilo i ponovo prelazilo, čak i kada je poplava, bez neke naročite poteškoće, od kraljeva i njihovih vojski. Tako da onda, ne može ovde da se govori o doslovnoj reci. Međutim pošto vode označavaju „narode i mnoštva i narodnosti i jezike“ (Otk. 17:15), „voda“ ovde označava Silu koja vlada narodima koji naseljavaju teritoriju Euftrata; a to je Turska sila, koja će doći svom kraju kada joj niko ne pomogne.

A to se događa „da se pripremi put kraljevima s ISTOKA sunčevog“. Međutim, sa izuzetkom Sjedinjenih Država i Japana, ovi „kraljevi Istoka“ su identični kraljevi koji su bili glavni uzrok i srž Istočnog Pitanja, od njegovog početka, 11. avgusta 1840, do sadašnjeg trenutka.

Kako onda, Turska vlada može doći svom kraju? Kako onda ta „voda“ od „velike reke Euftrat“ može „presušiti“, *Osım delovanjem istih tih Sila?* Ti „kraljevi Istoka“, čiji „put“ treba da se „pripremi“

padom Turske, su *iste Sile* koje su *zajedno odgovorne za Tursku*.

Kako je onda, moguće da Turska dođe svom kraju, osim direktnim delovanjem tih Sila koje su sada „kraljevi Istoka“? – Jednostavno, ovo je *jedini* način na koji Turska može doći svom kraju – jedini način na koji voda reke Eufkrat može presušiti.

Zato je jasno, da će ove Sile koje su sada „kraljevi Istoka“, a koje su u vrtlogu, čiji je direktan kovitlac Kina, ali čiji je izvorni i krajnji centar Turska, dostići tačku kada će ukloniti Tursku vladu iz Konstantinopolja, i dozvoliti joj da se postavi u Jerusalimu. A ubrzo nakon toga, oni će pustiti Tursku silu da „dođe svom kraju“.

A kada to bude učinjeno, kakvu god nameru imaju Sile sa tim, kraj svega toga je da će se oni okupiti na Armagedonu, za borbu tog velikog dana Boga Svemogućeg. Jer je zapisano: „I videh: iz usta aždajinih i iz usta Zverinih i iz usta Lažnog proroka izadoše tri nečista duha, nalik žabama. To su naime duhovi demona što čine čuda, koji odlaze po kraljeve zemlje i celog sveta da ih skupe za boj za onaj veliki dan Boga Svemogućega... I skupiše ih na mesto koje se jevrejski zove Armagedon“. Otk. 16:13-16.

Zapazite ovde upadljivu izjavu povezanu sa dva izraza u ovim stihovima Otkrivenja 16: Turska Sila dolazi svom kraju, – voda Eufrata je presušila, – „da se pripremi put kraljevima sa istoka sunčevog“; a za te „kraljeve istoka“ se kaže da su „kraljevi zemlje i celog sveta“.

Sada, istina je da tri od ovih Sila koje su stvorile Istočno Pitanje 1840, sa Nemačkom i Sjedinjenim Državama, zapravo praktično kontrolišu ceo svet. A sa tih pet Sila – Britanijom, Rusijom, Nemačkom, Francuskom, i Sjedinjenim Državama – sve niže Sile su, na neki način, ujedinjene ili blisko povezane. Tako da je potpuno tačno da su kraljevi Zapada „kraljevi Istoka“, i da su kraljevi istoka zaista „kraljevi zemlje i celog sveta“.

A ove Sile, fokusirajući svoje interese na *Istok*, i postavljajući svoje vojske na *Istok*, samo raspoređuju i postrojavaju svoje oružane

snage, u pripravnosti da marširaju u bitku na taj veliki dan Boga Svemogućeg. A to će biti kada će, u svojoj nevolji sa zbunjenošću, Turska vlada biti puštena od ovih Sila *da padne*, i tako će „put“ biti pripremljen za njih kao za „kraljeve Istoka“ da se „skupe“ na tom mestu „koje se jevrejski zove Armagedon“.

Tako smo pronašli početak, mesto, sadašnju situaciju, delovanje, i sudbinu velikih nacija današnjice, u koje zaista spadaju *sve* nacije današnjice, jer su velike nacije današnjice „kraljevi zemlje i celog sveta“. Njihov *početak* se nalazi preko znanja o prvih pet od Sedam Truba; njihovo *mesto* je ceo svet; njihova sadašnja situacija je beskonačna upletenost u Istočno Pitanje, koje sada obuhvata Kinu; a sa Kinom kao njihovim direktnim centrom, i sa Turskom kao njihovim izvornim i krajnjim centrom, njihovo *delovanje* je da se raspoređuju, i da vrše smotru svojih oružanih snaga, pripremajući se „za boj za onaj veliki dan Boga Svemogućeg“; a *njihova* sudbina je ARMAGEDON.

Prve Četiri Trube označavaju propast *Zapadnog* Rimskog Carstva; Peta i Šesta Truba označavaju uništenje *Istočnog* Rimskog Carstva; a *Sedma Truba* označava propast *svih carstava*, svih kraljevstava, i svih nacija; jer kada Bog neba uspostavi Svoje kraljevstvo, „ono će satrti i uništiti sva ona kraljevstva“. Dan. 2:44.

Gibon je nazvao Jao Pete Trube „brodolom nacija“; ali Jao Sedme Trube neće biti samo brodolom nacija, već i samog globusa. Jer, u Otk. 11:19, među događajima Sedme Trube – Treći jao – je taj zemljotres kakvog nije bilo otkad je ljudi na zemlji, toliko snažan zemljotres i toliko velik, kojim su sve planine i ostrva pomereni sa svojih mesta; i taj veliki grad: koji oboje dolaze u vreme sedmog zla, kada Bog „ustane da potrese zemlju“; kada se snažni glas čuje iz nebeskog hrama, sa prestola, govoreći, „Dovršeno je“; i kada se nebesa razdvoje kao svitak kada se smota, „kraljevi zemaljski, i velikaši, i bogataši, i vojni zapovednici, i moćnici, i svaki rob i svaki slobodnjak — svi se posakrivaše u pećinama i po stenama gorskim;

i govorili su gorama i stenama: ‘Padnite na nas i sakrijte nas od lica Onoga koji sedi na prestolu i od gneva Jagnjetovog. Jer dođe veliki dan gneva njegovog i ko može opstati’? Otk. 16:17-21; 6:14-17.

A pošto je takva situacija, delovanje i sudbina, velikih nacija današnjice; i pošto komplikacije u koje su uključeni kulminiraju tek u to vreme nevolje „kakve ne beše otkako je naroda pa do tog vremena“, kada će biti izbačeni samo oni „ko se nađe zapisan u knjizi“; to nameće svakom umu, *to* zabrinuto pitanje koje se ranije u krizi nacije postavljalo: „Ljudi, braćo, šta da učinimo“?

A na ovo pitanje je odgovor potpun i dovršen: i iz istog izvora – Božje Reči, Biblije – odakle dolazi pravo znanje o velikim nacijama današnjice.

POGLAVLJE XI.

PORUKA TREĆEG ANĐELA

Odgovor na važno pitanje današnjice, „Šta da činimo“? može sa sigurnošću biti dat na osnovu Sedam Truba i mesta velikih nacija današnjice; jer je odgovor dat Božjom Rečju, na ovoj istoj osnovi.

Videli smo da su *Tri Jao*, neraskidivo povezani sa zadnje tri od Sedam Truba. U samom središtu Sedam Truba – nakon kraja Četvrte Trube, i pre početka Pete Trube – zapisano je: „I vidih i čuh anđela; leteo je posred neba govoreći snažnim glasom: ‘Jao! Jao! Jao onima koji prebivaju na zemlji zbog ostalih glasova truba ove *trojice anđela* koji će zatrubiti“! Otk. 8:13.

Da *su* Tri Jao neraskidivo povezani sa poslednje tri od Sedam Truba, po jedno sa svakom, se ne dovodi u pitanje zbog činjenice da je, kada se trubljenje Petog Anđela završi, zapisano: „Prvi ‘jao’ prođe. Evo, dolaze još *dva ‘jao’* posle toga“. Otk. 9:12. A kada se Šesta Truba završila, zapisano je: „*Drugi ‘jao’ prođe*. I gle, *treći ‘jao’* dolazi ubrzo! I *sedmi anđeo zatrubí*“. Otk. 11:15.

Sada je, neraskidivo povezan „Treći Anđeo“ iz Otkrivenja 14 sa ovim anđelom koji objavljuje dolazak Tri Jao, koji su neraskidivo povezani sa zadnje tri od Sedam Truba.

Da bi se i ovo isto moglo smatrati sigurnim bez dovođenja u pitanje, hajde da započnemo sa Porukom Trećeg Anđela iz Otkrivenja 14, i da pratimo unazad njene direktne veze sa njihovim početkom.

Prve reči u zapisu vezane za „Trećeg Anđela“ su: „I treći anđeo *dode za njima*“. Otk. 14:9. Ovo pokazuje da su neki išli pre, a koje je Treći Anđeo „pratio“.

Uzmimo, zatim, prethodni stih: „I *drugi* anđeo *dode za njim*“.

Ovo pokazuje da je takođe anđeo prethodio ovom, što ovog koji ga prati čini „*drugim*“.

Vratimo se sada na šesti stih: „I videh drugog anđela“. Ovo isto potvrđuje da je anđeo išao pre njega. Što čini da ovaj, dok leti posred neba, bude „*drug*“.

Prateći dalje unazad u knjizi Otkrivenja, ne nalazimo anđela, osim anđela Sedme Trube, dok ne dođemo do prvog stiha desetog poglavlja; a tamo čitamo: „I videh *drugog*, snažnog anđela“. Ovaj izraz, kao i ranije, potvrđuje da, pre ovog, postoji anđeo, koji, kada *ovaj* istupi, čini da se o ovom govori kao o „*drugom*“.

Prateći još dalje unazad, ne pronalazimo anđele, osim anđele Šeste i Pete Trube, dok ne dođemo do zadnjeg stiha osmog poglavlja; a tu dolazimo do prvog, jer čitamo: „I videh i čuh *anđela*“ – ne „*drugog* anđela“, već, prvenstveno, „anđela“.

Tako, počevši sa Otk. 8:13, postoji neisprekidani niz anđela povezan rečju „*drugi*“, ravno do Trećeg Anđela iz Otkrivenja 14, sa svojom porukom. Dakle: –

„I videh i čuh *anđela*.“ Otk. 8:13.

„I videh *drugog*, snažnog anđela.“ Otk. 10:1.

„I videh *drugog* anđela.“ Otk. 14:6.

„I *drugi* anđeo dođe za njim.“ Stih 8.

„I treći anđeo *dode za njima*.“ Stih 9.

Možda će sledeći jednostavan dijagram pomoći u pojednostavljanju povezanosti između anđela koji objavljuje Tri Jao od zadnjih tri od Sedam Truba, i poruke Trećeg Anđela iz Otkrivenja 14: –

1. Truba Otk. 8:7.

2. Truba Otk. 8:8.

3. Truba Otk. 8:10.

4. Truba Otk. 8:12 „Anđeo“ – Jao, jao, jao. Otk. 8:13.

5. Truba Otk. 9:1-11/Prvi Jao.

6. Truba Otk. 9:13 do 11:13 Drugi Jao „*Drugi*, snažni anđeo“. Otk. 10:1.

7. Truba Otk. 11:13-19 Treći Jao „*Drugi* anđeo“: 14:6.

„*Drugi* anđeo dođe za njim.“ 14:8.

„*Treći* anđeo dođe za njima.“ 14:9.

Odnos svega ovoga se sada može videti potpunije kroz razmatranje šta je poruka Trećeg Anđela zapravo sama po sebi: U svojoj površnosti izraz „Treći Anđeo“, se jasno odnosi na trećeg *u nizu* od tri anđela. Kao što je već naznačeno, ovaj niz od tri anđela, gde svaki nosi poruku, nalazi se u četrnaestom poglavlju Otkrivenja, stihovi 6-12. Poruke ova tri anđela se mešaju i kulminiraju u trećoj, koja ne prestaje da se objavljuje dok žetva na zemlji ne sazri, i ne bude spremna za Gospodnji dolazak da je požanje.

Poruka Trećeg Anđela sama po sebi, kao što je objavljena rečima Trećeg Anđela, je sledeća: „I treći anđeo dođe za njima govoreći snažnim glasom: ‘Ako se ko klanja Zveri i liku njenom i prima žig na čelo svoje ili na ruku svoju, on će i piti od vina gneva Božjeg koje se nerazvodnjeno toči u čašu gneva njegovog. I biće mučen vatrom i sumporom pred svetim anđelima i pred Jagnjetom. I dim muke njihove uzlazi u vekove vekova. Ni danju ni noću nemaju počinaka oni koji se klanjaju Zveri i liku njenom, i ko god prima žig imena njenog’. Ovde je istrajnost svetih, ovde su oni koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu“.

Ovo je Poruka Trećeg Anđela kakva jeste, odvojena od druge dve. Međutim, zapravo, na nju se ne može gledati kao na odvojenju; i ne može se učiniti da stoji zasebno, kao da je usamljena pojedinačna, odvojena poruka svetu; jer same prve reči u vezi sa njom su: „*Treći* anđeo *dode* za NJIMA“. Tako da, samim prvim rečima same poruke, upućeni smo ne samo na *jednu*, već na *dve*, koje joj prethode. A grčka reč prevedena „dođe“ ne označava dođe *odvojeno*, niti samo dođe, već „idući *zajedno*“, kao što vojnici prate svog kapetana ili slugu svog gospodara; dakle, „pratiti nekoga *u nečemu*; dopustiti sebi da budeš vođen“. Kada se govori o *stvarima*, to označava pratiti kao ishod; pratiti „kao posledica nečega što

je prošlo pre“. Dakle, kao *osobe*, Treći Anđeo prati *za* dvojicom koji prethode; a *njegova poruka*, kao *stvar*, prati kao *ishod*, ili *posledica*, ono što je prošlo pre.

Međutim i o Drugom je isto zapisano: „I drugi anđeo *dode za* njim“. Kao što Treći Anđeo prati Drugog, tako i *Drugi Anđeo* prati *Prvog*. A za Prvog je zapisano: „I videh jednog drugog anđela gde leti“, itd. To je *prvi* u tom nizu od *tri*. Tu prati *za njim* drugi; a Treći Anđeo prati *za njima*. Postoji uzastopnost u *redosledu njihovog podizanja*; ali, kada su se trojica uzastopno *podigla*, onda *idu zajedno* kao jedan. Prvi trubljenjem istupa sa svojom porukom; Drugi prati i pridružuje se Prvom; Treći ih sledi, i pridružuje im se; tako da, kada su trojica ujedinjeni, i nastupaju zajedno u svojoj sjedinjenoj sili, oni oblikuju moćnu, *trostruku*, glasno objavljenu poruku. Potrebni su svi da bi Poruka Trećeg Anđela bila potpuna; a Poruka Trećeg Anđela se zapravo ne može izneti bez iznošenja svih.

Šta je onda trostruka poruka u svojim pojedinačnim delovima? – Ovde je Prva: „I videh jednog drugog anđela gde leti posred neba s jevanđeljem večnim da objavi jevanđelje onima koji žive na zemlji i svim narodima i plemenima i jezicima i narodnostima, govoreći snažnim glasom: ‘Bojte se Boga i dajte mu slavu, jer dođe čas suda njegovog! I poklonite se Onome koji stvorio nebo i zemlju i more i izvore voda’“!

Ovde je Druga: „I drugi anđeo dođe za njim govoreći: ‘Pade, pade Vavilon, grad veliki! Jer je vinom gneva bludnosti svoje opio sve narode’“.

A ovde je Treća: „I treći anđeo dođe za njima govoreći snažnim glasom: ‘Ako se ko klanja Zveri i liku njenom i prima žig na čelo svoje ili na ruku svoju, on će i piti od vina gneva Božjeg koje se nerazvodnjeno toči u čašu gneva njegovog. I biće mučen ognjem i sumporom pred svetim anđelima i pred Jagnjetom. I dim muke njihove uzlazi u vekove vekova. Ni danju ni noću nemaju počinka oni koji se klanjaju Zveri i liku njenom, i ko god prima žig imena

njenog'. Ovde je istrajnost svetih, ovde su oni koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu“.

Brz pogled na način izražavanja svake od ovih poruka će otkriti tu misao u Grčkom zapisu „dođe“, što označava, „praćenje kao posledicu“. Prvi nosi večno jevanđelje, da propoveda svakom stvorenju, pozivajući sve da se boje Boga i da Mu odaju slavu, i da Mu se poklone, jer je došao čas suda Njegovog. Odbacivanje ove poruke proizvodi stanje stvari koje je, kao posledica takvog odbacivanja, opisano u rečima Drugog Anđela, koji sledi. A zbog odbacivanja Prve Poruke; i zbog posledica tog odbacivanja, kao što je najavljeno u Drugoj; nastalo je stanje stvari, kao *daljnja posledica*, što zahteva da ih prati Treći Anđeo, objavljujući snažnim glasom svoje zastrašujuće upozorenje protiv užasnih zala koja su nastala kao dvostruka posledica odbacivanja Prve Poruke.

A da se glas i delo Trećeg Anđela stapaju sa onima od Prvog, jasno je iz njegovih završnih reči: „Ovde su oni koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu“; jer je ovo uvek predmet propovedanja večnog jevanđelja. To je suština bojanja Boga i davanja slave njemu, i klanjanja „Onome koji stvori nebo i zemlju i more i izvore voda“! Držanje Božjih zapovesti i vere Isusove su jedina stvar koja će omogućiti bilo kojoj duši da stoji u času njegovog suda, koji je Prvi Anđeo objavio da, „dođe“.

Odmah nakon završnih reči Trećeg Anđela „čuh glas s neba gde mi govori: ‘Zapiši! Blaženi odsad mrtvi koji umiru u Gospodu“! – od tada pa nadalje. Otkrivenje 14:13. I odmah nakon toga su reči, „I pogledah, i gle: beli oblak, a na oblaku sedi neko nalik Sinu Čovečjem; na glavi mu beše zlatan venac, a u ruci mu srp oštar. I drugi anđeo izađe iz hrama vičući snažnim glasom onome koji sedi na oblaku: ‘Pošalji srp svoj i žanji: dođe ti čas da se žanje, jer zrela je žetva zemaljska! I onaj koji sedi na oblaku baci srp svoj na zemlju. I zemlja bi požnjevena“. Otk. 14:14-16. A „žetva je svršetak sveta“. Mt. 13:39.

Nadalje: Treći Anđeo posebno upozorava sve ljude protiv klanjanja zveri i njenoj ikoni, šta god oni bili; a, iz Otk. 19:11-21, otkrivamo da su zver i njena ikona „živi“ kada Gospod dođe na nebeskim oblacima, i „oboje“ su uništeni svetlošću njegovog dolaska.

Ove činjenice pokazuju da je Poruka Trećeg Anđela moćna, trostruka, poruka snažnog glasa, koja odlazi svakom narodu i plemenu i jeziku i ljudima, pred sam *drugi* dolazak Gospoda; i koja zemaljsku žetvu čini zreloom, i čini spremnima ljude pripremljene za Gospoda, isto kao što je poruka Jovana Krstitelja pripremila put za *prvi* dolazak Gospoda. Tako je to poslednja, završna, poruka od Boga svetu.

A sada, pošto imamo razumevanje šta je Poruka Trećeg Anđela sama po sebi, povezanost te poruke sa velikim nacijama današnjice se može bolje prepoznati razmatranjem *Vremena* Treće anđeoske poruke.

POGLAVLJE XII.

VREME TREĆE ANĐEOSKE PORUKE

Videli smo da je šesti od sedam anđela sa trubama prestao da trubi 11. avgusta 1840; i da tada, kao što kaže Pismo, „Drugi ‘jao’ prođe. I gle, treći ‘jao’ dolazi ubrzo“! Otkrivenje 11:14. Treći jao i sedma truba su vremenski identični.

Kada „sedmi anđeo zatrubi“, reče prorok, „odjeknuše u nebu snažni glasovi govoreći: ‘Kraljevstva ovoga sveta postadoše kraljevstva Gospoda našeg i Pomazanika njegovog, i on će kraljevati u vekove vekova’“.

Prorok je takođe rekao, „I narodi se razgneviše“. Ovo smo videli da se ispunjava u nacijama od 1844, čak do današnjeg trenutka – nacijama koje su sada u Kineskom zapletu: većem Istočnom Pitanju.

Događaji Sedme Trube, Treći Jao, su dalje ovako opisani od proroka: „I dođe gnev tvoj, i vreme da se presudi mrtvima i da plata slugama tvojim prorocima i svetima i onima koji se boje imena tvog, malima i velikima; i da se zatru oni koji zatiru [“kvare“, na margini] zemlju. I otvori se hram Božji na nebu i pokaza se Kovčeg saveza njegovog u hramu njegovom; i nastadoše munje i zvukovi i gromovi i zemljotres i grad veliki“. Otk. 11:18, 19.

Sada želimo da se jasno vidi, a i moguće je, da su događaji ovde navedeni identični sa onima iz Otk. 14:6-20 – trostrukom porukom – i sa 16:1-21 – posledicama odbacivanja te trostruke poruke. Događaji iz Otk. 14:6-20 i 16:1-21 su samo potpuno objašnjenje onih spomenutih iz Otk. 11:18, 19, od događaja oglašavanja Sedme Trube do njenog kraja. Da učinimo ovo jasnim, postaviceemo ovde zajedno izjave iz Otk. 11:18, 19, – daljnjih događaja Sedme Trube – i odgovarajućih izjava iz poglavlja 14 i 16.

1. „I *dođe gnev tvoj*.“ Otk. 11:18. Treći anđeo kaže, „Ako se ko klanja Zveri i liku njenom, ... on će i piti od vina *gneva Božjeg*“. 14:9, 10. Sa poslednjih sedam zala se *napunio Božji gnev*, sa poslednjim od njih dolaze munje, i zvukovi, i gromovi, zemljotres, i veliki grad, što dolazi pod zvukom Sedme Trube. 15:1, 6-8; 16:17-21.

2. „Vreme da se presudi mrtvima.“ Otk. 11:18. Ovo vreme, da se presudi mrtvima, je isto vreme spomenuto u Otk. 14:6, 7, u kojem trostruka poruka i dalje nosi večno jevanđelje onima koji žive na zemlji, i svakom plemenu, i kolenu, i jeziku, i narodu, još uvek govoreći snažnim glasom svima, „Bojte se Boga i dajte mu slavu, *jer dođe čas suda njegovog*“!

Pavle je propovedao isto jevanđelje, ali ne da je došao čas suda Njegovog, već samo da će sud *da* dođe. Dela 24:25; 17:31. Međutim kada vreme dođe kada Sedmi Anđeo počne da trubi, onda je objavljen, u skladu sa istim jevanđeljem, *dođe čas suda Njegovog*.

Da ovaj „čas“ suda nije veliki dan Suda, koji dolazi na kraju sveta, već je to vreme koje prethodi kraju sveta, vidi se iz činjenice da druge dve poruke prate ovu *pre* dolaska Gospoda na kraju sveta. Međutim ove dve zaista prate tu jednu, a treća od njih je Poruka Trećeg Anđela, koja upozorava sve ljude protiv klanjanja Zveri i njenom Liku, i protiv primanja njenog žiga, pod pretnjom strašne kazne ispijanja vina Božjeg gneva; a koja u isto vreme poziva sve da drže Božje zapovesti i veru Isusovu. „I videh jednog drugog anđela gde leti posred neba, ... Bojte se Boga i dajte mu slavu, *jer DOĐE čas suda njegovog*“! Otk. 14:6, 7.

3. „Da se *Da plata* slugama tvojim prorocima i svetima i onima koji se boje imena tvog, malima i velikima.“ Otk. 11:18. Ovog puta plata je na Hristovom dolasku; jer On kaže: „I evo, *dolazim* ubrzo, i *plata moja sa mnom*, da svakom platim kakvo mu je delo“. 22:12. Ponovo On kaže: „Uzvrtiće ti se naime o uskrsnuću pravednih“. Luka 14:14. Međutim Njegov dolazak odmah prati Poruku Trećeg Anđela, jer, prorok kaže, „I pogledah, i gle: beli oblak, a na oblaku

sedi neko nalik Sinu Čovečjem; na glavi mu beše zlatan venac, a u ruci mu srp oštar“. „I onaj koji sedi na oblaku baci srp svoj na zemlju. I zemlja bi požnjivena.“ Otk. 14:14, 16. Ta „žetva je *svršetak sveta*“. Mt 13:39.

4. „I da se zatru oni koji zatiru zemlju.“ Otk. 11:18. „I drugi anđeo izađe iz hrama što je na nebu. I on imашe srp oštar. I od oltara izađe opet drugi anđeo, koji imашe vlast nad vatrom, pa povika snažnim glasom onome sa srpom ostrim govoreći: ‘Pošalji srp svoj oštri i poberi grozdove loze zemaljske, jer sazri grožđe njeno!’ I baci anđeo srp svoj na zemlju, i obra lozu zemaljsku, i baci u veliku presu gneva Božjeg.“ Otk. 14: 17-19.

Tu su prikazane dve žetve. Jedna je od Božjeg Sina, koji žanje zemaljsku žetvu, skupljajući pšenicu u Božji *ambar*. Druga je da se sakupe svi oni koji će se spakovati u *vinsku presu Božjeg gneva*. Prvi su rodovi prave loze, Isusa Hrista. Jer On kaže: „Ja sam prava loza.“ „Ja sam loza, vi mladice.“ To je *nebesko Vino*; jer je Hrist, prava Loza, došao sa neba da vrši volju Svog Oca; i od te Loze „Otac moj je vinogradar“. Svi koji prebivaju u Hristu, pravoj Lozi, biće skupljeni od anđela u Božje kraljevstvo, kada On dođe na belom oblaku da požnje zemaljsku žetvu. Drugi su nazvani „grozdovi *loze zemaljske*“. Oni nemaju vezu sa nebeskom Lozom, već su od zemlje, zemaljski. I kada se grozdovi ove loze skupe, samo će oni biti bačeni u vinsku presu gneva Božjeg.

Ovaj isti ishod pokazuje slikovito Jovan Krstitelj: „Ja vas, istina, krstim u vodi na pokajanje, ali onaj koji za mnom dolazi jači je od mene. Nisam dostojan obući da mu nosim. On će vas krstiti u Duhu Svetom i ognju. Njemu je lopata u ruci njegovoj; i očistiće gumno svoje i skupiće *žito Svoje* u ambar, a *plevu spaliti* ognjem neugasivim“. Mt. 3:11, 12.

5. „I otvori se hram Božji na nebu.“

Svetinja, hram, Levitskog zakona je bila slika svetinje, hrama, jevanđelja. Jevr. 9:9, 11, 23. To je bilo na zemlji, ovo je na nebu.

To je bilo napravljeno rukama i podignuto od čoveka; ovo je bilo napravljeno bez ruku, i podignuto od Gospoda. Jevr. 9:9, 23, 24; 8:2; 9:11. To na zemlji je imalo dve prostorije, ili sveta mesta – svetinju, i svetinju nad svetinjama – ono na nebu isto tako ima dve prostorije ili sveta mesta. Jevr. 9:2-7, 24. A kovčeg Zaveta je bio u svetinji nad svetinjama. Služba te svetinje je bila od ljudi iz Levitskog sveštenstva, i sa krvlju životinja; služba u ovoj svetinji je od Hrista Gospoda, od Melhisedekovog sveštenstva, i sa krvlju samog Hrista. Jevr. 7:6-9, 12-14, 22-26; 8:1. Služba te svetinje se završavala jednom godišnje, službom prvosveštenika u svetinji nad svetinjama; služba ove, kada se završi, je jednom za sve. Jevr. 9:7, 25, 26; 10:3, 10.

Poslednje delo godišnje službe u toj svetinji je bilo prilikom onog što se zvalo dan očišćenja; a služba, koja se načelno obavljala u svetinji nad svetinjama, se zvala čišćenje svetinje – uklanjanje svih greha koji su bili preneti u svetinju službom sveštenika kod ispovedanja i žrtvi naroda tokom godine koja se tada završavala. Lev. 23:27-32; 16:2-34. Poslednje delo službe nebeske svetinje koja se završava jednom za sve biće veliki dan večnog očišćenja; a služba će biti da se uklone zauvek svi gresi koji su uneti od strane našeg Prvosveštenika, kod ispovedanja vernika, i prinošenja Njega verom kao naše žrtve: pošto je On zapravo princeo Sebe u naše ime.

To se takođe naziva čišćenje, *ne zemaljske, već nebeske*, svetinje. Kao što je čišćenje zemaljske svetinje bilo poslednje delo za tu godinu u ime tog naroda, tako će i čišćenje nebeske svetinje biti poslednje delo zauvek u ime svakog naroda. Kao što je čišćenje zemaljske svetinje bio poslednji dan te godišnje ture službe, na taj način, kada svet bude stigao do vremena čišćenja nebeske svetinje, svet će onda ući u same poslednje dane jevanđeoskog dela. A kada svetinja bude očišćena, jevanđelje – Božja tajna – će se „dovršiti, kao što jevanđeljem obavesti slugama svojim, prorocima“.

Dakle, kada prema Pismima, čišćenje nebeske svetinje počinje?

U Dan. 8:14, od određenog vremena, je rečeno, „Do dve hiljade i tri stotine večeri i jutara; *tada će svetište biti očišćeno*“. S obzirom da je ovo takođe proročko vreme, svaki dan je za godinu, i, zato je, dve hiljade tri stotine godina.

Od kog vremena? – „Od časa kad je izašla reč da obnove i sagrade Jerusalim.“ Dan. 9:25. Sedamdeset sedmica – četiri stotine i devedeset godina – su odsečeni od dve hiljade tri stotine, i dodeljeni Danilovom narodu, Jevrejima; a početak četiri stotine i devedeset godina je početak dve hiljade tri stotine. Taj početak, kao što je citiran iznad, je od časa kada je izašla reč da se obnovi i sagradi Jerusalim, što je bilo 457. godine stare ere. Jezdra 7.

Iako je Jezdra, sa dekretom, krenuo iz Vavilona u prvom mesecu, do petog meseca nije stigao u Jerusalim. A pošto se dekret odnosio na blaga „s one strane Reke“ Eufrata i u Palestini, nije stupio na snagu dok nije došao u tu zemlju; tako da je oko pola godine prošlo pre nego što bi se moglo reći da je dekretom došlo vreme da se obnovi i izgradi grad, što ga smešta negde oko sredine 457. godine, ili četiri stotine i pedeset šest i jednu polovinu godina pre Hrista.

Dve hiljade tri stotine godina od $456 \frac{1}{2}$ stare ere donosi nam $2300 - 456 \frac{1}{2} = 1844 \frac{1}{2}$ posle Hrista. Hiljadu osamsto četrdeset tri i jednu polovinu godina nakon Hrista dovodi nas do 1844. nove ere. Tada je anđeo rekao Danilu, da treba da bude vreme čišćenja svetinje: „Do dve hiljade i tri stotine večeri i jutara; tada će svetište biti očišćeno“.

Da se to ne može primeniti na zemaljsku svetinju učinjeno je jasnim izjavom, u Dan. 9:26, da će nakon pogubljenja Mesije, narod kneza koji će doći (Rimljani) „razoriti *grad i svetište*“, a Hrist je rekao da će kada to bude uništeno, Jerusalim gaziti neznabošci, dok se ne ispune vremena neznabožaca. Luka 21:24. Pošto taj grad i ta svetinja treba da budu uništeni, i jesu uništeni samo par godina nakon isteka četiri stotine i devedeset godina, nemoguće je da to

treba da bude svetinja koja će se očistiti na isteku dve hiljade tri stotine godina. Prema tome, svetinja koja treba da se očisti na kraju dve hiljade tri stotine godina je nebeska svetinja; jer je ona jedina koja je tada postojala. Zato je sigurno, da je čišćenje nebeske svetinje počelo 1844. nove ere.¹⁵

Čišćenje svetinje, delo očišćenja pod Levitskim zakonom, bilo je delo suda. Jer, kaže Pismo, „Jer ko god ne bi morio dušu upravo toga dana bio bi istrebljen iz naroda svog“. Lev. 23:29. Ko god nije priznao greh tog dana, nije mogao da ima udela u očišćenju koje je učinjeno tog dana; a kad je svetinja očišćena i očišćenje završeno, bio bi istrebljen bez milosti – nije imao drugu šansu, njegovo vreme milosti je isteklo. Kad se ogłasi Sedma Truba zapisano je da će doći „vreme da se presudi mrtvima“; a Prvi Anđeo trostruke poruke kaže, „jer dođe čas suda njegovog“!

Dakle, u vreme čišćenja nebeske svetinje, što je *sada*, u očišćenju učinjenom jednom za sve, ko god ne prizna svoje grehe, i ne bude učesnik u Hristovom posredovanju, ne može imati udela u Hristovom očišćenju; a kada ta svetinja bude očišćena, i to očišćenje učinjeno, on će morati da bude istrebljen bez milosti – ne može imati nijednu drugu priliku, njegovo vreme milosti će biti završeno. Za takve će se reći, „Ko je nepravedan, neka i dalje čini nepravdu; i ko je pogan, neka se i dalje pogani“. Neće se više, dragocena, pročišćujuća krv primenjivati. To su oni koji će iskapiti i ispiti talog iz pehara koji je u Gospodnjoj ruci (Ps. 75:8); to su oni koji će „piti od vina gneva Božjeg koje se nerazvodnjeno toči u čašu gneva njegovog“. Otk. 14:10.

Nebeski hram, svetinja nad svetinjama, je otvorena 1844. nove ere. U to vreme počelo je čišćenje nebeske svetinje; a po samoj prirodi slučaja, mora se uskoro završiti. Mi sada živimo u velikom

15 Za proširenu i temeljnu obradu teme svetinje i povezanih datuma, vidi „Gledanje na Isusa“, na prodaju od Review and Herald, izdavači, Battle Creek, Mich.

danu očišćenja. Sada je vreme kada je nužno za svakoga da prizna svoje grehe, da odloži sve svoje prestupe, da bude učesnik u Hristovom posredništvu, da opere svoje haljine, i da ih ubeli u krvi Jagnjeta. Jer od 1844. *Sedmi Anđeo trubi*; uskoro će se Božja tajna završiti, delo jevanđelja će biti završeno, i nepomešani gnev Boga i Jagnjeta će se izliti na sve zlobnike zemlje.

6. „I pokaza se Kovčeg saveza njegovog u hramu njegovom.“ Otk. 11:19. Zašto se to zove kovčeg Njegovog saveza? – Zato što je u njemu Njegovo svedočanstvo, kao što je bilo u zemaljskom hramu, koji je bio slika nebeskog. „U Kovčeg stavi Svedočanstvo koje ću ti dati.“ Izl. 25:21.

Međutim šta je bilo svedočanstvo, ili zavet, koji je stavljen u kovčeg? „I kad završi razgovor s njim na gori Sinaju, dade Bog Mojsiju dve ploče Svedočanstva, ploče kamene, ispisane prstom Božjim.“ Izl. 31:18. „A ploče behu delo Božje i pismo beše pismo Božje urezano u pločama.“ Pogl. Izl. 32:16.

Te ploče je Mojsije razbio kada se spustio sa gore i otkrio da su se ljudi odali idolopoklonstvu. Tada je Gospod rekao Mojsiju: „Iskleši sebi dve kamene ploče, kao i prethodne, pa se popni k meni na goru; napravi sebi i drveni kovčeg. A ja ću na ploče ispisati reči koje su bile na prvim pločama što si ih razbio; ti ih onda položi u kovčeg“. Zatim je Mojsije rekao: „I načinih kovčeg od akacijinog drveta i isklesah dve kamene ploče kao što behu prve, pa s dvema kamenim pločama u ruci svojoj popeh se na goru. I napisah na te ploče, kao što beše isprva napisano, *Deset zapovesti*, koje vam je Gospod govorio na gori, usred vatre, na dan zбора; i Gospod ih dade meni. A ja se okrenuh pa siđoh s gore. I položih ploče u kovčeg što ga načinih da budu onde, kako mi je zapovedio Gospod“. Pnz. 10:1-5.

Ovaj kovčeg je nazvan kovčeg svedočanstva, ili zaveta, jer su u njemu bile ploče svedočanstva koje je Bog dao Mojsiju, a to svedočanstvo su bile deset zapovesti. To samo je ono što je dalo naziv kovčegu svedočanstva.

Videli smo da je ta svetinja, ili hram, na *zemlji* bila samo model, ili slika, svetinje, ili hrama, *na nebu*. Zato to svedočanstvo, koje je dalo kovčegu zemaljske svetinje naziv kovčeg zaveta, mora biti identično sa svedočanstvom koje daje kovčegu na nebu naziv kovčeg Njegovog zaveta, to jest, deset zapovesti. Sada je taj Božji hram na nebu otvoren zvukom Sedme Trube, zatim je pokazan nebeski kovčeg Njegovog zaveta, u kojem su deset zapovesti – ploče Njegovog svetog zakona; a direktno povezano sa tim stoji Otk. 14:12, – Poruka trećeg Anđela, – govoreći, „Ovde su oni koji *drže zapovesti Božje*“.

7. „I nastadoše munje i zvukovi i gromovi i zemljotres i grad veliki.“ Otk. 11:19. Ovo je identično sa zapisom događaja Sedmog Zla. Jer, Pismo kaže, „I sedmi anđeo izli čašu svoju u vazduh. I od hrama nebeskog, s prestola, izađe snažan glas govoreći: ‘Svrši se!’ I nastadoše *zvukovi i gromovi i munje*, i nastala *velik zemljotres* kakav ne beše otkako je ljudi na zemlji — toliki potres, tako silan... I svako ostrvo pobeže, i gore se ne nađoše. I *grad veliki*, kao glava, spusti se s neba na ljude. I ljudi su pohulili na Boga zbog pošasti grada, jer pošast njegova beše veoma velika“. Otk. 16:17-21.

Međutim *sedam poslednjih zala* obuhvataju *Božji gnev*. Taj gnev se izliva na one koji se klanjaju *Zveri i njenom Liku*; na one koji *odbijaju* da drže Božje zapovesti, i veru Isusovu. A Poruka Trećeg anđela služi da upozori ljude protiv tog *klanjanja*, da mogu izbeći taj *gnev*; a posebno ih poziva da „drže zapovesti Božje i veru Isusovu“.

Ove stvari pokazuju da te tri poruke iz Otkrivenja 14, i gnev koji je pretkazan Trećom od njih, i dolazak Gospodnji koji je posle Treće, predstavljaju događaje navedene da se događaju kada *Sedmi Anđeo zatrubi*. Zato je sigurno da će u dane oglašavanja Sedmog Anđela, kada će početi da trubi, Poruka Trećeg Anđela iz Otkrivenja 14 biti isporučena svetu.

Ovde se moramo opet pozvati na Otk. 10:7, gde anđeo sa zakletvom objavljuje da „u dane glasa sedmoga anđela, čim zatrubi,

dovršiće se tajna Božja“. Pošto su to proročki dani, – po jedan dan za godinu, – izraz kaže: U *godinama* glasa Sedmog Anđela, čim zatrubi. Sedma Truba, Treće Jao, pokriva sva jao koja će ikada biti na ovoj zemlji od vremena kada ta Truba počinje da trubi. Međutim Božja tajna se treba završiti u godinama *kada počne* – ne u kasnijem delu, ne na kraju, već na *početku*. Zato, kad god, Sedmi Anđeo krene da trubi, završetak Božje tajne je blizu.

Ali šta je Božja tajna? – Božja tajna je jevanđelje. Dokaz: U Efescima 3:3 Pavle kaže, „Da mi po objavi obznani *tajnu* Hristovu, koja se u drugim naraštajima nije obznanila sinovima ljudskim, kao što se sada u Duhu objavi njegovim svetim apostolima i prorocima, *da su pogani subaštynici* i sutelo i sudeonici obećanja njegovog u Hristu — *po jevanđelju*... Meni, najmanjem od svih svetih, data je ova milost: među poganima jevanđeljem objaviti neistraživo bogatstvo Hristovo i rasvetliti svima šta je zajedništvo tajne od vekova skrivene u Bogu, Onome koji sve stvori po Isusu Hristu, da se sada — kroz crkvu obznani raznolika mudrost Božja prema večnom naumu koji ostvari u Hristu Isusu Gospodu našem... da po veri Hrist prebiva u srcima vašim; u ljubavi ukorenjeni i utemeljeni, da možete shvatiti sa svima svetima šta je širina i dužina i dubina i visina i upoznati ljubav Hristovu koja nadilazi spoznaju, kako biste se ispunili do sve punine Božje“. „Jer u njemu telesno prebiva sva punina božanstva.“ Ef. 3:3-11, 17-19; Kol. 2:9.

Iz ovih tekstova je očigledno da večna Božja namera, koju je On namenio u Hristu za nas; da neistraživa Hristova bogatstva, koja su doneta čovečjim sinovima; da nemejljiva Hristova i Božja ljubav, za čoveka; da Hristova i Božja ljubav, koja prenosi znanje; *jeste Božja tajna*. Međutim to nije ništa drugo nego jevanđelje. Propovedanje jevanđelja je samo Božji trud da otkrije tu tajnu, i da dovede njene dubine do razumevanja ljudi.

Opet: u Ef. 6:19 Pavle naziva svoje propovedanje, obznanjivanje *tajne jevanđelja*, govoreći: „Molitvom... za mene, da mi se da reč, kad

otvorim usta svoja, da smelo obznanim tajnu jevanđelja za koje sam poslanik u okovima“. Isto tako Kološanima kaže: „Molite ujedno i za nas da nam Bog otvori vrata za reč, da govorimo *tajnu Hristovu*, zbog koje sam i okovan“. Kološanima 4:3. A Rimljanima: „A Onome koji vas može učvrstiti — *po mom jevanđelju* i propovedanju Isusa Hrista, *po otkrivenju tajne* o kojoj se ćutalo od večnih vremena a sada obznanjene i po proročkim pismima po nalogu večnog Boga obznanjene svim narodima za poslušnost vere“. Rim. 16:25, 26.

Nema sumnje da je Božja tajna Božje jevanđelje, da je Hristova tajna Hristovo jevanđelje; jer se naziva „jevanđelje Božje“ kao i „jevanđelje Hristovo“ (1. Petrova 4:17; 1. Sol. 2:29; 1. Tim. 1:11); i sa pravom, jer Hrist je „Bog s nama“ (Mt. 1:23), a „Bog je u Hristu svet pomirio sa sobom“. 2. Kor. 5:19.

Budući da je Božja tajna jevanđelje, kada je anđeo rekao da će se Božja tajna završiti, on je samo govorio, prema tim pismima, da će se *jevanđelje* završiti. Jevanđelje „je sila Božja na spasenje“. Zato reći da će se Božja tajna – jevanđelje – završiti, je samo reći da će Božja sila za spasenje ljudi prestati da se primenjuje.

Opet, Božja tajna je da se Bog pokazao u telu, „Hrist u vama, nada slave“. Kraj te tajne će biti samo pokazivanje Boga: Hrist otkriven u Svojoj potpunosti: u telu u onima koji veruju u Njega. U skladu sa tim, Hristova milost i darovi Njegovog Duha su dati „da usavrše svete za delo službe, za izgradnju tela Hristovog, *doke svi ne dospemo* do jedinstva vere i spoznaje Sina Božjeg, *do čoveka savršenog*, do mere rasta punine Hristove“. Ef. 4:7-13.

Dakle, prema objašnjenju datom u ovim pismima, anđeo iz Otk. 10:7 kaže, U dane – godine – glasa Sedmoga Anđela, kada on *počne* da trubi, jevanđelje će se završiti, Božja sila za spasenje ljudi će prestati da se primenjuje; a Božje delo u Hristu u onima koji zaista veruju u Njega, će se ispuniti do mere rasta punine Hristove, „kao što objavi slugama svojim, prorocima“.

Na osnovu svega navedenog sigurno je da je 1844. nove ere,

započelo čišćenje nebeske svetinje; sigurno je da se 1844. Božji Hram na nebu otvorio; sigurno je da je 1844. tamo počelo vreme da se sudi mrtvima, a to je kada se stvarno može reći, Da je čas Njegovog suda *došao*; pa prema svim tim sigurnim činjenicama sve je više sigurno da je 1844. nove ere anđeo Sedme Trube *počeo da trubi*.

Sve ove stvari su samo događaji koji se događaju u dane glasa Sedmog Anđela kada on počne da trubi. A pošto smo pronašli da je taj Sedmi Anđeo počeo da trubi 1844, onda se tada, i nadalje, Poruka Trećeg Anđela isporučuje svetu. Kada se ta poruka završi, Božja tajna će biti završena. Kada se ta poruka zatvori, zatvoriće se i delo jevanđelja. A kada se sedam poslednjih zala, koja su objavljena ovom porukom protiv onih koji se klanjaju Zveri i njenom Liku, izliju na one koji imaju Žig Zveri, i na one koji se klanjaju njenom Liku, – sa izlivanjem poslednjeg od njih dolazi *svršetak sveta*.

Zato, *sada je vreme* kada postoji opasnost uvlačenja u klanjanje Zvijeri i njenom Liku. Ljudi koji sada žive u velikim nacijama današnjice su ti koji su uključeni u ovo. Ljudi koji sada žive su oni koji će biti pozvani da naprave Lik Zveri. Velike nacije današnjice su one koje će biti pozvane, i pozivaće, ka klanjanju Zveri i njenom Liku. A ljudi iz velikih nacija današnjice su ljudi koji će biti upozoreni Božjom porukom protiv svih tih stvari, i biće pozvani da drže Božje zapovesti i veru Isusovu, jer „dođe čas suda njegovog“!

Kada tamo na vrhuncu gneva velikih nacija današnjice, dođe to „vreme nevolje kakve ne beše otkako je naroda“, samo se oni mogu izbaviti koji „se nađu zapisani u knjizi“. Dan. 12:1. Što se tiče Boga, Poruka Trećeg Anđela je vrhunac događaja Sedme Trube. Zato je potpuno jasno da je Poruka Trećeg Anđela milostivi Božji poziv svim ljudima, i opremanje sredstvima svima, da unesu svoja imena u Knjigu Života, kako bi mogli biti izbačeni u tom vremenu nevolje, kakve nikad nije bilo. A ovo je dvostruko naglašeno činjenicom da Poruka Trećeg Anđela upozorava sve ljude protiv klanjanja Zveri i njenom Liku; i „pokloniće joj se svi koji žive na zemlji, kojih

imena nisu zapisana u Knjizi života Jagnjeta zaklanog od postanka sveta“. Otk. 13:8.

Da li je tvoje ime u Knjizi Života? Da li veruješ u Isusa?

Nakon što je pokazano da je sada vreme – od 1844. nove ere, pa nadalje – kada se Poruka Trećeg Anđela, velika trostruka poruka, isporučuje svetu, ostaje da se prouči značaj te poruke.

To je poruka za ceo svet; jer –

1. Prvi od tri anđela iz velike Trostruke Poruke (Otk. 14:6, 7) je progovorio snažnim glasom „svakom narodu i plemenu i jeziku i narodnosti“; Drugi Anđeo je *pratio tog*; a Treći Anđeo je *pratio njih*. Zato kao što je Prvi Anđeo bio za svako pleme i jezik i koleno i narod; i kao što ga Treći sledi, baš tako i Treći mora ići svakom plemenu i jeziku i kolenu i narodu.

2. Treći Anđeo ih je pratio, govoreći snažnim glasom, „*ko se god pokloni zveri i ikoni njenoj*“, itd. Ovaj izraz, „ko se god“, pokazuje da je ova reč izgovorena svim ljudima; da je to univerzalna poruka.

3. Za Zver je rečeno: „I pokloniše joj se *svi koji žive na zemlji* kojima imena nisu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanka sveta“. Otk. 13:8. A posao Lika Zveri je da prouzrokuje klanjanje Zveri. Istina, on primorava ljude da se klanjaju njemu – Liku Zveri; ali pošto on dobija svoj autoritet, i uzima svoje nadahnuće, od *Zveri*, klanjanje Liku je samo indirektno klanjanje Zveri. Zatim, pošto klanjanje Zveri treba da bude od „svih koji žive na zemlji“; pošto je Poruka Trećeg Anđela upozorenje protiv klanjanja Zveri i njenom Liku; i pošto je poslušnost ovom upozorenju jedino sredstvo izbegavanja tog klanjanja i od Božjeg gneva, – zato Poruka Trećeg Anđela mora ići „svima koji žive na zemlji“: upozorenje mora biti rasprostranjeno koliko i klanjanje. Zato je očigledno da se ova stvar neće raditi u prikrajku.

Ova razmatranja čine najizvesnijim da Poruka Trećeg Anđela – trostruka poruka – iz Otkrivenja 14, kakva god ta poruka može biti u svojoj punini, ne samo da apsolutno suštinski ima veze sa

velikim nacijama današnjice, već se i direktno obraća svim ljudima – „svakoj naciji i plemenu i jeziku i narodu“ – velikih nacija današnjice. To je Božja poruka velikim nacijama današnjice.

A sada, *upravo sada*, zbog vremena i navika, i zbog navika vremena, nameću nam se pitanja za razmatranje, Šta je Vavilon? Šta je Zver? Šta je Lik zveri?

POGLAVLJE XIII.

TROSTRUKA PORUKA: ŠTA JE ONA U ODNOSU NA VAVILON?

„I drugi anđeo dođe za njim govoreći: ‘Pade, pade Vavilon, grad veliki! Jer je vinom gneva bludnosti svoje opio sve narode.’“
Otk. 14:8.

Kao što smo ranije napomenuli, ta reč „dođe“ označava ne da prati samog onoga koji je išao ranije, već da se podigne i pridruži onome koji je već na svom putu, pa tako zapravo znači, „pratiti sa“, ili „ići sa“. Dobar primer te misli pronalazimo u 1. Korinćanima 10, gde se, vezano za Izrael u pustinji, kaže: „Pili su naime iz duhovne stene koja ih je pratila [„išla sa njima“, na margini]: — a ta Stena beše Hrist“.

Dakle, u pogledu životno važne činjenice da u ovim danima Anđela Sedme Trube, kada je on počeo da trubi, delo jevanđelja treba da se završi, anđeo večnog jevanđelja ide napred objavljujući to jevanđelje svakoj naciji, i jeziku, i kolenu, i narodu. Nakon toga se anđeo sa objavom u vezi Vavilona pridružuje Prvom Anđelu, i ide sa njim.

Reč „Vavilon“, sa zamišlju koju on prenosi, je od „Vavel“. A reč „Vavel“ nam dolazi od kule opisane u 1. Mojsijevoj 11. A od zbrke jezika nastalih tamo, na račun kule, reč sada označava „zbrku“.

Međutim „zbrka“ nije izvorno značenje reči „Vavel“. To je bilo ime grada i kule kada su je ljudi počeli graditi, pre nego što je njihov jezik pobrkan, i zato pre nego što je reč označavala „zbrku“.

Zapisano je da su ljudi rekli jedni drugima:

„Hajdemo sebi da sagradimo grad i toranj“! A ime koje su onda oni dali gradu je „Vavel“. U to vreme značenje reči „Vavel“ – njeno

izvorno značenje – je bilo „Božja Vrata“. U skladu sa tim, oni su rekli: „Hajdemo sebi da sagradimo grad i toranj kojem je vrh *do neba*“!

Međutim, zbog njihovog ponosa i samouzdanja, njihov ceo poduhvat se tako potpuno pretvorio u zbrku da je reč „Vavel“ izgubila svoje izvorno značenje „Božja Vrata“, i nosila je samo značenje „zbrka“.

A to izvorno značenje „Vavel“ – „Božja Vrata“ – sa svojim novim značenjem „zbrka“, nosi pouku celim putem kroz celu temu Vavilona. Ima svoje pouke *sada*, u fazi trostruke poruke koja govori o Vavilonu i njegovom padu.

Hristova Crkva je „telo Hristovo“ u svetu; a On kaže: „Ja sam put“. „Ja sam vrata.“ Hristova Crkva je Gospodnje sredstvo određeno za pozivanje ljudi ka Njemu, da oni mogu pronaći u Njemu izbavljenje iz ovog sadašnjeg zlog sveta. Hristova Crkva je zato zaista i istinski „Božja Vrata“ čovečanstvu; a vera Isusova je ono što daje pristup kroz ta vrata, ka svoj Božjoj punini.

Ako bi onda, Crkva ili bilo koji njen deo, postali ponosni i samouzvišeni, i tako tu da dođe zbrka načela i odnosa, usledilo bi to da bi ono što je u početku bilo „Božja Vrata“ postalo zbrka. Šta onda, kaže Pismo? – Kaže da bi tu došao „otpad“ od istine jevanđelja; da bi tu došlo do samouzdanja u Crkvi, preko ljudi koji su proizašli iz same sredine njenih ljudi od poverenja – biskupa – koji bi govorili „iskrivljenu nauku da bi odvukli učenike za sobom“. 2. Sol. 2:3, 4; Dela 20:28, 30.

Trenutna Crkva u Rimu je bila, u početku, prvenstveno Hristova crkva. To je bilo toliko potpuno da je ona bila primer celom svetu; jer je Nadahnuće izjavilo, sa zahvalnošću, za njenu veru, da se o njoj „objavljuje po celom svetu“. Rim. 1:8.

Ovom velikom i primernom verom ta Crkva je bila obučena u prelepu odeću spasenja i u haljinu Gospodnje pravednosti; bila je obdarena Božjom silom i pobožnošću, pred očima svih naroda.

Lepota Gospoda Boga je bila na njoj, a ona je napredovala, i njen ugled je išao ka celom svetu zbog njene lepote, jer je bila savršena, kroz Njegovu ljupkost, koju je On stavio na nju. Međutim nezadovoljna sa uzvišenošću koju joj je Gospod dao, koja je mogla ostati samo kroz njenu sopstvenu poniznost i čistoću vere, ta Crkva je postala ohola, i uzvisila *sebe*. Nezadovoljna sa lepotom Gospoda koju je On stavio na nju, ona se ponosila svojom sopstvenom lepotom. Umesto da veruje u Njega zbog svoje lepote, ona je verovala u *sebe*. Nezadovoljna što samo Bog treba da se proslavi u njoj, ona je „samu sebe proslavila i raskošno proživela“.

Verujući u sebe, ponoseći se svojom sopstvenom lepotom, veličajući svoje sopstvene vrline, i zadovoljavajući se svojom sopstvenom dovoljnošću – to je samo po sebi bilo dovoljno da samu sebe stavi na mesto Boga. Zatim je postalo dovoljno prirodno da treba gledati da privuče učenike ka sebi, radije nego ka Gospodu. A pošto je tako sebe uzdigla i veličala sebe, te verujući u sebe, bilo je nemoguće za nju da privuče učenike ka bilo kome osim sebi. Tako je došao otpad. Tako, umesto da ostane Hristova Crkva u istini, pokazujući svetu tajnu Boga i pobožnosti, ona je postala, iako još uvek po izjašnjavanju Hristova Crkva, samo pokazatelj svetu tajne *same sebe* i sebičnosti, što je sama tajna bezakonja.

Rimska Crkva je bila istaknuta u obe faze ove službe. Bila je istaknuta u veri toliko da se o njenoj veri „objavljuje po celom svetu“. Ona je takođe bila istaknuta u otpadu, toliko da se o tome isto tako pričalo po celom svetu, i to skoro hiljadu osamsto godina.

Postoji još jedna misao u Pismima koja prikazuje taj otpad: U petom poglavlju Efescima, apostol govori „da se odnosi na Hrista i na crkvu“, u slici bračnog odnosa, sa *Hristom* na mestu muža, a *Crkvom* na mestu žene. A Reč kaže, „*Muš je glava ženi*, kao što je i *Hrist glava crkvi* — on je i spasitelj tela. Pa kao što je crkva pokorna Hristu, tako i žene svojim muževima — u svemu... Velika je to tajna, a ja kažem da se odnosi na Hrista i na crkvu“. Stihovi 23-32.

Odnos Crkve prema Hristu je tako jasno pokazan, da je isti kao odnos žene prema njenom vlastitom mužu. Kao što je muž lično, a *ne drugi čovek*, „glava ženi“: tako je i Hrist lično, a *ne drugi*, „glava crkvi“.

Sada pretpostavite da drugi čovek predloži da sebe postavi između muža i njegove žene, da joj govori o osećanjima njenog muža u veri i moralu, šta bi odana žena uradila? – Svi znaju da bi se ona bunila protiv takvog nametanja, i da bi smesta odbacila sve takve predloge. Međutim pretpostavite da drugi čovek ne samo da predloži da sebe postavi umesto muža ženi, već da i žena treba da pristane na predlog, i da zapravo treba da prihvati tog drugog čoveka umesto svog muža, da joj govori o osećanjima njenog muža u veri i moralu: šta bi to onda bilo nego izdaja njenog sopstvenog muža, otpad od njenih bračnih zaveta, i preljuba sa tim drugim čovekom? A kakvu onda vrstu vere i morala imate u tom slučaju? – Svi znaju da to ne bi bilo ništa drugo nego neverstvo i nemoral.

Sada Rimski biskup tvrdi, i Rimski Crkva tvrdi da je on, glava te Crkve. Sledeći navod Kardinala Gibonsa je dovoljan dokaz toga: – „Kaže Firentinski Koncil (1439), na kojem su isto bili prisutni biskupi Grčke i Latinske Crkve. ‘Mi određujemo da je Rimski papa naslednik blaženog Petra, kneza apostola, i pravi Hristov vikar, *glava cele Crkve*, otac i doktor svih Hrišćana; i izjavljujemo da je njemu, u liku blaženog Petra, data od Isusa Hrista našeg Spasitelja, potpuna moć da hrani, vlada i upravlja univerzalnom Crkvom’.

„Papa je ovde nazvan *pravi vikar*, ili predstavnik, Hristov u ovom nižem kraljevstvu militantne Crkve; to jest, papa je oruđe našeg Spasitelja, i govori Njegova osećanja u veri i moralu.“ – „*Vera naših očeva*“, strane 154, 155.

Kalcedonski Sabor, 451. n.e. je prvi oslovio Rimskog biskupa kao „glavom, čiji smo svi udovi“.

Tako Rimski Crkva tvrdi da je „Hristova nevesta“. Ona tvrdi da je ona „supruga Hristova“. A ipak ona je prihvatila drugog čoveka

kao „predstavnik“ svog muža, kao „zamenika“ – *vikara* – za svog muža, da zauzme mesto njenog muža u Njegovom odsustvu, da joj govori „Njegova osećanja u veri i moralu“. Ona ne samo da je prihvatila drugog na mesto svog muža, već se ona i otvoreno hvali sa time, i zapravo to proglašava glavnim dokazom svoje vernosti, svog morala, i svoje čistoće. Kako neverstvo, otpad, nemoralnost, i nečistoća Crkve mogu jasnije biti vidljivi nego u tome čime se ona hvali?

Kako mogu potpuna razuzdanost, suštinska zastranjenost, potpuna zbrka moralnih načela žene, biti jasnije pokazani nego u navođenju potvrđene činjenice da za nju drugi čovek zauzima mesto njenog muža, kao dokaz njene vernosti i čistoće? Zar ne bi takvo hvalisanje, i za takvu svrhu, bilo najjači mogući dokaz da su urođena umerenost i moralni osećaj te žene postali potpuno pobrkani?

Pa ipak po njenim sopstvenim rečima ovo je tačno slučaj Rimske Crkve. Ona je prihvatila drugog da zauzme mesto njenog muža za nju. Ona se neprestano hvali pred svetom da je ta činjenica dokaz njene vernosti, njenog morala, i njene čistoće; i ona insistira da će ceo svet stati uz nju na tom putu, kako bi svi oni mogli biti verni i moralni i čisti! Kako bi ona mogla jasnije da pokaže da je sav pravi osećaj vernosti, morala, i čistoće postao pobrkan u njenoj svesti? Da se okorela preljubnica i bludnica hvali svojim bezakonjem kao jedinim načinom do pravednosti, je zaista ništa drugo nego sama tajna bezakonja. A takva je, čak po onome što sama pokazuje, Rimska Crkva.

Ipak ona se čak ni tu nije zaustavila: nastavila je i uzela je sebi još drugih muškaraca: „Činila je blud“ sa „kraljevima zemaljskim“. Izgubivši nebesku silu, ona je sada tražila zemaljsku vlast. Odbacivši ruku Gospodnju, tražila je ruku čovečju. Odvojivši se od nebeskog kraljevstva, ona se sada povezala sa zemaljskim kraljevstvima.

Još uvek se uzdajući u svoju sopstvenu lepotu, i svoje sopstveno

ukrašavanje same sebe svilom i zlatom i dragim kamenjem i biserima; i držeći u svojoj ruci neku ponudu ili bogati poklon svakom ljubavniku koji bi prihvatio njena bezobrazna udvaranja; konačno je uspela preko Konstantina, u zadobijanju carske naklonosti: sada je nesveta crkva stvorila nesvetu vezu sa nesvetom Državom.

Tako je uradila ona koja je bila udata kao nevina devica za Hrista; ona koja je bila spojena vezom čistog i svetog braka sa Njim koji je savršen u sili, u ljubavi, i čistoći; ona koja je poznavala srećne radosti Njegove ljubavi, – tako je ona prekršila svoje devičanske zavete, prekinula je svoje bračne veze, i postala bestidna i zlobna bludnica, i sam simbol zbrke. U skladu sa tim sledeće viđenje koje je dato o njoj je ovo: „I odnese me u duhu u pustinju. I videh ženu što sedi na purpurnoj Zveri punoj bogohulnih imena, sa sedam glava i deset rogova. I žena beše odevena u skarlet i purpur, i nakićena zlatom i dragim kamenjem i biserima. U ruci joj beše zlatna čaša puna gadosti i nečistoće bluda njenog. I na čelu joj napisano ime: TAJNA, VELIKI VAVILON, MAJKA BLUDNICA I GADOSTI ZEMALJSKIH. I videh ženu pijanu od krvi svetih i od krvi svedoka Isusovih. I kad je videh, začudih se čudom velikim“. Otk. 17:3-6.

A da sve ovo može imati najbolju punovažnost van Biblije, da se ovaj Vavilon odnosi na Rim, postavljamo ovde izjave iz dva standardna dela Rimske Crkve. Jedno od tih je od Kardinala Gibonsa, a kaže: –

„Vavilon?, odakle se Petar obratio svojom prvom poslanicom, razumeli su ućeni komentatori, Protestantski i Katolićki, da se odnosi na Rim.“ – „*Vera naših očeva*“, strana 131.

Drugo je od Prećasnog Džozefa di Bruna, D. D.¹⁶, Glavnog Upravnika Pobožnog društva misija, i kaže: –

„Niko nije pogrešno shvatio šta je Sv. Jovan u Apokalipsi označio

16 Titula Doctor Divinitatis - Doktor Božanstva. - prim. prev.

pod slikom Vavilona. Na kraju prve opšte poslanice Sv. Petra imamo ove reči: 'Pozdravlja vas crkva s vama izabrana u Vavilonu, i Marko sin moj'; u čijem odlomku se reč 'Vavilon' mora uzeti da znači Rim; zapravo nije zabeleženo, ni u Svetom Pismu niti bilo gde drugde, da su Sv. Petar ili Sv. Marko ikada bili u drevnom Vavilonu u Aziji; a nijedan antički pisac nikada nije rekao da to pismo zapravo ima datum iz drevnog Vavilona, ili da je to tako razumeo bilo ko: naprotiv pouzdano je zabeleženo u istoriji Euzebija (Knjiga II, pogl. XV) kao što je bilo navedeno od Papija, učenika Sv. Jovana jevanđeliste i prijatelja Sv. Polikarpa, da je Sv. Petar, u svojoj prvoj poslanici, koju je napisao iz Rima, nazvao Rim slikovito Vavilon. Ista stvar je potvrđena od Sv. Jeronima u njegovoj knjizi 'O znamenitim ljudima', kada govori o Sv. Marku. " – „*Katoličko verovanje*“, strane 323, 324.

Sada pošto taj Vavilon označava Rim, i pošto je crkva – žena – koja se tako naziva Vavilon, sledi sa potpunom sigurnošću da je Rimska Crkva ta „majka Vavilon“.

POGLAVLJE XIV.

TROSTRUKA PORUKA: ŠTA JE ONA U ODNOSU NA VAVILONSKE ČERKE?

BOG bi izlečio Vavilon, ali on se nije dao izlečiti. U Reformaciji On mu je poslao melem, kako bi tako mogao da bude izlečen; ali on nije hteo da ga primi, pa je zato, Gospod bio primoran da ga prepusti njegovim sopstvenim putevima.

U Reformaciji je Gospod poslao ponovo Svoje jevanđelje, i sa silom, prema svim ljudima. U to vreme svi ljudi, osim nekolicine rasutih od „Zajednice u pustinji“, su bili u Vavilonu, jer su sve nacije bile pod vlašću Rima. Međutim pošto je to bio prvi korak izlaska iz tame, bilo je drugih koraka koje je trebalo preduzeti, kako bi se došlo do punine jevanđelja: postojalo je napredno svetlo u kojem treba da se hoda.

A ovde je opet istorija počela da se ponavlja: Mnogi od onih koji su izašli iz tame i napravili prve korake u svetlost jevanđelja, stali su tu, zadovoljni s tim: smatrali su sebe dovoljno bogatima, i sa uvećanim dobrima, i zato nisu imali potrebu ni za čim. A kao posledica, postali su ponosni na ono što imaju, uzdižući se na osnovu onog što su imali, pa su postali isključivi. Zatim, pošto se jevanđelje mora nastaviti, pošto se svetlost mora povećavati sve više i više do savršenog dana, usledilo je to da svi koji bi hodali u napredujućoj svetlosti, svi koji bi primili više istine, – punije jevanđelje, – bili bi isključeni iz društva onih koji su bili samozadovoljni, pa su bili primorani da nastave dalje kao što su to činili drugi u početku.

Zatim, su redom, postali zadovoljni sa onim što su *oni* imali, postali su ponosni na to, uzvisili su se zbog toga, i postali su isključivi. Međutim pošto jevanđelje još mora da napreduje; pošto svetlost

mora da sija potpunije; a pošto oni koji bi hodali u napredujućoj svetlosti, i koji bi primili više istine, ne mogu tako da učine a da budu prihvaćeni u društvu onih koji su preduzeli prethodne korake, oni moraju, po redu, neizbežno da nastave u različitom društvu.

Na tu temu Mošeim kaže: –

„Doktrina Luteranske Crkve je ostala potpuna tokom ovog [sedamnaestog] veka; njena osnovna načela nisu primila nikakvu izmenu, *niti bi bilo koji doktor* te Crkve, koji bi trebalo da se usudi da se odrekne ili poništi bilo koju od onih teoloških tačaka koje su sadržane u simboličnim knjigama Luterana, *naišao na toleranciju i popustljivost.*“

I opet: –

„Metoda... koje se pridržavao Kalvin... je sleđena, iz poštovanja prema njegovom primeru, od skoro svih teologa iz njegove zajednice, koji su se *ugledali na njega kao na svog uzora i vodiča.*“ Umesto da nastave da budu *reformatori*, oni su postali redom *Luterani, Kalvinisti*, itd.

Tako je svaka faza napredujuće istine razvila različitu denominaciju. A to je cela filozofija glavnih podela vidljivih u različitim denominacijama Protestantizma. *Prvobitno*, naravno, nije trebalo da bude tako: ipak pod okolnostima kako su se razvijale, *sekundarno* je postalo bitno da bude tako. Da su oni koji su *počeli* u Reformaciji nastavili da hodaju u svetlu kako je sijalo potpunije, da su primili naprednu istinu kako su rasli u znanju jevanđelja, dovoljno je jasno da nikada ne bi moglo biti bilo kakve nove denominacije; oni bi svi bili reformatori u jednoj neprestanoj i napredujućoj reformaciji.

I *to* je kako je trebalo da bude. Međutim kada, umesto toga, oni koji su primili svetlost i istinu odbiju da prime više, kada se drže toga da imaju *svu* svetlost i *svu* istinu; i postanu ponosni, samouzvisujući, i isključivi zbog toga; i kada oni isključe iz svog društva one koji bi primili uvećanu svetlost i naprednu istinu, – onda, po prirodi stvari, ne preostaje ništa drugo za te da rade osim da se udruže zajedno u zajednicu svetlosti i istine koje su oni primili, i da ih u duhu jevanđelja prošire svim ljudima.

Zatim se, istorija dalje ponovila. Te nasleđujuće denominacije su, svaka po redu odbile da idu dalje, i tako odbijajući istinu, okrenule su se od prvobitnih „Božjih Vrata“ ka „zbrci“. Svaka je, redom, *kao najpre majka*, spojila sebe sa *drugim muškarcem*: one su prihvatile kraljeve zemaljske kao svoju glavu, umesto Hrista, pravu Glavu, i tako su ušle u nedozvoljenu vezu sa kraljevima zemaljskim.

Car Nemačke danas, kao kralj Pruske, je glava, vrhovni poglavar, Luteranske Crkve u Pruskoj. U Skandinavskim zemljama je isto Luteranska Državna Crkva, i tamo je glava Države glava te Crkve. U Engleskoj je monarh glava Engleske Crkve; a u Škotskoj je isti monarh glava Škotske Crkve (Prezbiterijanske). A tako, zato što je ista osoba monarh obe države, ista osoba je glava jedne Crkve u Engleskoj i druge u Škotskoj: Episkop je kada je u Engleskoj, a Prezbiter kada je u Škotskoj. Nezavisni, ili Kongregacionalisti, koji se nisu udružili sa Državom u Evropi, učinili su to u *kolonijama Nove Engleske*; dok je Engleska Crkva bila prihvaćena crkva u svim Južnim kolonijama. Tako je došlo do toga da su u „Novom Svetu“, Crkva i Država bile ujedinjene u svakoj koloniji, osim samo na Rod Ajlendu, a sav uticaj tih crkava i kolonijalnih vlada je bio angažovan u održavanju nedozvoljene zajednice takozvanog Protestantizma i Države, po samom primeru „majke, Velikog Vavilona“.

Međutim u Virđžiniji, odmah nakon Deklaracije Nezavisnosti, Prezbiteri, Baptisti i Kvekeri su preuzeli vođstvo u pokretu koji je postao univerzalan pa čak i nacionalan na ovoj strani mora. Taj pokret je bio totalno odvajanje religije od Države, vraćajući crkve nazad na izvorna „načela na kojima se jevanđelje prvo širilo a Reformacija od papstva se nastavila“. Nakon debate od skoro deset godina, ovaj divni zadatak je bio ispunjen za Državu Virđžiniju, „sa nadom da će potrajati zauvek“.

Duga i univerzalna rasprava o ovoj velikoj temi u Državi Virđžiniji je privukla pažnju svih drugih kolonija ka tom velikom načelu; a kada je, odmah nakon pobede načela u Virđžiniji, sazvan

skup da se oformi Ustav, i uokviri vlada, za celu naciju, ovo načelo potpune razdvojenosti Crkve od Države je uspostavljeno u Nacionalnoj Povelji, i bilo je priznato kao osnovno načelo nacije. A odatle se uticaj proširio, i izazvao da „u svakoj drugoj Američkoj državi nasilne uredbe vezane za religiju padnu van upotrebe, i postepeno su ukinute“.

Tako je, u velikoj naciji Sjedinjenih Država, Protestantizam postavljen na svoje izvorno stanovište, kao na početku Reformacije, i kao što su prva načela Reformacije zahtevala; a takođe i na izvorno stanovište Hrišćanstva kao što je propovedano od Hrista i apostola, i kao što osnovna načela Hrišćanstva zahtevaju. Tako je Protestantizam – Crkva, čak u svojim različitim denominacijama – okrenuvši se još jednom ka svom pravom Gospodu, postala pokrivena silom koja ju je učinila još jednom, i sa pravom, „Božjim Vratima“. A dobroćudni uticaj ovog odličnog primera je delovao na sve nacije Starog Sveta, i vodio ih je napred na putu svetlosti i slobode, što je put pravog Protestantizma, koji je put pravog Hrišćanstva, što je put potpunog razdvajanja Crkve od Države: put na kojem Crkva hoda samo sa svojim pravim Mužem, potpuno zavisna samo od Boga.

Onda je tu, u periodu od 1840. do 1844. došlo vreme kada će, „svakoj naciji i plemenu i jeziku i narodu“, Bog poslati poruku „jevanđelja večnog“, objavljujući svim ljudima: „Bojte se Boga i dajte mu slavu, jer dođe čas suda njegovog! I poklonite se Onome koji stvori nebo i zemlju i more i izvore voda“! Otk. 14:6, 7. Crkva u ovoj velikoj naciji, stojeći u stanovištu najčistije i najbliže Bogu od bilo koje druge u svetu – po prirodi stvari, ta Crkva bi bila odabrano oruđe preko kojeg bi Bog proširio tu poruku blagoslova i upozorenja „svakoj naciji i plemenu i jeziku i narodu“. Takođe, po prirodi stvari, ova nacija će biti mesto gde će se ta Poruka podići u svojoj sili, i odakle će se proširiti svim nacijama.

Tu je bio predivni blagoslov koji je Bog imao za Svoju Crkvu

u to vreme – blagoslov po kojem bi ona zaista bila „Božja Vrata“ „svakoj naciji i plemenu i jeziku i narodu“ na zemlji. Tu je bila Poruka od Boga koja je otkrila Crkvi dužinu i širinu i dubinu i visinu slave večnog jevanđelja kakvo nikad ranije nije bilo viđeno od vremena kada su ga apostoli propovedali u punini njegove žive sile. U toj poruci je bila „Božja tajna“ otkrivena u svoj svojoj punini – Bog se pokazao u tijelu – Hrist u ljudima „nada slave“. A sav taj blagoslov i slava su trebali da se objave svetu u pogledu činjenice da „dođe čas suda njegovog“; i kako bi ljudi mogli da budu osposobljeni da stoje sveti i bez krivice pred Bogom, spremni u svakom pogledu da budu preneseni a da ne vide smrti, pri dolasku slavnog Gospoda.

Međutim gle! Umesto da primi taj predivni blagoslov; umesto da se raduje i da joj bude drago da joj je Bog poslao poruku koja će je pokriti takvom silom koja će je učiniti oruđem Božjeg najvećeg dela za spasenje nacija; ona je odbila blagoslov, odbacila je Božju poruku, i neće da hoda u svetlu koje je došlo njoj i svetu.

Onda se istorija opet ponovila. Odbacivši tako Božju poruku, bilo je ponovo „otpada“ od istine, a ona koja je bila „Božja Vrata“ postala je „zbrka“, i za nju je moralo da se kaže, „Pade, pade Vavilon“.

Vera je snaga i spasenje Crkve, kao i pojedinca. Vera je dah života Crkve, kao i pojedinca; a kao dah života, mora se neprestano i trenutno koristiti, kako bi se živelo od nje; jer „pravednik će od vere živeti“; a vera dolazi od slušanja Božje reči.

Pošto, onda, vera dolazi od slušanja Božje reči, kad god je bilo koja Božja reč, bilo koja poruka iz Božje reči, odbaćena, *sama vera je odbaćena*; jer nemoguće je održati veru dok se odbacuje ono po čemu sama vera dolazi. Dalje: kada se bilo koja napredna svetlost ili dodatna istina odbace, u tome nema samo odbacivanja te napredne svetlosti i istine, tu je takođe odbacivanje bilo kakve svetlosti i istine koje ste *ranije imali*. Osoba koja odbija da diše, ne odbacuje samo obnovljeni život, nego gubi život koji već ima.

Ovo je snažno prikazano Isusovim rečima u vezi sa ljudima Njegovog vremena na zemlji, koji su Ga odbacili: „Da nisam došao i govorio im, ne bi imali greha. Ali sada nemaju izgovora za svoj greh“. Jovan 15:22. Pre nego što je Isus došao, ti ljudi su hodali u svetlosti vere kakvu su tada imali, a Isus svedoči da su u njoj prihvaćeni. Da su te osobe umrle pre nego što je Isus došao, bile bi spašene, jer „ne bi imali greha“. Međutim kada je On došao sa takvim svetlom i istinom i slavom: kada im je govorio takve reči kakve im se nikada ranije nisu govorile; kada je On učinio među njima takva dela kakva niko ranije nije učinio; i kada su oni sve to odbacili i odbili Ga; učinivši tako oni su odbacili *svu istinsku veru*; ne samo sadašnju istinu u Njega i Njegovu poruku, već takođe i veru koju su oni imali pre nego što je On došao, a koja ih je činila prihvaćenima pred Bogom u njihovo vreme *pre nego što je On došao*. U skladu sa tim, Isus je dalje rekao: „Da nisam među njima učinio dela koja niko drugi nije učinio, ne bi imali greha. A sada su i videli i zamrzeli i mene i Oca mog“. Stih 24.

Ljudi ne mogu odbaciti Božju istinu, a da i dalje zadrže Božju istinu; oni ne mogu odbiti da hodaju u svetlosti, a da i dalje hodaju u svetlosti; oni ne mogu mrzeti Hrista i Boga, a da i dalje budu Hristova braća i Božji sinovi.

Kao posledica toga, kada je od 1840. do 1844. došla predivna poruka večnog jevanđelja svetlosti i blagoslova i istine, svakoj naciji i plemenu i jeziku i narodu, donoseći im prisustvo, silu, pravednost, Boga, što bi ih pripremlilo da stoje na sudu – kada je to odbačeno, i kada su Božji glasnici koje je On poslao da je daju bili omrznuti i prognani, onda je ona koja je bila „Božja Vrata“ u svoje vreme, prestala da bude „Božja Vrata“, i postala je samo „zbrka“.

Sve dok osoba hoda u Božjem svetlu, voli i prihvata Božju istinu, kako god da ta istina može doći do njega; sve dok ga prisustvo i Božja sila prate, i on će imati uticaj na ljude. Kada je Jakov znao da nema snagu protiv Isava, koji je dolazio sa četiristo naoružanih ljudi,

on je revno tražio Boga celu noć, sve do svanuća; a kada je anđeo uzviknuo, „Pusti me, jer zora sviće“! Jakov je rekao, „Neću te pustiti dok me ne blagosloviš“! „A onaj mu reče: ‘Kako ti je ime?’ On pak reče: ‘Jakov’. A onaj reče: ‘Nećeš se više zvati Jakov, nego Izrael; jer si se borio s Bogom i s ljudima, i nadjačao si’“. Post. 32:26-28.

Tako je stalno *Božje* prisustvo i *sila* jedini pravi izvor legitimne moći i uticaja *na ljude*. A nastavljanje hoda u napredujućem svetlu, primanje dodatne istine, je jedini pravi način posedovanja tog stalnog Božjeg prisustva i sile; jer je to jedini put vere: a vera je jedini način Božjeg boravljenja sa nama, ili nas sa Njim. Zato, po prirodi stvari, kad god su napredno svetlo ili dodatna istina odbijeni, Božja sila i prisustvo su izgubljeni; a time su, pravi izvor legitimne moći i uticaja na ljude izgubljeni. A kad god je to tako, bilo da je slučaj pojedinca ili crkve, taj gubitak primećuje taj pojedinac ili ta crkva: *a onda* se uvek mora pribeci sopstvenim dosetljivostima, spoljnim i svetovnim sredstvima, kako bi se osigurali moć i uticaj nad ljudima.

U svim slučajevima u čitavom ovom toku istorije, od apostolskih dana do sada, kad god je crkva odbila da hoda u napredujućoj svetlosti, kad god je odbila da primi dodatnu istinu, ona se odvojila od Božjeg prisustva i sile, a onda je uvek pribegavala sopstvenim dosetljivostima, i spoljnim i svetovnim sredstvima osiguravanja moći i uticaja nad ljudima. A od perioda 1840. do 1844. je bilo tako sa ovim kolektivom Protestantske Crkve u Sjedinjenim Državama. Ona je odbacila Božju poruku; i tako je odvojila sebe od *Božjeg* prisustva i sile, i tako je izgubila moć i uticaj *nad ljudima*.

Međutim sila pripada Božjoj Crkvi. To je rešeno. A ona će imati silu: ona mora imati silu, ili propasti. Međutim jedino je Božja sila ono što je može držati živom. Bilo kojom drugom silom, koliko god bi mogla biti velika, ona će sigurno propasti. Božja sila onako kako se pokazala u pravom Hristovom jevanđelju, privlači ljude; jer je pisano: „I ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću privući k sebi“. A, po prirodi stvari, kada je Crkva odbacila silu privlačenja

većnog jevanđelja raspetog Hrista, ona je primorana da pribegne drugim sredstvima privlačenja ljudi. A kada ona pribegne drugim sredstvima da privlači ljude, ponovo, po prirodi stvari, ona ih ne privlači ka Hristu, već ka sebi: tu je „otpad“; ona uzdiže sebe, na mesto Boga, i privlači učenike ka sebi.

Svi znaju da su Protestantske crkve u Sjedinjenim Državama sledile upravo ovaj pravac. Počevši sa festivalima jagoda na leto, i večerama sa ostrigama na zimu, one su prošle kroz uzastopne faze „vreća za grabljenje“¹⁷, „ribnjaka“¹⁸, „ljubljenja pčela“¹⁹, „aukcijskih prodaja“, „prstenastih torti“, „ludih večera“²⁰, lutrija, predmetnih lutrija, itd., itd., itd. Sve ovo je previše zloglasno da bi bio potreban bilo kakav dokaz.

A taj loš prelaz, od blaže do žešće vrste, je savršeno logičan: jer kada su crkve pribegle takvim sredstvima privlačenja mnoštva i „uticanja na mase“, blaži oblici zabave su uskoro postali zastareli. A pošto su ti izgubili svoju moć privlačenja, drugi i noviji mehanizmi su morali da se izmisle. Pošto su ti, redom, postali zastareli i izgubili svoju moć privlačenja, i dalje su drugi morali da se izmisle. A na kraju su dovedeni do krajnjih granica za bilo koje takve izvore.

Međutim postojao je jedan izvor moći i uticaja na ljude koji još nije bio taknut: to je bila – Država. A u skladu sa logikom slučaja, i u skladu sa celim tokom istorije, ova moć Države nije na kraju

17 Izraz označava vreće iz kojih osoba nasumično bira neki umotani predmet bez da zna njegov sadržaj. – prim. prev.

18 Igra u kojoj se metalne ribe pecaju sa pecaljkom koja ima magnet na kraju, a pobeđuje onaj ko upeca najviše riba. – prim. prev.

19 Posle berbe kukuruza farmeri bi se okupili sa svojim komšijama, muškarci bi otišli u štalu a žene bi pripremale jelo, muškarci bi se u štali takmičili koji će od njih prvi oljuštiti korpu kukuruza, ako bi onaj tko prvi oljušti korpu kukuruza pronašao crveni klas, kao nagradu bi dobio da poljubi jednu od devojaka po svom izboru koje pripremaju hranu. – prim. prev.

20 Najverovatnije je u pitanju večera na kojoj bi vernici komentarisali pripremljena jela i onda bi se grubo šalili na račun žena čija jela im nisu bila ukusna. – prim. prev.

jednostavno pozvana, već pod pretnjama političke propasti zakonodavcima, i „prisiljavanjem njihovih predstavnika u kongresu“, oni su zapravo preuzeli vlast vladi Sjedinjenih Država, i od tada su se hvalili da oni drže vladu Sjedinjenih Država u svojim rukama. A po njihovim sopstvenim izjavama i po priznanju vodećih državnika nacije, moć Države i uticaj zakona su jedini moć i uticaj od kojih Crkva zavisi da kontroliše mase, čak i iz svog sopstvenog članstva.

I tako su te crkve upravljale celim tokom, po primeru „majke, Velikog Vavilona“: i, odbacivanjem istine, odvajajući se od svog Gospoda, i ujedinjujući se sa zemaljskim Silama, one su učinile sebe pravim kćerkama „velikog Vavilona, majke bludnica i gadosti zemaljskih“.

Tako je odbacivanje poruke večnog jevanđelja objavljenog preko *prvog* od *tri anđela* iz Otkrivenja 14, rezultovalo „otpadom“ od istine, i formiranjem kćerki Vavilona. I, *zato je, druga* poruka krenula da se isporučuje svetu, i mora se izneti: „Pade, pade Vavilon, grad veliki! Jer je vinom gneva bludnosti svoje opio sve narode“.

Kao što se prvi „otpad“, koji je razultovao Vavilon majkom, završio formiranjem „Zveri“, tako se ovaj kasniji otpad, koji razultuje Vavilon kćerkama, završava formiranjem „lika Zveri“. A to zahteva *treću od troanđeoskih poruka* – veliku i silnu Poruku Trećeg Anđela – koja sledi prve dve, „I treći anđeo dođe za njima govoreći snažnim glasom: ‘Ako se ko klanja Zveri i liku njenom i prima žig na čelo svoje ili na ruku svoju, on će i piti od vina gneva Božjeg koje se nerazvodnjeno toči u čašu gneva njegovog’“. Otk. 14:9, 10.

Takva je filozofija, i takav je tok, stvari koje su uzrok iznošenja Poruke Trećeg Anđela svetu. I tako smo dovedeni do *vremena* Poruke Trećeg Anđela, i do *stanja stvari* koje zahteva da će ta poruka biti izneta. I, zato smo dovedeni do razmatranja same Poruke Trećeg Anđela, pošto je povezana sa „Zveri i likom njenim“.

POGLAVLJE XV.

ZVER I NJEN LIK

ŠTA je Zver? Šta je lik Zveri? Ove dve sile su opisane u trinaestom poglavlju Otkrivenja. Međutim pošto je trinaesto poglavlje samo dodatak dvanaestom, dvanaesto se mora razmatrati u vezi sa trinaestim, kako bismo dobili najbolji uvid u to šta je Zver i šta je njen Lik.

Na početku dvanaestog poglavlja vidi se žena odevena suncem, mesec joj je pod nogama, a na njenoj glavi je kruna sa dvanaest zvezda, koja rodi „muško dete, koje će vladati svim narodima štapom gvozdanim: a dete njeno bi uzeto k Bogu i prestolu njegovom“. To „muško dete“ je Isus Hrist. Ps. 2:9; Otk. 19:15, 16; Luka 24:50, 51; Marko 16:9; Dela 7:55; Jevr. 8:1.

Ta žena nije ništa drugo nego Božja Crkva, u svojoj lepoti „lepa kao mesec“, i „sjajna kao sunce“. A tu je pred ženom stajao veliki crveni zmaj „da, kad rodi, proždre dete njeno“. Taj zmaj, u svojoj svojoj pravoj ličnosti, je proglašen da je „stara zmija koja se zove đavo, i Sotona“. Međutim Sotona u ovom svetu radi preko posrednika. Njegovi posrednici su ljudi, a uglavnom, grupe ljudi u svet-skim silama. Koja je onda to sila, bila Sotonino oruđe u njegovim nastojanjima da uništi Hrista čim se on rodi? – Irod. Međutim ko je bio Irod? – On je bio više nego obična osoba: on je bio kralj Jevreja i Judeje. A ipak on je bio više od toga; jer je on postao kralj jedino dekretom Rimskog Senata, na osnovu posebnog zalaganja Oktavijana Cezara i Marka Antonija. A on ne bi mogao nijedan dan da bude kralj u Judeji, da nije bio podržan od moćne sile Rima. Tako je Irod, na svom mestu moći, bio samo stvorenje, predstavnik, Rimske sile. Zato je Rimska sila u svetu bila sredstvo koje je Sotona

koristio u svojim nastojanjima da ubije Hrista čim se On rodi.

Međutim, taj pokušaj je propao. Ipak Sotona se nikada nije smirio dok nije, onoliko koliko je moguće, i što se njega i ovoga sveta tiče, ubio Gospoda Isusa – dok Ga nije razapeo na krst, i zakopao Ga dalje od sveta, u grob zapečaćen Rimskim pečatom. A sve to je uradio preko Rimske sile – preko Pilata, Rimskog upravitelja. Međutim on čak ni u tome nije uspeo; jer iz smrti i iz zapečaćenog Rimskog groba, muško dete „bi uzeto k Bogu i prestolu njegovom“.

Zatim je Sotona usmerio sva svoja nastojanja, preko svog svetovnog oruđa – Rimskog Carstva – protiv žene, koja je Crkva, i „progna Ženu koja rodi muško“. On je to radio dok Je Rimski vlast potrajala. A sve dok se ta vlast nastavljala, bila je toliko poistovećena sa Sotonom, koji je pre svega zmaj, i toliko potpuno prožeta njegovim duhom, da se ta sama sila naziva zmaj. Otk. 12:3, 4. Međutim Rim u toj fazi, paganski Rim, je pao: ta sila u tom obliku je prošla, a nasledila ju je ona koja se, u knjizi Otkrivenja, zove „Zver“.

U skladu sa tim, je zapisano: „I stadoh na morski pesak. I videh Zver gde iz mora izlazi sa sedam glava i deset rogova; i na rogovima joj deset kruna, a na glavama joj ime bogohulno. I Zver koju videh beše nalik leopardu, i noge joj kao medveđe, i usta joj kao lavlje. I aždaja joj dade silu svoju i presto svoj i vlast veliku. I videh jednu od njenih glava kao na smrt ranjenu; i smrtna joj se rana izleči. I sva se zemlja zanela za Zveri. I pokloniše se aždaji koja dade vlast Zveri; pokloniše se i Zveri govoreći: ‘Ko je poput Zveri? Ko bi mogao da zarati s njom?’ I data su joj usta koja govore velike stvari i hule; i data joj je vlast da deluje četrdeset i dva meseca. I otvori usta svoja da huli na Boga, da pohuli na ime njegovo i šator njegov i one što u nebu prebivaju. I bi joj dato da zarati sa svetima i pobedi ih. I data joj je vlast nad svakim plemenom i jezikom i narodom. I pokloniće joj se svi koji žive na zemlji, čija imena nisu zapisana

u Knjizi života Jagnjeta zaklanog od postanka sveta“. Otk. 13:1-8.

Zapazite da je aždaja dala toj zveri, koja je „Zver“, svoju silu i svoj presto, i vlast veliku. Dakle istina je da su *sila* paganskog Rima, i *presto* paganskog Rima, koji je bio grad Rim, i *vlast* paganskog Rima, preneti toj sili, koja je nasledila paganski Rim. A istina je i više od toga: istina je da je aždaja pre svega Sotona; a u tome je istina da je Sotona dao Zveri svoju silu, i svoj presto, i svoju vlast. Drugi odlomak u knjizi Otkrivenja, odnoseći se na Rim, govori o njemu kao o „tamo gde je Sotonin presto“. Otk. 2:13.

I tako su sila, presto, i vlast Zveri, svi primljeni od Sotone; čak i kada je Zver primila silu, i presto, i vlast koji su pripadali fazi Rima koja je prošla.

A tu novu fazu Rima, u njenoj svetskoj sili, Sotona i dalje koristi u svom progonstvu žene. „I Ženi behu data dva krila orla velikog da odleti u pustinju na svoje mesto gde se, sakrivena od lica zmijinog, hranila vreme i vremènā i polovinu vremena.“ Otk. 12:14. A Zver, veliko svetsko oruđe te stare zmije koja je đavo i Sotona, će „zaratiti sa svetima“, i nadvladaće ih, a „data joj je vlast nad svakim plemenom i jezikom i narodom“. A ta vlast joj je data da deluje četrdeset i dva meseca – „vreme i vremènā i polovinu vremena“. „Hiljadu dvesta šezdeset dana.“ Otk. 13:7; 12:6, 14. Ovaj vremenski period je počeo 538. nove ere, i, nastavljajući se hiljadu dvesta i šezdeset godina, doseže do 1798. nove ere. Počeo je 538. nove ere, jer su u toj godini iskorenjene tri poslednje sile, koje su otkinute, pre uspostavljanja papstva, ne samo kao Crkve, već kao svetske sile; a završio se 1798, kada je papstvo odvedeno u ropstvo, hapšenjem i zatvaranjem Pape Pija VI, po naređenju Francuskog direktorijuma²¹.

Zatim dolazi uspon i opis Lika Zveri, kao što je zapisano: „I videh drugu Zver gde izlazi iz zemlje; i imaše dva roga poput jagnjeta, a govoraše kao aždaja. I ona vrši svu vlast one prve Zveri

21 Direktorijum je bila vlada Prve Francuske Republike. – prim. prev.

pred njom i čini da se zemlja i oni koji žive na njoj poklone prvoj Zveri, kojoj ono beše izlečena smrtna rana. I ona čini čuda velika: čini pred ljudima da i vatra silazi s neba na zemlju. I zavodi one što žive na zemlji zbog čuda koja su joj data da učini pred Zveri, govoreći onima što stanuju na zemlji da načine lik Zveri koja imaše ranu od mača i ožive. I bi joj dato da da dah liku Zveri, tako da i progovori lik Zveri i učini da ko god se ne pokloni liku Zveri bude ubijen. I čini da im se svima — i malima i velikima, i bogatima i siromašnima, i slobodnjacima i robovima — da žig na njihovu desnu ruku ili na čela njihova, i da niko ne može ništa kupiti ili prodati osim onoga koji ima žig ili ime zveri ili broj imena njenog“. Otk. 13:11-17.

A ta sila koja se ovde naziva „Lik Zveri“, koja govori kao aždaja, a koristi svu vlast prve zveri, je po svom redu i mestu, korišćena od Sotone, „velike aždaje“, još uvek progoneći Crkvu; jer je zapisano: „I razgnevi se aždaja na Ženu pa ode i zarati sa ostatkom potomstva njenog, s onima što drže zapovesti Božje i imaju svedočanstvo Isusa Hrista“. Otk. 12:17.

A to nas definitivno dovodi do Poruke Trećeg Anđela; jer Lik Zveri primorava sve da se poklone Zveri, i da prime njen žig. A Poruka Trećeg Anđela upozorava sve protiv klanjanja Zveri i njenom Liku, i protiv primanja njenog žiga. Sotona koristi te sile u svom gnevu protiv ostatka Crkve, koja posebno pokreće njegov gnev njenim *držanjem Božjih zapovesti*, i imanjem *svedočanstva Isusa Hrista*. A Poruka Trećeg Anđela, spašavajući ljude od klanjanja Zveri i njenom Liku, sve ih poziva da drže *Božje zapovesti* i *veru Isusovu*. To se sve radi u vremenu *ostatka* Crkve, koji je poslednji od Crkve. A Poruka Trećeg Anđela se završava sa dolaskom Gospoda, i pobedom nad Zveri i njenim Likom od onih koji su primili Poruku Trećeg Anđela.

Sada, iz opisa datog u Reči, svi mogu videti da je Zver Papstvo; a po prirodi stvari, Lik Zveri, je Lik Papstva. Šta je, onda, jednom

rečju, Papstvo? – To je spoj Crkve i države, sa vrhovnom Crkvom, koja koristi moć Države za svoje despotske i progoniteljske svrhe. A Zver je formirana spojem pale Crkve sa moćnom svetskom silom Rima. Po prirodi stvari, zato *Lik Zveri* mora biti još jedan veliki i zapažen slučaj pale Crkve koja se sjedinjuje sa moćnom svetskom silom, i koja koristi tu silu Države po uzoru na Papstvo.

Gde se, onda, u svetu mora naći *Lik Zveri*? Zapazite da *Lik Zveri* mora biti „načinjen“; jer je rečeno „onima što stanuju na zemlji da *načine* lik Zveri“. A jedino mesto gde se takva stvar može *načiniti*, mora biti u naciji gde, u početku, nije bilo takve stvari. A pošto je Zver spoj Crkve i Države, a *Lik Zveri* se mora „načiniti“ u naciji gde, u početku, nije bilo takve stvari; savršeno je jasno da *Lik Zveri* mora da se uzdigne – mora se „načiniti“ – u naciji gde, u početku, nije bilo spoja Crkve i Države. A taj redosled stvari iz kojeg dolazi *Lik Zveri*, viđen je kako „izlazi“ na kraju hiljadu dvesto i šezdeset godina, u vreme kada je Zver odvedena u „ropstvo“.

Gde se, onda, 1798, na zemlji može naći bilo koja nacija koja „izlazi“, u kojoj nije bilo spoja Crkve i Države? Zaista, gde je u bilo koje vreme u istoriji sveta u Hrišćanskom dobu bila postavljena nacija, u kojoj nije bilo spoja Crkve i Države? – U Sjedinjenim Državama, i samo u njima, od svih mesta na zemlji. Ova nacija je 1798. bila potpuno formirana i osnovana, po poretku, po svom Ustavu. 4. marta 1797, se završila druga administracija prvog predsednika nacije, a dogodila se inauguracija njenog drugog predsednika. Tako se, 1798, ova nacija može videti kako „izlazi“ na svoje mesto među zemaljskim silama; jer je, do tog vremena, postala formalno uspostavljena, a kretala se tiho, sigurno i postojano napred, u nacionalnoj službi.

I bila je *bez spoja Crkve i Države*. Potpuno razdvajanje religije i Države je bilo jedno od osnovnih načela u uspostavljanju nacije; te je bilo pravedan ponos nacije pred svijetom. I to je bila jedina nacija na zemlji u to vrijeme, ili u svoj povijesti otkad je knjiga Otkrivenja

napisana, da je tako počela, i da nije imala spoj Crkve i Države.

U skladu sa tim, ova nacija je mesto, i jedina u svetu, gde se tačno može reći „onima što stanuju na zemlji“ da oni treba da „načine“ spoj Crkve i Države – „lik Zveri“. Kao posledica toga, u Sjedinjenim Državama je, u vezi sa tom silom kao nacijom, *mesto* gde se Lik Zveri *mora pronaći*. To je toliko sigurno da se ni u jednoj drugoj naciji pojedinosti ovog pisma ne mogu ispuniti, dok se u ovoj naciji potpuno ispunjavaju.

Tako je, dvanaesto poglavlje Otkrivenja skica sila korišćenih od Sotone protiv Božje Crkve, od prvog Hristovog dolaska do Njegovog drugog. To su tri sile: aždaja, Zver, i Lik Zveri. A te tri su paganski Rim, papski Rim, i Američki Rim.

POGLAVLJE XVI.

DELOVANJE ZVERI

Upronalazaženju uzroka Sedam Truba – Poglavlje I – pratili smo istoriju Crkve i otpadništva kroz prve tri faze. To nas je dovelo do stvaranja Papstva. U Hristovom savetu Njegovoj Crkvi u njenoj sledećoj fazi, On je primoran da govori „malo protiv tebe“ u vezi onoga što ima protiv nje; a razlog zašto je tih nekoliko stvari pronađeno protiv nje je, „što dopuštaš *ženi Jezebeli*, koja sebe naziva proročicom“. Otk. 2:20.

U istoriji drevnog Izraela, Jezebela je ta neznabožačka žena koju je kralj Ahab oženio; i koji je doneo sa njom njeno neznabožačko bogoslužjenje i običaje: a iznad svega, obožavanje sunca. Međutim, nije bilo dovoljno za nju da sa sobom donese svoje neznabožačko bogoslužjenje i svog boga: ona bi potisnula sve bogoslužjenje Bogu, čak i Samog Boga, primoravanjem celog naroda da obožavaju sunce klanjanjem Valima koje je uvela. Ona je to radila toliko temeljno svojom progoniteljskom moći, da je u celom Izraelu bilo samo „sedam hiljada, koji nijedan ne saviše kolena pred Valom“. A čak i ti su bili toliko razbacani i sakriveni da je prorok Ilija mislio da je samo on ostao, kad su gledali da mu oduzmu život.

Ono što tačno odgovara toj četvrtoj fazi Crkve, u toku Sedam Crkava, jeste *Četvrti* Pečat u nizu od Sedam Pečata. Jer je zapisano: „I kad otvori četvrti pečat, čuh glas četvrte životinje [živo stvorenje, heruvim, R. V., i Jez. 10:20] gde govori: dođi i vidi. I videh, i gle, konj beo, i onome što seđaše na njemu beše ime smrt, i pakao išđaše za njim; i njemu se dade vlast nad četvrtinom zemlje da ubije mačem i glađu i smrću i zverinjem zemaljskim“. A da je ovo pokolj *Božjih svetih* učinjeno je jasnim samim sledećim stihom: „I

kad otvori peti pečat, videh pod oltarom duše pobijenih *za reč Božju i za svedočanstvo koje imaju*“. Otk. 6:7-9.

To određuje primenu na Papstvo, u Hrišćanskoj odrednici, izraza „žena Jezebela“.

U vladavini prave Jezebele, kada je kralj optužio Iliju da je „onaj što nesreću donosi Izraelu“, prorok je odgovorio, „ne donosim ja nesreće na Izrael, nego ti i dom oca tvog ostavivši zapovesti Gospodnje i pošavši za Valima“. 1. Kraljevima 18:17, 18.

Drevna Jezebela nije učinila samo da ljudi ostave Božje zapovesti, nego da slave i idole. A ne samo da je učinila da ostave Božje zapovesti, i da slave idole, nego da takođe slave i sunce.

Tako je bilo i sa modernom Jezebelom: Prilikom stvaranja Papstva, idolopoklonstvo – klanjanje likovima – je uvedeno, a raslo je dok nije postalo univerzalno u Crkvi. A kada je u sedmom veku učinjen napor da se ono napusti, Rimski Sabor je, pod Papom Grgurom II i njegovim naslednicima, branila likove i njihovo obožavanje, i branila je njihov cilj do sedmog opšteg Sabora, od 24. septembra do 23. oktobra 787, Drugi Nikejski Sabor je, dekretom potvrdio klanjanje likovima, i uspostavio ga je kao legitimni deo Katoličkog bogoslužjenja. „Scena je bila ukrašena od izaslanika Pape Hadrijana i od istočnih patrijarha; dekreti su uramljeni od predsednika Tarasija, i potvrđeni glasnim odobravanjem tri stotine i pedeset biskupa. Oni su *jednoglasno* izjavili Crkvenim ocima i odborima, da je klanjanje likovima u saglasnosti sa Pismom i razumom.“ – „*Propast i pad*“, *pogl. XLIX, odl. 17.*

Takođe i sa modernom Jezebelom nije bilo dovoljno da ona učini da ljudi napuste Božje zapovesti i da slave idole; već ona takođe mora da učini da oni slave sunce. Stvaranjem Papstva je uspostavljeno slavljenje sunca, i to isključujući slavljenje Boga. A u tom delovanju, više nego u bilo kojoj drugoj stvari, tu je zaista otkriven „čovjek bezakonja, sin pogibli, Koji se protivi i podiže više svega što se zove Bog ili se poštuje, tako da će on sesti u crkvi [mesto

bogoslužnja] Božjoj *kao Bog prikazujući sebe da je Bog*“. 2. Sol. 2:3, 4.

U Pavlovom govoru starešinama Efeške Crkve, rekao je da će se tu iz biskupije podići ljudi „koji će govoriti iskrivljenu nauku da bi odvucli učenike za sobom“. Dela 20:30. Ovo samo izražava još jednu karakteristiku „otpada“, napuštanja prve ljubavi, što je opisano u Sedam Crkava, i Sedam Pečata, i u 2. Solunjanima 2, kao razvijanje Papstva. U Danilu 8:12 je opisano da se razvija kroz „vojsku“ koja je „predata rogu... zbog prestupa“.

Učitelji iskrivljenog uma ne samo da su govorili iskrivljenu nauku da bi odvucli učenike za sobom umesto za Hristom, već su to takođe radili da bi čak „odvucli“ učenike od Hrista ka njima samima. Oni su želeli da privuku učenike sebi, kako bi mogli da dobiju moć; a bilo koja sredstva koja bi privukla mnoštvo su rado usvajana od njih. Za tu svrhu oni su usvojili neznabožačku filozofiju, oponašali su neznabožačke tajne, usvojili su neznabožačke forme, i *dan obožavanja sunca*. Ovo znači da je „zbog prestupa“, otpadništvo uspeo u okupljanju „vojske“, čak pre nego što je formiran spoj Crkve i Države u Rimskom Carstvu; a kad je taj spoj formiran, ta vojska je neograničeno uvećana.

„Uzevši celu populaciju Rimskog Carstva, Crkva je postala, zaista, Crkva masa, Crkva naroda, a u isto vreme više ili manje i Crkva sveta. Hrišćanstvo je postalo stvar mode. Broj licemera i formalnih profesora se brzo uvećao: stroga disciplina, revnost, samopožrtvovanje, i bratska ljubav srazmerno su opadali; a mnogi neznabožački običaji i postupci, pod izmenjenim imenima, uvukli su se u obožavanje Boga i život Hrišćanskog naroda. Rimaska Država se podigla pod uticajem idolopoklonstva, i nije se mogla magično preobraziti u jednom trenutku. Sa sekularizacijskim procesom, radi toga, neznabožačka sklonost je išla ruku pod ruku.“ – Šaf, „Istorija hrišćanske crkve“.

Od početka, žudnja za moći je bila tajna sveg ovog toka; jer nijedan čovek nikada ne želi učenike za sebe, osim da bi stekao

moć. A kada je vojska tako bila okupljena, u tome se pronašla pobuda za ambicijom, među tim samim lošim vođama i učiteljima, da bi svaki od njih stekao za sebe položaj vrhovne moći. A Euzebij kaže da „neki za koje se činilo da su naši pastori, napuštajući zakon pobožnosti, rasplamsali su se jedni protiv drugih obostranim razdorima, samo nagomilavajući svađe i pretnje, rivalstvo, neprijateljstvo i mržnju jedni prema drugima, željni samo da brane vladu kao vrstu vrhovne vlasti za sebe“.

Nisu samo vlast u Crkvi i nad ovom vojskom koja se okupila zbog prestupa bili željni da brane: To je bila vlast svih vrsta – građanska kao i crkvena; Država kao i Crkva. A kada je formiran spoj Crkve i Države, put je bio potpuno otvoren za ambiciozne Crkvene rukovodioce da dobiju kontrolu nad građanskom vlašću, i da tako brane građansku vladu kao vrstu vrhovne vlasti za sebe, i da je dalje koriste da uvećaju, i da snažnije učvrste, svoju crkvenu vlast.

Upravo tu, je takođe, Crkva naišla na poteškoću, na koju nije računala, u svojoj slepoj ambiciji; a zbog koje je, kako bi održala vlast koju je dobila, bila primorana da osigura kontrolu nad građanskom vlašću. Shvatila je da je njena disciplina bila nemoćna da obuzda zlu „vojsku“, koju je ona zbog prestupa okupila za sebe; a ako bi Crkvena disciplina bila održavana ovom „vojskom“, mogla bi se održavati samo Državnom silom. Tu silu, međutim, Crkva ne samo da je htela, već ju je rado koristila; jer je to bio korak koji bi samo uvećao njenu vlast: a vlast je bila jedini cilj u svakom koraku ove procedure, od prvih poduzetih koraka, i prvih reči izgovorenih govoreći iskrivljenu nauku, da bi odvucli učenike za sobom.

Glavna stvar koja je karakterisala Rimsku Crkvu, od početka otpadništva – i zaista, glavna stvar u otpadništvu – je bilo uzdizanje Nedelje. To je bio njen znak autoriteta; to je bio ključ njene ambicije i njene vlasti. A sada je vlast države rado ugrabljena od Crkve, da ostvari nadalje, pa čak i vrhovno, uzdizanje Nedelje; i preko toga, nametne Crkvenu disciplinu, ne samo nad onima koji su pristalice

Crkve; već takođe nad svima koji nisu. Ovim sredstvom ona može nametnuti autoritet Crkve, i pokoravanje autoritetu Crkve, nad onima koji nisu ni na koji način povezani sa Crkvom.

To joj je odmah, dalo vlast nad svima; a ta vlast je držana od nje, i bila je potvrđena od Države, kao *Božja vlast*; jer je „tamo u stvari nastala u Crkvi lažna teokratska teorija“, koja je ciljala na „formiranje *sveštenečke Države*, pokoravajući sekularno sebi na lažan i površan način“. Ta teokratska teorija je već prevladavala u vreme Konstantina; a ... “biskupi su se dobrovoljno učinili zavisnima od njega svojim sporovima, i svojom *odlučnošću* da *iskoriste moć Države za unapređivanje svojih ciljeva*“.

Ova lažna teokratska teorija, i formiranje sveštenečke Države – lažne teokratije – je temelj i objašnjenje čitavog toka stvari u stvaranju Zveri, i položaja *nedeljnog zakonodavstva* u stvaranju Zveri.

Prava teokratija je vlast Boga. Lažna teokratija je vlast ljudi na mestu Boga. Prava teokratija je samo Božje kraljevstvo; lažna teokratija je vlast *ljudi na mestu* Boga, koju ljudi prihvataju kao Božje carstvo.

U toj spletki Crkve i Države, Crkva u Rimu je tvrdila da je ona Izrael ugnjetavan od novog „Faraona“, Maksencija. Konstantin je bio novi „Mojsije“, „pozvan od Boga“ da izbavi „Izrael“ od „Egipta“ i od ugnjetavanja „Faraona“. A kad je to izbačeno izvršeno, biskupi Crkve su tvrdili, i insistirali, da je Božje kraljevstvo, onako kako je prorečeno od Danila *došlo*.

U sistemu koji je tako bio formiran, Država ne samo da je trebala da bude podređena Crkvi, već je trebala da bude *sluga* Crkve da pomogne u dovođenju celog sveta u novo „Božje kraljevstvo“. Biskupi su bili kanal preko kojeg je Božja volja trebala da se otkrije Državi. Zato su stavovi biskupa trebali da budu za *vlast* izraz Božje volje; i kakve god zakone da biskupija smatra neophodnim da učini načela svoje teokratije efektivnim, njihova uloga je bila da to osiguraju.

U skladu sa tim, tek kada se Katolička Crkva uverila u priznanje i podršku Države, onda je ona osigurala od cara edikt izdvajajući nedelju posebno za svrhu pobožnosti. 7. marta 321. nove ere, Konstantin je, idući pod ruku novoj i lažnoj teokratiji, izdao svoj čuveni edikt o nedelji, koji je, i po gradivu i po nameri, original i model svih nedeljnih zakona koji su ikada napravljeni. On glasi ovako: –

„Konstantin, Car Avgust, Helpidiju: Na časni dan sunca pusti sve sudije i ljude koji žive u gradovima da se odmore i neka sve radionice budu zatvorene. Na selu, međutim osobe uključene u zemljoradnju mogu slobodno i zakonito nastaviti sa svojim aktivnostima; jer se često događa da drugi dan nije toliko pogodan za setvu žita ili za sadnju vinove loze; da se ne bi zanemarivanjem pravog trenutka za takva delovanja, izgubila Božja nagrada. (Uručeno 7. dana marta Krisp i Konstantin su bili konzuli svaki od njih po drugi put).“ – *Šafov prevod sa latinskog, „Istorija hrišćanske crkve“, Tom II, odj. 75, odl. 5, zapis 1.*

Svima je poznato da, kada je izvorni Izrael bio zaista izbaavljen iz Egipta od Gospoda, da im je dat Šabat, *i po zakonu*, da se svetkuje u toj Božjoj vladi, toj pravoj teokratiji. A uspostavljanje *svetkovanja nedelje po zakonu*, u novoj, lažnoj teokratiji četvrtog veka, je samo bio još jedan korak preduzet od osnivača te nove teokratije, *oponašanjem originala. Ovo izdvajanje nedelje u novoj teokratiji*, i njeno svetkovanje uspostavljeno i sprovedeno zakonom, *bilo je oponašanje Božjeg dela u prvobitnoj teokratiji pri uspostavljanju svetkovanja Šabata*. Ovaj stav je potvrđen svedočanstvom jednog od vodećih biskupa njegovog vremena, kao i od glavnih biskupa uključenih u stvaranje Zveri. Ovo su reči: –

„Bilo koje stvari za koje je bila dužnost da se rade na Šabat, njih smo premestili na Gospodnji dan.“ – *Euzebij, „Komentar na Psalme“, 92.*

Tako je *promena Šabata* – odbacivanje Gospodnjeg Šabata, i

zastupanje nedelje – osnovna osobina, glavno sredstvo, u stvaranju Zveri. Ovo je potvrđeno daljim činjenicama iz postupanja u tom zlobnom izvršenju. Iz govora koji je taj isti Euzebije izneo, „hvaleći Konstantina“, i u njegovom prisustvu, na tridesetu godišnjicu vladavine cara, on je izjavio da je Bog dao Konstantinu veći dokaz Svog dobročinstva srazmerno carevim svetim službama Njemu, i u skladu sa tim, mu je dozvolio da proslavi već tri dekade – trideset godina – i da sada ulazi u četvrtu. On je ispričao kako je car na kraju svakog desetogodišnjeg perioda unapredio jednog od svojih sinova da ima udeo u carskoj moći; a sada u odsustvu drugih sinova, on bi pružio sličnu uslugu i drugim svojim srodnicima. On je svemu tome dao smisao kao što sledi: –

„Najstarijeg, koji nosi ime svog oca, dobio je kao partnera u carstvu pri kraju prve dekade svoje vladavine; drugog, sledećeg po uzrastu, u drugom; a trećeg na sličan način u trećem dekadnom periodu, što je povod za našu današnju svečanost. A sada kada je četvrti period započeo, i kada je vreme njegove vladavine još dalje produženo, on želi da proširi svoju carsku vlast tako što će pozvati još više svojih srodnika da imaju udela u njegovim ovlašćenjima; a postavljanjem od Cezara, *ispunjava predviđanja svetih proroka*, u skladu sa onim što su izgovorili pre mnogo vremena: ‘*Ali će kraljevstvo primiti sveci Svevišnjega*.’“ – *Euzebije, „Govor o hvali Konstantina“*, pogl. III.

Zatim pošto je sunce bilo glavno božanstvo u ovom novom Božjem kraljevstvu, biskup je nacrtao za posvećenje cara koji voli Apolona, sliku njega kao sunca koje u svojim kočijama putuje svetom; i pozitivno je definisao novi sistem vlasti kao „Božju monarhiju“ po uzoru na „božanski original“, kao što sledi: –

„Konačno, *pošto je on postavljen sa sličnošću nebeskom suverenitetu*, on usmerava svoj pogled iznad, *i UTVRĐUJE SVOJU ZEMALJSKU VLAST PREMA MODELU TOG BOŽANSKOG ORIGINALA, osećajući snagu u svom USKLAĐIVANJU SA BOŽJOM MONARHIJOM.*“ – *Ibid.*

Sistem vladavine tamo uspostavljen pošto se u stvari smatrao samim Božjim carstvom, zakoni doneti radi promovisanja interesa tog kraljevstva bi, nužno, bili religiozni. Pa čak i tako Euzebijije jasno izjavljuje sledećim rečima: –

„Opet, taj Čuvar svemira naređuje ovim nebesima i zemlji, i nebeskom kraljevstvu, u skladu sa voljom Svog Oca. *Pa čak, naš car, kojeg On voli, dovodeći one nad kojima on vlada na zemlji jedinorođenoj Reči i Spasitelju, čini ih podobnim podanicima Njegovog kraljevstva.*“ – *Ibid., pogl. II.*

A nedeljni zakoni su bili najvažniji od svih zakona koji su ikad bili doneti radi interesa ovog „Božjeg kraljevstva“. Jer se, njima, autoritet Crkve proširio na one koji nisu pripadali Crkvi, jednako sa onima koji jesu; a to nije istina ni za jedan drugi zakon. Kao posledica toga nedeljni zakon je bio glavno sredstvo kojim su ljudi dovođeni „jedinorođenoj Reči i Spasitelju“, i „učinjeni podobnim podanicima Njegovog kraljevstva“.

Na svakom koraku pravca otpadništva; na svakom koraku preduzetom u usvajanju formi obožavanja sunca, kao i kod usvajanja i svetkovanja same nedelje, protiv toga su stalno protestovali svi pravi Hrišćani. Oni koji su ostali verni Hristu i istini čiste Božje reči, svetkovali su Gospodnji Šabat prema zapovesti, i prema Božjoj reči koja izdvaja Šabat kao znak kojim se Gospod, Stvoritelj nebesa i zemlje, razlikuje od svih drugih bogova. Ovi su u skladu sa tim protestovali protiv svake faze i oblika obožavanja sunca. Drugi su pravili kompromis, posebno na Istoku, svetkujući oboje i Šabat i nedelju. Međutim na Zapadu, pod Rimskim uticajima i pod vođstvom Crkve i Rimske biskupije, samo je nedelja usvojena i svetkovana.

Skroz tokom ove spletke Crkve i Države, isto je bilo, kao i protiv svakog drugog koraka u toku otpadništva, iskreno protestovanje svih pravih Hrišćana. Međutim kada se došlo do tačke kada će Crkva nametnuti Državnom moći svetkovanje nedelje, ovaj protest

je postao jači nego ikad. A dodatna snaga je data protestu u tom trenutku činjenicom da je bio podstaknut rečima iz samih argumenata koje je Katolička Crkva koristila kada joj se carska vlast protivila, pa joj se nije udvarala. Ovo je, sa snagom argumenta o osnovanosti pitanja o danu koji treba svetkovati, u velikoj meri oslabilo snagu nedeljnog zakona. Međutim kada je, u skladu sa tim razmatranjima, izuzeće bilo toliko široko da je dozvoljavalo svima koji su živeli „na selu, slobodno i sa potpunom slobodom“ da nastave sa svojim redovnim odbacivanjem nedelje, i kada su oni koji su svetkovali Šabat zanemarili nedeljni zakon, njen efekat je u velikoj meri bio poništen.

Pošto bi svako nepoštovanje nedelje, ili bilo kakvo slabljenje njenog ugleda, po prirodi stvari, omelo ljude da dođu do položaja „podobnih podanika“ ovog „Božjeg kraljevstva“, postalo je neophodno za Crkvu da osigura zakonodavstvo gaseći svako izuzeće, i zabranjujući svetkovanje Šabata, kako bi ugasilo taj moćni protest svetkovatelja Šabata. A sada, udružena sa neophodnošću situacije, „tačna božanska naredba“ Konstantina i Nikejskog sabora, da se „ništa“ ne sme imati „zajedničko sa Jevrejima“, učinjena je osnovom i autoritetom za zakonodavstvo da ono potpuno iskoreni svetkovanje Gospodnjeg Šabata, i da uspostavi svetkovanje samo nedelje, na njegovo mesto. U skladu sa tim Laodikejski sabor je izglasao sledeći kanon: –

„KANON 29 – Hrišćani neće širiti judaizam i biti besposleni na Subotu [‘Šabat’, na grčkom i na latinskom], nego će raditi na taj dan; ali će Gospodnji dan posebno poštovati, a pošto su Hrišćani, oni neće, ako je moguće, raditi nikakav posao na taj dan. Ako se, međutim, nađu da šire Judaizam, oni će biti isključeni [‘prokleti’, na grčkom i latinskom] od Hrista.“ – *Hefele, „Istorija crkvenih sabora“, Laodikeja.*

Izveštaj o postupanjima Laodikejskog sabora nije datiran. Predlagani su različiti datumi od kojih se čini da je 364. nove

ere najpopularniji. Hefele dopušta da je to moglo biti čak 380. Međutim koji god da je datum, pre 380. nove ere, u političkom stanju carstva to nije moglo biti učinjeno carskim zakonom. Godine 378. je Teodosije, Španski vojnik, postao car Istoka. Godine 380. je kršten u Katoličkoj Crkvi; i odmah je izdao edikt u ime tri cara, naređujući *svim podanicima carstva*, bilo koje grupe ili imena, *da usvoje veru Katoličke Crkve*, i da preuzmu ime „Katolički Hrišćani“.

Pošto je sada „Sama Država priznala Crkvu kao takvu, i nastojala je da je podržava u vođenju njenih načela i u postizanju njenih ciljeva“ (*Nender*); a pošto je Teodosije već naredio da se svi njegovi podanici „čvrsto drže religije koju je Sv. Petar učio Rimljane, koju je verna tradicija“ sačuvala, i koju je tada „ispovedao pontifeks Damaz“, iz Rima; i pošto je sada naredio da svi oni treba da „preuzmu ime Katolički Hrišćani“, bilo je lako dovesti carsku vlast da podrži Crkvene dekrete, i da *učini Laodicejski Kanon delotvornim*.

Sada je data prilika na koju je Crkva čekala toliko dugo, i ona ju je iskoristila. U najranijem mogućem trenutku ona je osigurala željeni zakon; jer, „po zakonu iz 386, te starije promene koje je izvršio car Konstantin su bile rigoroznije primenjivane; a uopšteno, *građanski poslovi svake vrste su nedeljom bili strogo zabranjeni*. Ko god je prestupio, trebalo je da se zapravo smatra, kao da je kriv za *svetogrđe*“ – *Nender*.

A u toj promeni postavljanja svetkovanja nedelje kao svetkovanja Gospodnjeg Šabata, Papstvo je ispunilo proročanstvo Božje Reči da ono „namerava da promeni vremena i zakone“ Svevišnjeg Dan. 7:25.

POGLAVLJE XVII.

DELOVANJE LIKA ZVERI

Zver je načinjena u Rimskom Carstvu. Načinjena je spojem otpale Crkve sa rimskom Državom.

U Poglavlju XVI videli smo da je jedino mesto gde bi Lik Zveri mogao biti načinjen, Sjedinjene Države; a Lik Zveri, kada se načini, mora biti spoj otpale Crkve sa tom Američkom Državom.

U prethodnom poglavlju je učinjeno jasnim da se u toj otpaloj Crkvi u Rimskom Carstvu, „podigla u Crkvi lažna teokratska teorija“, koja je ciljala na „formiranje *svešteničke Države*, pokoravajući svetovno sebi na lažan i površan način“, i da su biskupi koji su se držali te lažne teokratske teorije bili odlučni „*da upotrebe moć Države za unapređivanje svojih ciljeva*“.

Još od 1863. bila je, u Sjedinjenim Državama, organizacija Crkvenih vođa koji su se držali tačno te iste „lažne teokratske teorije“; a tačno kao oni od davnina, bili su odlučni „*da upotrebe moć Države za unapređivanje svojih ciljeva*“.

Ta organizacija je, od svog početka, bila poznata kao Nacionalno udruženje za reformu. Oni smatraju da –

„Svaka vlast, po poštenim zakonima, jeste Božja vlast; republika kojom se tako upravlja je od Njega, preko ljudi, i istinski i stvarno *teokratija* poput države Izrael. Odbijanje da se prizna ova činjenica je isto toliko blesava bezbožnost koliko i kod čoveka koji ustrajava u odbijanju da prizna da je Bog tvorac njegovog postojanja.“

Razvodnjena fraza „pošteni zakoni“ u toj izjavi označava samo zakone koji su u skladu sa voljom tih Nacionalnih Reformatora. Oni izjavljuju da „prava teokratija tek treba da dođe, ... a dobrobit čovečanstva zavisi od Hristovog ustoličenja u zakonu i od

zakonodavaca“; i da će Hrist biti *kralj ovog sveta*, – da zaista, KRALJ OVOG SVETA u njegovom domenu uzroka i posledice, – kralj njegovih sudova, njegovih logora, njegove trgovine, – kralj njegovih univerziteta i samostana, – kralj njegovih običaja i njegovih ustava... Hristovo kraljevstvo mora da uđe u zakon kroz vrata politike.

Videli smo takođe da su se, kod stvaranja Zveri, kada su biskupi uspeli u stavljanju Državne moći potpuno pod svoju kontrolu radi unapređivanja svojih ciljeva, držali toga da je Božje kraljevstvo došlo. Crkvene vođe u ovoj naciji današnjice, koji se drže te iste „lažne teokratske teorije“, drže se, isto tako, toga da kada uspeju u stavljanju Državne moći pod svoju kontrolu, da je koriste po svojoj volji, *za unapređivanje svojih sopstvenih ciljeva, da će Božje kraljevstvo doći*. Jer, oni smatraju da –

„Kada stignemo na vrh, ... voz će krenuti u blagu a ipak slavnu svetlost milenijumskog dana, i glasno će se uzvikivati, ‘Kraljevstva ovog sveta su postala kraljevstva našeg Gospoda, i Njegovog Hrista.’“

Te vođe u lažnom teokratskom pokretu današnjice su, isto, kao i oni u četvrtom veku, odlučni „da upotrebe moć Države za unapređivanje svojih ciljeva“. Kao posledica toga od početka njihovog pokreta, oni su pozivali na, i radili za, amandman u Ustavu Sjedinjenih Država koji bi smestio sve ono što oni zovu „Hrišćanski zakoni, institucije, i postupci na neporecivu pravnu osnovu u osnovnom zakonu zemlje“; a tada, pošto su „urezali taj karakter na naš Ustav“, nacionalnom moći će „nametnuti svima koji dođu među nas zakone Hrišćanske moralnosti“.

A dok pozivaju na Ustavni amandman, kojim bi učinili svoje namere delotvornim, bili su spremni sve vreme da osiguraju priznanje i moć vlade, bilo kojim sredstvima, Ustavnim ili neustavnim, kojim bi to moglo da se ispuni.

U skladu sa tim, kada je, 1892, Vrhovni Sud Sjedinjenih Država posebno izjavio u odluci da je „ovo Hrišćanska nacija“, grupa za

Nacionalnu Reformu se odmah i rado uhvatila za to, pa je koristila to na svaki mogući način, za unapređivanje svojih ciljeva. Oni su izjavili, radosno, „Ovo je Hrišćanska nacija“. To znači Hrišćanska vlada, Hrišćanski zakoni, Hrišćanske institucije, Hrišćanski običaji, Hrišćansko državljanstvo“.

Kao i u tom izvornom otpadništvu i lažnoj teokratiji koju je napravila Zver, glavna stvar koja je uvek bila na vidiku je uzvisivanje nedelje; dakle u tom modernom otpadništvu i lažnoj teokratiji, uzvisivanje nedelje je uvek bio jedan glavni cilj. A kao i kod stvaranja Zveri, nedeljno zakonodavstvo je bilo sredstvo preko kojeg je Crkva osigurala moć Države kojom će nametnuti na sve, čak i na one koji nisu iz Crkve, pokoravanje doktrini i disciplini Crkve; tako da je, u ovom pravljenu Lika Zveri, nedeljno zakonodavstvo upotrebljeno za tačno istu svrhu, i na tačno isti način.

U skladu sa tim, kada je, objavom Vrhovnog Suda, 29. februara 1892, da je „ovo Hrišćanska nacija“, nacionalna vlada dovedena potpuno u sklad sa njihovom voljom, oni su odmah uzviknuli: –

„Ova odluka je važna za nedeljno pitanje po svim svojim gledištima... a ta važna odluka leži na temeljnom načelu da je religija ukopana u životnu strukturu Američke vlade – religija koja prepoznaje, *i koja je spremna da održava, nedelju* kao dan za odmor i bogoslužjenje.“

U prethodnom poglavlju smo videli da, u izvornoj lažnoj teokratiji, čim su osigurani Katoličkoj Crkvi priznanje i podrška Države, ona je odmah sebe nametnula Državi sa svojim zahtevima za uspostavljanje i sprovođenje Nedelje putem zakona, a sve to u suprotnosti sa Gospodnjim Šabatom; dakle, u toj modernoj lažnoj teokratiji, čim je izdata objava Vrhovnog Suda da je „ovo Hrišćanska nacija“, odmah su se ovi nametnuli nacionalnoj vladi, pa pod pretnjama političke propasti svih koji odbiju, ova lažna teokratija je tu osigurala priznanje i uspostavljanje nedelje, a sve to u suprotnosti Gospodnjem Šabatu.

JER, 10. jula 1892, u redovnim postupanjima Senata Sjedinjenih Država, Četvrta Zapovest je pročitana iz Biblije, pošto daje razloge

za razmatranje zakonodavstva, sa obzirom na Svetski Sajam u Čikagu: „Zbog zatvaranja Izložbe na Šabatni dan“. Predloženo zakonodavstvo je tog dana bilo usvojeno. Međutim, zbog straha da će se Izložba stvarno zatvoriti na Šabat, umesto u nedelju; dva dana nakon toga je to što je usvojeno bilo *dopunjeno*, tako da su reči, „Izložba na Šabat“, bile izbrisane; a na njihovo mesto, su ubačene reči, „mehanički deo izložbe na *prvi dan sedmice, koji se obično naziva nedelja*“.

A to je učinjeno izričito, po rečima zakonodavstva, da u primenivanju četvrte zapovesti na zatvaranje Izložbe na Šabat, ova dopuna objasni i odluči da rukovodstvo Izložbe ne treba da je zatvori „na zadnji dan sedmice, u skladu sa svetkovanjem koje čine Izraelci i Baptisti Sedmog Dana“, već da „treba da je zatvori na prvi dan sedmice opšte poznat kao Hrišćanski Šabat“. To zakonodavstvo je usvojeno u zakon uz odobrenje Predstavničkog Doma i izvršne vlasti nacije.

Tako je, kao u delu i uspostavljanju te lažne teokratije iz četvrtog veka, nedelja zakonodavstvom, i zakonom, stavljena na mesto Šabata Gospodnjeg; dakle u delu i uspostavljanju ove lažne teokratije devetnaestog veka, postojalo je po zakonodavstvu i po zakonu postavljanje nedelje na mesto Gospodnjeg Šabata. To je, u četvrtom veku, a i u Rimskoj Državi, bilo stvaranje *Zveri*. Ovo, u devetnaestom veku, i u ovoj Američkoj državi, je, korak po korak, i tačku po tačku, tačno kao ono iz četvrtog veka: samo ponavljanje toga: i zato, ništa drugo nego stvaranje *Lika Zveri*.

Na početku ovog poglavlja naglasili smo da će „Lik Zveri, kada se napravi biti spoj otpale Crkve sa Američkom Državom“. A sada kako bi svi mogli da vide za sebe koliko je sigurno da je otpadništvo za Protestante uključeno u ovo što smo spomenuli, citiramo sledeću merodavnu izjavu o tome šta Protestantizam zaista jeste u „samoj suštini“: –

„Načela sadržana u proslavljenom Protestu iz 19. aprila 1529,

čine *samu suštinu Protestantizma*. Sada se ovaj Protest protivi dvema zloupotrebama čoveka po pitanjima vere; *prva* je nametanje građanskog sudije; a *druga*, neograničen autoritet Crkve. Umesto ovih zloupotreba Protestantizam postavlja moć savesti iznad sudije, a autoritet Božje reči iznad vidljive Crkve. Na prvom mestu, odbacuje građansku vlast u božanskim stvarima, i govori sa apostolima i prorocima, 'Mi moramo slušati Boga radije nego čoveka'. U prisustvu Karla Petog to uzdiže krunu Isusa Hrista.“ – *D'obinje*, „*Istorija reformacije*“, knjiga XIII, pogl. VI, odl. 18.

Kao što je dobro poznato od svih, u nedeljnom zakonodavstvu po celim Sjedinjenim Državama današnjice data je tvrdnja da je to samo u ime „građanskog“ Šabata.

Nema neosnovanije tvrdnje od ove iznete u ime nedelje kao građanskog Šabata. Nedelja, kao dan od odmora, nigde u sebi nema bilo kakav predlog nečeg građanskog. Njeno sadašnje stanovište, njena cela genealogija²², njen početak – sve to pokazuje istinu da nedeljno zakonodavstvo ne može biti ništa drugo osim religijsko.

Nedjeljni pokret današnjice je samo, oživljavanje, ili nastavak, onoga što je bilo. Sve nedeljno zakonodavstvo novijih Država je oponašanje onoga iz izvornih trinaest Država koje su prvo bile trinaest Kolonija. A Kolonije su imale nedeljno zakonodavstvo zato što su sve one (osim Rod Ajlenda, koji, takođe, nije imao nedeljno zakonodavstvo) imale spoj religije i Države.

U takvom zakonodavstvu Kolonije su samo nastavile istu stvar iz svojih izvornih domova u Evropi. Njihovi izvorni domovi u Evropi su to nasledili iz vremena kada je Papstvo vladalo Evropom. A nedeljno zakonodavstvo u vreme kada je Papstvo vladalo Evropom, je bilo samo nastavak nedelnog zakonodavstva koje je poteklo iz stvaranja Papstva, u četvrtom veku.

Od tada, nedeljno zakonodavstvo današnjice se povezuje, svojom

22 Nauka o poreklu nečega, a u ovom slučaju o poreklu nedelje. – prim. prev.

očevidnom i neprekinutom genealogijom, sa nedeljnim zakonodavstvom od stvaranja Papstva u četvrtom veku, pa je savršeno jasno da *priroda tog izvornog zakonodavstva* označava karakter nedelnog zakonodavstva *zauvek*. U skladu sa tim, istraživanje tog pitanja u danima stvaranja Zveri, je isto, i samo po sebi, istraživanje nedelnog zakonodavstva sadašnjeg vremena, i stvaranja Lika Zveri.

U prethodnom proučavanju smo videli da se, u lažnoj teokratskoj spletki biskupa četvrtog veka, kada je crkva bila uzdignuta do carske naklonosti, i kada je postala jedno sa Državom, smatralo da je to uspostavljanje Božjeg kraljevstva na zemlji. A, zbog toga, nedelja je postavljena u tom lažnom Božjem kraljevstvu, kao imitacija uspostavljanja Šabata među Izraelskim narodom, nakon njihovog izbavljenja iz Egipta i uspostavljanja te prave teokratije. A, „sve stvari za koje god je dužnost da se rade na Šabat, njih smo“, rekli su biskupi, „premestili“ na nedelju.

Sve ovo pokazuje da je nedeljno zakonodavstvo bilo, u svojoj samoj suštini, i svojoj svakoj zamisli i svrsi, religijsko, i samo religijsko. A ono što je bilo izvorno ostaje zauvek. Oblikovanje u ustavu religijskog obreda ili institucije, nikada ne može učiniti religijsku stvar *građanskom*: to čini ustav *religijskim*. Takvo zakonodavstvo je samo religijsko zakonodavstvo, pa je samo po sebi spoj Crkve i Države u liku Papstva.

POGLAVLJE XVIII.

UZVISIVANJE BEZAKONJA

Kod Papstva, Zveri, kao jednoj od tri stvari koje obeležavaju njegovo uzdizanje protiv Boga, napisano je da on treba da „pomišlja da promeni vremena i zakone“ Svevišnjeg. Ovo je Papstvo uradilo, onoliko koliko leži u bilo čijoj moći da uradi, kada je sklonilo u stranu Gospodnji Šabat, i pod papskom kletvom, osudilo njegovo svetkovanje, i uzdiglo nedelju na njegovo mesto.

Dali smo potpune dokaze koji pokazuju ispunjenje tog proročanstva koje je reklo da će on „pomišljati da promeni vremena i zakone“ Svevišnjeg. Taj pokušaj promene Šabata, više nego bilo šta drugo, otkriva tu osobinu Papstva kojom ga Božja Reč izdvaja kao „čoveka greha“, – „prestupa zakona“, – i „tajne *bezakonja*“. Grčki i R. V.

Ovo je, zbog toga što je načelo u upravnom postupku, priznato kao takvo u zakonu, a koje se u istoriji kao takvo uzima u obzir, da bi podčinjena vlada ponovo donela, posebno sa *izmenama*, zakon donet od vrhovne vlasti za vladu podčinjene Države, „jednako deklaraciji nezavisnosti“ od strane podčinjene vlade. Primer iz istorije može pomoći u raspoznavanju načela: –

Godine 1698, kao i sada, Irska je bila u posedu Velike Britanije. Engleski kolonisti u Irskoj su bili tamo vladajuća sila, i imali su svoj sopstveni parlament – Lordove i Komune²³ –: neku vrstu samouprave. „Irski Lordovi i Komune su se usudili, ne samo da ponovo donesu Engleski Akt izglasan izričito za svrhu da ih obaveže, već da ga ponovo donesu sa izmenama. Izmene su zaista bile male; ali izmena čak i jednog slova je bila jednaka deklaraciji

23 Dom Lordova je gornji parlament, a Dom Komuna donji u Ujedinjenom Kraljevstvu – prim. prev.

nezavisnosti.“ Ipak „kolonija u Irskoj je bila izrazito kolonija; kolonija, ne samo po običnom zakonu kraljevstva, već po prirodi stvari. Bilo je besmisleno tražiti nezavisnost za zajednicu koja ne bi mogla da prestane da bude kolonija bez da prestane da postoji.“ – *Makolis*, „*Istorija Engleske*“, pogl. XXIII, odl. 62. U pogledu ovog samog načela su Mt. 5:17-19, i Dan. 7:25 izgovoreni i zapisani.

Zato bilo koja vlast, kakva god da je, kako god da je organizovana, i gde god da se nalazi na zemlji, koja bi se usudila da uzme Božji zakon, i uključi ga u svoje zakonodavstvo, sa *izmenama*, bi sa tim, proglasila svoju nezavisnost od Boga. Papstvo je to uradilo kada je, njenim delovanjem, Šabat bio uključen u zakonodavstvo, a ipak sve što se odnosilo na njega je prebačeno na drugi dan, tako uključujući Božji zakon u zakonodavstvo, sa *izmenama*. To je bila objava nezavisnosti od Božje sile i vlasti. A to ne može da bude ništa manje nego sam vrhunac arogancije bezakonja.

Sada, kao što je na to već ukazano, vlada Sjedinjenih Država je tačno ponovila taj čin Papstva. Kada su Sjedinjene Države uključile četvrtu zapovest Božjeg zakona u svoje zakonodavstvo, a onda u svom zakonodavstvu namerno *promenile* Šabat iz te zapovesti u nedelju – u toj stvari je vlada Sjedinjenih Država u samom liku Papstva potvrdila svoju nezavisnost od Božje sile i vlasti. Bilo bi nemoguće za bilo koju vlast da sigurnije promeni Šabat, onoliko koliko bilo koja vlast može da ga promeni, nego što je to uradila vlada Sjedinjenih Država po tačnom liku Papstva pre nje.

Postoje samo dve sile koje su ikada bile na svetu, da su pomišljale da urade takvu stvar: Katolicizam i Rimsko Carstvo; i Protestantizam i Sjedinjene Države. Prva je bila Zver, druga je Lik Zveri.

Jer taj čin Sjedinjenih Država je izveden po nalogu otpale Crkve, kao što je izvorno napravljena izmena u Rimskom Carstvu. Od 1888. do 1892, kompletna grupa za Nacionalnu Reformu se trudila svim silama da natera Kongres i celu vladu Sjedinjenih Država da učine ono za šta su vođe te grupe znale da je neustavna stvar; to

jest, da vlada Sjedinjenih Država odluči o pitanju Šabata zakonom, i postavi ga na nedelju kao Američki šabat.

Dok je grupa za Nacionalnu Reformu činila ovaj poduhvat, pošto Kongres nije odgovorio dovoljno spremno da im ugodu, oni su dodali *pretnje* svojim „pismenim molbama“ i svojim ostalim pokušajima. Te pretnje udruženih religijskih državnih tela su imale takav ishod da su se oni založili za to jedni drugima da nikada više neće glasati za, niti podržati bilo kakav kabinet ili položaj od poverenja bilo kog člana Kongresa, bilo da je u pitanju senator ili predstavnik, koji bi odbio da izvrši njihov nalog da se izglasa crkveno-ustanovljena odredba zatvaranja Kolumbijske izložbe na nedelju – „Hrišćanski šabat“, „Gospodnji Dan“, itd. A svi znaju, ili su bar imali priliku da znaju, da se Kongres pokorio tim pretnjama, i javno objavio da se nije „usudio“ da postupi drugačije.

A kada je učinjen napor, zasnovan na Ustavu, da Kongres poništi svoj neustavni čin, i postavi sebe i vladu još jednom u sklad sa Ustavom, i sa čvrstim temeljnim načelima nacije, ta ista religijska grupa je obnovila svoje prethodne pretnje, i dodala na te i druge takve kakve su najbolje odgovarale njenoj svrsi. Ishod je bio takav da je Kongresni odbor, koji je za to pitanje bio zadužen, i koji je tako delovao za ceo Kongres, definitivno isključio Ustav iz svog razmatranja, i priklonio se isključivo zahtevima te verske grupe. A to je, kao što su izjavili predstavnici u Kongresu, zato što ako se ne bi tako uradilo to bi samo rezultovalo „izazivanjem neprijateljstva prema sajmu, i stvaranjem protivljenja dela ljudi iz crkve“.

Kao što je objavio Okružni Sud Sjedinjenih Država još 1891, situacija je sledeća: –

„Svojevrsnom činjeničnom prednošću, svetkovatelji nedelje su osigurali pomoć građanskog zakona, i priklanjaju se toj prednosti sa velikom upornošću, usprkos povcima za versku slobodu, i napretku koji je napravljen sa potpunim razdvajanjem Crkve i Države... A naponi da se iskoreni gore spomenuta prednost, sudskom odlukom

u korist građanskog prava da se zanemari promena, mi se čine prilično beskorisnim...“

A od istog sudije je misao ovako proširena: –

„Hrišćani bi se uzbunili, i oni bi mogli zameniti zvezde i druge simbole građanske slobode na zastavama svojih naoružanih vojski, sa simbolom Hristovog krsta, a borili bi se za svoju religiju na štetu svoje građanske vlade. Oni su to radili u vremenima koja su prošla, i opet bi mogli to da urade. A nije mudar državnik onaj koji zanemaruje takvu mogućnost, i ugrožava javni mir...“

„Građanin, koliko god da je u suprotnosti sa crkvenjakom, iako su spojeni u istoj osobi, može pronaći u načelu očuvanja javnog reda zadovoljavajuće ovlašćenje da se pokori religijskoj predrasudi i fanatizmu u podršci tim zakonima, kada potreba za takvom podrškom može postati sila koja bi poremetila javni red. To može biti sila koja se stalno smanjuje, ali ako je ipak dovoljno jaka da izazove smetnje, državništvo to uzima u obzir kao faktor problema.“

Tako je, potvrđenim bezakonjem grupe za Nacionalnu Reformu – otpalag Protestantizma Sjedinjenih Država – vlada Sjedinjenih Država uvučena u tok objavljivanja nezavisnosti od Božje sile i vlasti – tok bezakonja označen izvorno samom „tajnom bezakonja“. A po tom primeru, od tog dana do danas, bezakonje se podiglo i proširilo kao moćna plima u ovoj naciji, pa je sada dalje praćeno od same nacije, kao takvo, u svom nepriznavanju Deklaracije Nezavisnosti, i u svom napuštanju Ustava nacije u svom sadašnjem postupanju „upravljanja bez Ustava“.

A te stvari smo tada očekivali i spomenuli. 9. avgusta 1894, napisali smo i objavili sledeće reči: „Mnoštvo ljudi u Sjedinjenim Državama se čudi i zbunjeni su posmatrajući koliko je proširen i koliko je ustrajan duh nasilja i bezakonja po celoj zemlji. Međutim, za one koji su pažljivo razmatrali kretanje javnosti u poslednje dve ili tri godine, nema ništa čemu bi se čudili, niti bili zbunjeni u svemu tome, ili *u nečemu čak većem od toga*, što se pojavilo. Zaista, za

one koji su pažljivo proučavali kretanje javnosti u poslednje dve ili tri godine, ovaj rasprostranjeni duh nasilja i bezakonja je bio očekivan; a sada, umesto da se očekuje da se završi u granicama koje je dostigao, koliko god da je rasprostranjen, očekuje se da postane sveopšti“.

Zatim smo prepričali činjenice, o promeni Šabata od strane ove nacije, a nadalje smo rekli da su u svemu tome „Crkvene vođe pokazale da oni nemaju poštovanja prema nikakvom zakonu osim prema takvom koji njihova vlastita proizvoljna volja odobrava. Jer, bez i najmanjeg oklevanja, da, radije sa otvorenom ustrajnošću, oni su svesno zanemarili i nadjačali vrhovni zakon – Ustav – Sjedinjenih Država. Oni su postavili primer, i utvrdili načelo, potpunog bezakonja“.

„Ove činjenice pokazuju da su, umesto da zaista budu deo naroda koji poštuje zakon, ti ljudi među najglavnijim prekršiteljima zakona u zemlji – najveći bezakonici u celoj naciji. Niti se treba svemu ovome čuditi. Jer, da bi ostvarili ovu svoju zlu nameru, oni su se ‘rado uhvatili za ruke’ i srcima sa papstvom – tom silom koju Gospod označava kao ‘bezakonika’ i kao samu ‘tajnu bezakonja’. 2. Sol. 2:3, 7, R. V. S obzirom na primer kao što je taj, treba li se začuditi što bezakonje treba da se pokazuje od drugih po celoj zemlji kao nikada ranije, i da nasilje treba prekriti zemlju od okeana do okeana“?

„Zbog tog primera bezakonja ‘najboljih ljudi zemlje’, ovo načelo nasilja i bezakonja, je nametnuto na vladu od udruženih crkava zemlje, – zbog toga smo očekivali ništa drugo nego da se nasilje i bezakonje prošire po zemlji, i još očekujemo da postane sveopšte“.

„Ovim se ne želi reći da su određene *faze* bezakonja koje su se u poslednje vreme pokazale u toliko mnogo delova države, bile sprovedene od ljudskih učesnika u svesnom i namernom praćenju primera bezakonja postavljenog od crkava; već želi da se kaže da postoji *dub stvari* koji uvek mora da se uzme u obzir. Postoji

Duh reda, i postoji duh nereda. A kada je nad Duhom reda toliko počinjeno nasilje, a duh nereda je izabran i uporno praćen umesto njega, kao što je to bilo u ovom slučaju – i to isto, od onih samih koji se izjašnjavaju da su predstavnici Duha reda na zemlji, – onda su stvari predate duhu nereda i bezakonja, i ništa ne preostaje osim da taj duh prevlada i uveća se dok ne postane sveopšti.“

Istina je da je promenom Šabata, ovo rušenje Božjeg spomena i uzdizanje na njegovo mesto papskog falsifikata od vlade Sjedinjenih Država, 1892-93, pod pretnjama otpalog Protestantizma vođenog grupom za Nacionalnu Reformu, vlada Sjedinjenih Država predata duhu nereda i bezakonja, kao što je zaista bilo Rimsko Carstvo u četvrtom veku. A to bezakonje, pojedinačno i nacionalno, će se ovde uvećati, kao što se sigurno uvećalo u Rimskom Carstvu četvrtog veka, dok ne proguta u uništenju ovu naciju, kao što je progutalo u uništenju Rimsko Carstvo.

A zbog toga, da bi spasili ljude od ovog bezakonja i uništenja, *upravo sada* se upozorenje snažnog glasa Trećeg Anđela oglašava ovoj naciji i celom svetu, „Ako se ko klanja Zveri i liku njenom i prima žig na čelo svoje ili na ruku svoju, on će i piti od vina gneva Božjeg koje se nerazvodnjeno toči u čašu gneva njegovog“.

Sedam Truba koje iznose na videlo velike nacije današnjice onakve kakve su danas, imaju svoju osnovu u otpadništvu zapaženom u prvoj i trećoj od Sedam Crkava, i u prva tri od Sedam Pečata. A *preko Sedam Truba*, Poruka Trećeg Anđela, koja je Božja posebna poruka velikim nacijama, i čak svim nacijama, današnjice, pronalazi svoju osnovu u otpadništvu zapaženom u prvoj i trećoj od Sedam Crkava i u prva tri od Sedam Pečata. To je, zato što je to otpadništvo napravilo Zver; a Poruka Trećeg Anđela se podiže u vreme pravljenja *Lika* Zveri, i izgovara svoje upozorenje protiv klanjanja *Zveri i njenom Liku*. A po prirodi stvari, *Lik* Zveri pronalazi svoj original u *Zveri*.

Ishod, za *Rimsko Carstvo*, pravljenjem Zveri u Rimskom Carstvu,

i od Rimskog Carstva, je bilo *potpuno uništenje* tog carstva. To uništenje je postignuto od moćnih armija naroda sa severa koje su umarširale pod prve četiri od Sedam Truba. A ishod, za *svet*, pravljjenjem Lika Zveri, i klanjanjem Zveri i njenom Liku, u svetu i od *sveta*, biće potpuno uništenje sveta, od *moćnih armija drugih naroda* koje marširaju pod zvukom *Sedme Trube*, praćene zvucima „*poslednje trube*“.

A u vezi sa tim, je zapisano: „Zatrubite u *trubu* na Sionu i oglasite poklič na mojoj svetoj gori! Neka drhte svi žitelji zemlje; jer dolazi dan Gospodnji, jer blizu je taj dan. Dan mraka i tame, dan oblaka i crnila. Kako se zora rasprostire po gorama, tako ide *narod brojan i moćan*, kakva *ne beše otkako je veka niti će ga ikad više posle njega biti* za godina mnogih naraštaja. Pred njim vatra proždire, za njim pak plamen spaljuje. Zemlja je pred njim kao edenski vrt, a za njim gola pustinja; i *ništa mu ne izmiče*. Njihov je izgled kao izgled konjā; kako jure konjanici, tako i oni. Uz buku kao bojnih kola poskakuju po vrhovima planina, kao buka plamena vatrenog što proždire strnjiku, kao *narod moćan, svrstan u bojni red*. Pred njima strepe narodi, svako lice boju izgubi. Jurišaju kao junaci, *ko ratnici* se na zidove penju; i svaki ide svojim putevima, i ne skreću sa svojih staza. I ne guraju jedan drugog; svaki svojim putem ide. A kad padnu na mač, *ne povrede se*. Nasrću na grad, jurišaju na zid, penju se na kuće, kao lopovi ulaze kroz prozore. Pred njima se zemlja trese, nebesa se uzdrmaše; sunce i mesec potamneše, a zvezde izgubiše svoj sjaj. I Gospod ispusti svoj glas pred *vojskom svojom*, jer *njegov logor silno je velik*; moćan je onaj koji izvršava njegovu reč. Jer velik je dan Gospodnji i veoma strašan; ko li ga može podneti“? Joilo 2:1-11.

„I videh nebo otvoreno, i gle, konj beo, i koji seđaše na njemu zove se veran i istinit, i sudi po pravdi i ratuje. A oči su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, koje niko ne zna do on sam. I beše obučen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: Reč Božja. I *vojske nebeske*

idahu za njim na konjima belim, obučene u svilu belu i čistu. I iz usta njegovih izađe mač oštar, da njime pobije neznabošce; i on će ih pasti s palicom gvozdenom; i on gazi kacu vina srdnje i gneva Boga svedržitelja. I ima na haljini i na stegnu svom ime napisano: CAR NAD CAREVIMA I GOSPODAR NAD GOSPODARIMA.

„I videh jednog anđela gde stoji na suncu i povika glasom velikim govoreći svim pticama koje lete ispod neba: dođite i skupite se na veliku večeru Božju, Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka, i mesa od konja i od onih koji sede na njima, i mesa od svih slobodnjaka i robova, i od malih i od velikih.“

„I videh zver i careve zemaljske i vojnike njihove skupljene da se pobiju s onim što sedi na konju i s vojskama njegovim. I bi uhvaćena zver, i s njom lažni prorok koji učini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zverin i koji se poklanjaju ikoni njenoj: živi biše bačeni oboje u jezero ognjeno, koje gori sumporom. A ostali pobijeni biše mačem onog što sedi na konju, koji izađe iz usta njegovih: i sve se ptice nasitiše od mesa njihovog.“
Otk. 19:11-21.

POGLAVLJE XIX.

VELIKA POTREBA ZA PORUKOM TREĆEG ANĐELA

Gospodnji Šabat, sedmi dan, koji je On Sam imenovao i postavio; koji je On objavio Svojim sopstvenim glasom sa neba; koji je Njegov, na koji je On stavio Svoj blagoslov, koji je On učinio svetim, i koji je On posvetio; – *taj*, Gospodnji Šabat, je znak onoga šta je Isus Hrist onima koji veruju u Njega. Svetkovanje njega verom – pravo svetkovanje njega – donosi u život vernika u Isusa, ono što ništa drugo ne može, živo prisustvo i silu Isusa Hrista. Ovo je istina, i svaki čovek to može znati verom u Isusa.

Hajde da iskreno proučimo ovu važnu misao. Zapisano je: „Posvetite moje Šabate, da oni budu znak između mene i vas, kako *biste* ZNALI da sam ja, *Gospod, Bog* VAŠ“. Postoji, dakle, nešto u vezi Šabata po čemu onaj ko ga posvećuje može ne samo znati da je Gospod Bog, već da je Gospod *njegov* Bog. Međutim poznavati Boga ne znači poznavati samo *da* On jeste, već takođe *šta* On jeste; jer Njegovo ime nije samo „JA SAM“, već „JA SAM KOJI JESAM“, – Ja sam *što* jesam, Ja sam *to što* jesam, – tako da „ko Bogu pristupa, mora poverovati da On jeste *i* da *plaća* onima koji ga traže“, – mora se verovati ne samo *da* On jeste, nego takođe *šta* On jeste. Zato što je Šabat znak koji je Bog postavio, preko kojeg oni koji ga posvećuju mogu znati da je On Gospod njihov Bog; sledi sa savršenom sigurnošću da postoji u Šabatu, nešto po čemu oni koji ga posvećuju mogu pronaći znanje o Bogu. Postoji u njemu nešto po čemu oni koji ga posvećuju mogu znati da Bog jeste za osobu koja veruje u Njega. Drugim rečima, Šabat je sredstvo otkrivanja Boga.

Ovo se čak potpunije vidi u istini da „niko ne poznaje... Oca, osim Sina i onog kome Sin hoće da objavi“. Mt. 11:27. Tako se Bog poznaje samo onako kako je On otkriven u Isusu Hristu. Šta Bog jeste, je otkriveno samo kroz Hrista, i može se znati samo u Hristu. „Bog je u Hristu svet pomirio sa sobom.“ Hrist je prema tome i zauvek, „Bog s nama“. 2. Kor. 5:19; Mt. 1:23.

Sada pošto je Šabat Božji znak po kojem ljudi mogu znati da je On Gospod, i da se On poznaje samo kako je otkriven u Hristu, veoma je sigurna istina da je Šabat Božji znak po kojem oni koji ga posvećuju mogu znati Boga onako kako je On otkriven u Isusu Hristu, – znak po kojem ljudi mogu znati šta je Bog za vernika u Isusa.

Nadalje: Šabat je Božji znak po kojem oni koji ga posvećuju mogu znati da Gospod posvećuje njih. Jez. 20:12. Međutim nijedan čovek ne može biti posvećen osim verom koja je u Isusu Hristu. Dela 26:18. Stoga pošto je Šabat Božji znak da On posvećuje ljude, i pošto ljudi mogu biti posvećeni jedino verom u Isusa, jasna je istina da je Šabat Božji znak po kojem ljudi mogu znati posvećujuću silu i čistoću Boga, putem *vere u Isusa Hrista*.

Zato jedino vernik može ući u Božji odmor na Šabat, pošto je pisano, „U počinak naime ulazimo mi koji uzverovasmo“. A zato Izrael, koji nije poverovao, nije mogao ući u Božji odmor; jer je pisano, „Tako se zakleh u gnevu svom: Neće ući u počinak moj“! Ali „k kojima se zakle da neće ući u počinak njegov ako ne nepokornima? I vidimo da ne mogoše ući zbog nevere“. Tako da vera u Isusa Hrista jeste i uvek je bila svrha Šabata; i ceo život svetkovanja Šabata.

Šabat, dakle, pošto je znak šta je Bog u Hristu za vernika, sledi da se mora naći u Šabatu nešto što se isto nalazi u Hristu. Drugim rečima, pošto je Šabat znak po kojem ljudi mogu znati da je Bog Gospod; a pošto se Bog jedino poznaje u Isusu Hristu; sledi da u Šabatu postoji sam odraz Isusa u tome šta je On za vernika inače on ne bi mogao biti takav znak.

Hajde, onda da gledamo na Šabat onako kako ga je Bog stvorio: i na to šta je Bog uradio u njegovom stvaranju po čemu je postao Gospodnji Šabat. Prvo, On je stvorio sve stvari; onda je stao sa Svojim delima i odmorio se sedmog dana; On je tada blagoslovio sedmi dan; učinio ga je svetim, i posvetio ga. Šabat je, zato –

1. Podsetnik na Boga kao Stvoritelja: to je podsetnik na Njegovu stvaralačku silu koja se pokazala; jer je to znak između Njega i Njegovog naroda zauvek, *zato što* je „šest dana Gospod stvarao nebo i zemlju, a sedmog dana je počnuo i odahnuo“. Izl. 31:17.

2. U Šabatu je Božji *odmor*; „Negde je naime o sedmom danu rekao ovako: I počnu Bog u sedmi dan od svih dela svojih. I na ovome mestu opet [on je govorio o sedmom danu *ovako*]: Neće ući u počinak moj“. Jevr. 4:4, 5.

3. U Šabatu je Božji *blagoslov*; jer „blagoslovi Bog sedmi dan i posveti ga, jer u taj dan počnu od svih dela svojih što ih stvori i učini Bog“. Post. 2:3.

4. U Šabatu je Božja *svetost*; jer je „On posvetio [učinio svetim] Šabatni dan“. Međutim samo Božje prisustvo čini bilo šta svetim. Kada je Mojsije, privučen čudnim prizorom grma koji gori vatrom a ipak ne sagoreva, skrenuo u stranu i približio se da pogleda, „Gospod vide da je došao da vidi, zovnu ga Bog ispred grma i reče: ‘Mojsije! Mojsije!’ A on reče: ‘Evo me!’

Tada reče: ‘Ne prilazi ovamo! Izuj svoju obuću s nogu svojih! Jer to *mesto na kojem ti stojiš sveto je tlo*‘“. Izl. 3:4, 5. To mesto je učinjeno svetim tlom jedino *prisustvom* „Onoga koji prebiva u grmu“. Nadalje, kada je Isus Navin, blizu Jerihona, video da „čovek stoji njemu nasuprot, a u ruci mu njegov isukani mač“, a Isus Navin ga je upitao, „Jesi li ti za nas ili za naše neprijatelje“? „Ne, ja sam naime sad došao kao zapovednik vojske Gospodnje... A zapovednik vojske Gospodnje reče Jošui: ‘Izuj svoju obuću sa svojih nogu jer je to *mesto na kojem ti stojiš sveto*’“. Isus Navin 5:13-15. Ono što je učinilo svetim mesto na kojem je stajao Isus Navin, bilo je

prisustvo „Zapovednika vojske Gospodnje“, koji je bio tamo. A pošto je prisustvo Gospoda ono što čini svetim; ono što je učinilo svetim *sedmi* dan, Šabat Gospodnji, bilo je *prisustvo* Njega koji se odmorio sedmog dana od svih Svojih dela.

5. Šabat u sebi ima Božje *posvećenje*; zato što On ne samo da je blagoslovio sedmi dan, već ga je *posvetio*, – izdvojio ga je za svetu službu i Gospodnju službu, – da Svojim prisustvom može boraviti na tom mestu; jer to nije samo kratkotrajno prisustvo, već *stalno prisustvo*, posebno *boravište* Boga na mestu koje posvećuje; jer je zapisano: „Izrael će se mojom slavom posvetiti“; jer „Prebivaću među sinovima Izraelovim, i biću Bog njihov“. Izl. 29:43 (na margini), 45.

Tako povezana sa Šabatom postoji stvaralačka Božja sila; Božji odmor; Božji blagoslov; Božje prisustvo koje čini svetim; i stalno, boravišno, prisustvo Boga koji posvećuje.

A sve to je tačno, i po redu, ono što se nalazi *u Hristu* od vernika u Isusa; jer –

1. Kao prvo, vernik pronalazi u Isusu *stvaralačku Božju silu* pokazanu u stvaranju njega kao novog stvorenja; jer, „Njegova smo tvorevina, stvoreni u Hristu Isusu za dobra dela koja unapred pripremi Bog da u njima hodimo“. Ef. 2:10.

2. Vernik pronalazi u Isusu, Božji *odmor*; jer, pronasavši u Hristu stvaralačku silu da ga učini novim, on prestaje sa svojim sopstvenim delima, kao što je Bog prestao sa Svojim, i ulazi u Božji odmor u Hristu. Jevr. 4:10. Zato je pisano: „Dođite k meni svi koji ste *umorni* i opterećeni, i ja ću vas *odmoriti*. Uzmite jaram moj na sebe i naučite od mene jer sam krotka i ponizna srca. I naći ćete *odmor dušama svojim*“. Mt. 11:29.

3. Vernik pronalazi u Hristu, Božji *blagoslov*; jer „Bog podiže slugu svog Isusa i posla ga blagosiljati vas da se svako odvrati od zala svojih“. Dela 3:26. A „Bog i Otac Gospoda našeg Isusa Hrista, ... koji nas *blagoslovi* svakim duhovnim *blagoslovima* u nebesima, *u Hristu*“.

4. Vernik pronalazi u Hristu, *Božje prisustvo* da ga učini *svetim*; jer je pisano: „Neću vas ostaviti kao siročad, doći ću k vama... U onaj dan vi ćete znati da sam ja u Ocu svom, i vi u meni, i ja u vama... Ako me ko ljubi, držaće moju reč pa će ga ljubiti Otac moj. I *ke njemu ćemo doći*“. Jovan 14:18-23. A „Bog htede objaviti [„svojim svetima“] šta je bogatstvo slave ove tajne među neznabošcima — to je Hrist u vama, nada slave“. Kol. 1:27.

5. Vernik pronalazi u Hristu, *Božje stalno boravišno prisustvo* da ga *posveti*; jer je zapisano: „Ako me ko ljubi, držaće moju reč pa će ga ljubiti Otac moj. I *ke njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti*“ (Jovan 14:23); a „Ko prizna da je Isus Sin Božji, Bog prebiva u njemu i on u Bogu“ (1. Jovanova 4:15); „Jer vi ste hram Boga živoga, kao što reče Bog: Prebivaću u njima i hoditi među njima; i biću njihov Bog, a oni će mi biti narod“. 2. Kor. 6:16.

Tako se jasno vidi da je u Šabatu sam odraz svega što vernik pronalazi u Hristu; i zbog toga je Šabat znak svakome ko ga posvećuje, po kojem on zna da je Gospod, Stvoritelj nebesa i zemlje, njegov Bog. A pošto niko ne može znati Boga osim onako kako je On otkriven u Isusu Hristu; a pošto Šabat sa tim povezuje predlog, odraz, svega što vernik pronalazi u Isusu; to je jasan Božji znak, po kojem onaj koji ga posvećuje može pronaći znanje o Bogu *onako kako je On otkriven u Hristu*.

U svemu tome takođe treba imati na umu da je u Hristu i kroz Njega Bog stvorio sve stvari; jer, „U početku beše Reč, i Reč beše u Boga, i Reč beše Bog... Sve po njoj postade i bez nje ne postade ništa što je postalo“. Jovan 1:1-3. „Jer u njemu je sve stvoreno, što je na nebesima i što je na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo prestola bilo uprave bilo poglavarstva bilo vlasti — sve je po njemu i za njega stvoreno.“ Kol. 1:16. Tako da je Hrist bio taj koji je stvorio sve stvari; Hrist je bio taj koji se odmorio sedmog dana od svih Svojih dela; Hrist je bio taj koji je blagoslovio sedmi dan zato što se u njemu On odmorio; Hrist je bio taj čije prisustvo je učinilo dan

svetim; a stalno, boravišno prisustvo Hrista je ono što je posvetilo, i što *posvećuje*, sedmi dan. Prema tome, Hrist lično, je bio taj koji je povezao sa Šabatom sedmog dana ono što je odraz Njega Samog, ono što je izraz onoga što je On verniku u Njemu, kako bi ko god bi posvetio Šabat mogao znati da je Gospod, koji se poznaje jedino u Hristu, njegov Bog.

Božji odmor je u sedmom danu; i Božji odmor je u Hristu. Nemoguće je da Božji odmor bude na neprijateljskim mestima; pošto sa Bogom „nema promene ni seni od mene“, Božji odmor je isti gde god bio. Zato, budući da je Božji odmor uvek isti, Božji odmor u sedmom danu, i Božji odmor u Hristu, su tačnije isti odmor. A to, budući da je nemoguće da bude u neprijateljstvu, je u savršenom jedinstvu, i zato pokazuje da je *Šabat u Hristu* i HRIST JE U ŠABATU.

Prelepa lekcija koja pokazuje Hrista u Šabatu i Šabat u Hristu, nalazi se u drevnoj svetinji. Bio je sto sa prinesenim hlebovima, na koji se stavljalo, na početku svakog Šabata, dvanaest sveže ispečenih pogača. Te pogače su ostajale tamo do početka sledećeg Šabata, kada su zamenjene svežim hlebom. Tako je na početku svakog Šabata hleb bio obnavljan.

Izraz „prineseni hleb“ doslovno znači „hleb prisustva“; a označava Hrista „pravog hleba onog koji silazi s neba i daje život svetu“. Taj hleb prisustva zato označava Hristovo prisustvo sa celim narodom – dvanaest plemena – Izraela. Hlebovi pošto su uvek bili tu, su označavali stalno Kristovo prisustvo sa Njegovim narodom. Međutim taj hleb prisustva je uvek bio tu jedino tako što se *obnavljao*, a obnavljao se *svakog Šabata*. I tako je Bog učio narod tada, i sada, i zauvek, da se *njegovo prisustvo u Hristu obnavlja* za vernika *svakog Šabata*. Međutim, kada Šabat prođe, njegovo prisustvo i dalje boravi tokom svih dana u sedmici do sledećeg Šabata, kada je obnovljeno; i tako se ispunilo pismo, „Moje će lice s tobom poći, i ja ću ti dati počinak“. Izl. 33:14.

Tako pravi vernik u Isusa, pravi svetkovatelj istinitog Šabata,

uvek raste u poznanju Boga onako kako je On otkriven u Hristu; i tako je Šabat znak po kojem on *zna* da je Gospod njegov Bog, i da ga On Svojim stalnim prisustvom posvećuje.

Tako je isto sa Božjim *blagoslovom* na Šabat. Kada je šestog dana Bog stvorio čoveka, „Bog *ih* blagoslovi“, Post. 1:28. Zatim je došao sedmi dan, u kojem se Bog odmorio, i „blagoslovi Bog *sedmi dan*“. Post. 2:3. Tako su oboje i čovek i sedmi dan blagoslovljeni. *Čovek* je blagoslovljen pre nego što je dan blagoslovljen. Zato kada je taj *blagoslovljeni čovek* došao ka tom *blagoslovljenom danu*, on je pronašao *dodatni blagoslov*; a svakog sledećeg Šabata on je pronašao opet dodatni blagoslov. A da je ostao veran, to bi uvek bio blagoslovljen čovek koji dolazi svakog Šabata ka blagoslovljenom danu; i tako bi on stalno rastao u poznanju Boga. *I tako je danas* sa svakom dušom koju je Bog blagoslovio okrenuvši ga od njegovih bezakonja, i koji posvećuje Božji blagoslovljeni Šabatni dan: svaki put kada taj *blagoslovljeni čovek* dođe do tog *blagoslovljenog dana*, on prima dodatni blagoslov, i tako stalno raste u poznanju Boga.

Stoga, bilo da je čovek ranije zgrešio, ili otkad je zgrešio, Šabat je uvek bio, i još jeste, i uvek će biti, Božji znak, po kojem onaj koji ga posvećuje može *znati* da je Gospod, Stvoritelj nebesa i zemlje, Bog i Otac našeg Gospoda Isusa Hrista, njegov Bog; i može znati *šta* Bog jeste, onako kako je On otkriven u Isusu Hristu bilo u stvaranju ili u iskupljenju.

A šta možemo još reći? Šabat, istinski shvaćen, znači ceo Hrist; a Hrist, istinski shvaćen, znači ceo Šabat. I nijedno ne može biti istinski shvaćeno bez drugog. Šabat je Božji znak, i Hrist je Božji znak. Hrist je Božji znak protiv kojeg se govori, i Šabat je Božji znak protiv kojeg se govori: a sve to „da se razotkriju misli mnogih srca“. Luka 2:34, 35. Ipak On je uvek zaista „silni Gospod“ (Isaija 33:21) i uvek „počivalište Njegov“, Njegov Šabat, je zaista „slavno“. Is. 11:10.

„Pobojmo se dakle da se ne bi, dok ostaje obećanje o ulasku u počinak njegov, činilo da je ko od vas zakasnio... U počinak naime

ulazimo mi koji uzverovasmo.“ „I posvetite moje Šabate, da oni budu znak između mene i vas, kako biste znali da sam ja, Gospod, Bog vaš.“ „A *sedmog dana je Šabat* GOSPODU TVOM BOGU.“

„Ovako veli Gospod: ‘Držite se pravde i činite pravednost, jer uskoro dolazi moje spasenje i pravednost će se moja objaviti. Blažen je čovek koji ovo čini i sin čovečji koji se toga pridržava; koji drži Šabat pazeći da ga ne oskvrni i zadržava ruku svoju da ne počini kakvo zlo.’“ Is. 56:1, 2.

„Odvратиš li, zbog Šabata, nogu svoju od činjenja svojih prohteva u moj sveti dan i Šabat nazoveš milinom, svetim danom Gospodu u čast, i iskažeš mu čast ne postupajući po svojim putevima i ne udovoljavajući svojim prohtevima ni govoreći svoje reči, tada ćeš se veseliti u Gospodu; i izvešću te na visine zemaljske i nahraniću te nasleđstvom Jakova, oca tvog — jer Gospodnja su usta govorila.“ Is. 58:13, 14.

„Jer kao što će nova nebesa i nova zemlja, što ću ih ja stvoriti, stajati preda mnom’, izjavljuje Gospod, ‘tako će stajati vaše potomstvo i ime vaše. I dogodiće se da će od mladine do mladine i od Šabata do Šabata svako telo dolaziti da se pokloni preda mnom’, veli Gospod.“ Is. 66:22, 23.

Od tada, Gospodnji Šabat – sedmi dan – je ključ punine znanja o Bogu onako kako je On otkriven u Hristu, ti dokazi pokazuju da je Šabat ključ za pravo znanje celog Božjeg zakona – Deset Zapovesti. I čak je ta misao, na samo taj način, otkrivena u Pismima: Kada je Bog izveo iz Egipta Svoj narod iz starih vremena, da ih uvede u Svoju sopstvenu obećanu zemlju, On je rekao da će ih oprobati da li će hodati u Njegovom zakonu ili ne. A izrazito i samo Šabatom ih je On oprobavao da li će hodati u Njegovom zakonu ili ne. Izl. 16:4, 5, 22-30. A sada, kada je On pružio Svoju ruku drugi put da uvede Svoj narod u Svoju vlastitu obećanu zemlju, opet, danas, On će oprobati sve ljude da li će hodati u Njegovom zakonu ili ne. A proba putem koje će On danas oprobati ljude da li će hodati u

Njegovom zakonu ili ne, ista je kao i uvek – Šabat – Šabat kakav je u Hristu; jer nema ni jednog drugog zakona, nema ni jednog drugog ključa, a On, čiji je zakon i njegov ključ, je „juče i danas isti — i zauvek“. Sa Njim „nema promene ni seni od mene“.

U skladu sa tim svih ovih godina oglašavanja Sedme Trube, – otkad je Božji hram otvoren na nebu, a tamo se u Njegovom hramu video kovčeg Njegovog zaveta; još od 1844, – propovednicima i ljudima je bilo rečeno Božjim rečima da je „sedmog dana Šabat Gospodnji“. Međutim umesto da poveruju u to, ili da dozvole ljudima da poveruju u to, religiozne vođe i učitelji su to zanemarili i izjavili da to nije tako. Oni su učili ljude da to nije tako. Oni nisu postavili nikakvu razliku između svetog i bezbožnog (Jez. 23:36), govoreći ljudima da nema razlike koji dan oni drže. Tako su oni zanemarili zakon Boga živog, i učili su ljude da ga zanemare. Zatim nakon što su učili ljude da zanemare jasnu reč Božjeg zakona o svetkovanju dana koji je On zapovedio; a isto im govoreći da nema Božje naredbe za svetkovanje nedelje – što je zaista istina; oni su ujedinili srce i ruku sa Tajnom Bezakonja, da nametnu svima, nedelju koju je Papstvo uspostavilo umesto Gospodnjeg Šabata. Oni su postavili znak Tajne Bezakonja iznad znaka Boga živog, i prisiljavaće sve da ga prime.

A pošto je Gospodnji Šabat ključ za znanje o potpunom Bogu, i o Hristovoj punini, upravo sada kada Zver i njen Lik ujedinjuju svu svoju moć i uticaj kroz gaženje Gospodnjeg Šabata, da liše čovečanstvo tog ključa za božansko znanje – *upravo sada* Bog postavlja protiv svakog dela Zveri i njenog Lika, Svoj neugasivi protest u Poruci Trećeg Anđela svakoj naciji i jeziku i kolenu i narodnosti, „govoreći snažnim glasom: ‘Ako se ko klanja Zveri i liku njenom i prima žig na čelo svoje ili na ruku svoju, on će i piti od vina gneva Božjeg koje se nerazvodnjeno toči u čašu gneva njegovog’ ... Ovde je trpljenje svetih, *ovde su oni* KOJI DRŽE ZAPOVESTI BOŽJE i VERU ISUSOVU“.

POGLAVLJE XX.

BOŽIJE ZAPOVESTI

Ova poruka kaže: „Ako se ko klanja Zveri i liku njenom i prima žig na čelo svoje ili na ruku svoju, on će i piti od vina gneva Božjeg koje se nerazvodnjeno toči u čašu gneva njegovog“. Mi smo ranije citirali pisma koja pokazuju da je taj gnev sedam poslednjih zala, i što pokazuje da sa sedam poslednjih zala dolazi kraj sveta.

Ipak ne klanjaju se svi Zveri i njenom Liku. Postoje neki „pobednici Zveri i lika njenog i žiga njenog i broja imena njenog“; a ti se vide kako stoje „na moru staklenom“, pred Božjim prestolom, imajući Božje harfe, i pevaju pesmu koju niko ne može naučiti osim njih, a to je pesma Mojsijeva, Božjeg sluga, i pesma Jagnjetova. Otk. 4:6; 15:2, 3.

Kako su ovi zadobili pobjedu? Zapazite; poruka ne samo da upozorava sve ljude protiv klanjanja Zveri i njenom Liku, već i govori kako da izbegnemo to klanjanje; ne govori ljudima samo šta oni *neće* učiniti, već im govori šta *da* učine; ne poziva ljude samo na sukob sa Zveri i njenim Likom, već im govori kako da dobiju pobjedu; a to je sadržano u rečima, „Ovde je trpljenje svetih, ovde su oni koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu“. Otk. 14:12.

Tu je, onda, poruka koja sada stiže, koja će ići „svakoj naciji i plemenu i jeziku i narodnosti“, pozivajući sve da drže Božje zapovesti i veru Isusovu. Svrha te poruke je sakupiti od „svih koji žive na zemlji“ ljude za koje se stvarno može reći, „Ovde su oni koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu“; i da tako, takvi mogu pobeći od Božjeg gneva, koji se toči nerazvodnjen u čašu Njegovog gneva, a zatim na one koji prime žig Zveri, i na one koji se klanjaju njenom liku.

To obavezuje sve da *sada* proučavaju Božje zapovesti i veru Isusovu kao da ih nikada ranije nisu proučavali, postavljajući sebi pitanje, Da li sam ja jedan od onih o kojima Pismo govori? Da li sam ja taj koji zaista drži „zapovesti Božje i veru Isusovu“? A, pošto je ova poruka za ceo svet, ova razmatranja jasno pokazuju da pod silom Poruke Trećeg Anđela mora biti, i biće, širom sveta takvo proučavanje Božjih zapovesti i vere Isusove, kakvo nije bilo otkad je sveti Jovan stajao na ostrvu Patmos.

Na šta, se misli pod „zapovestima Božjim, i verom Isusovom“?

Prvo, što se tiče Božjih zapovesti. U određenom smislu, nema sumnje da je svaka naredba u Bibliji Božja zapovest; jer je Biblija Božja reč. Ipak, pored toga, postoji određeni deo Biblije koji mora biti priznat kao Božje zapovesti iznad svakog drugog dela. Taj određeni deo je DESET ZAPOVESTI.

Dok, u svim ostalim datim delovima Biblije, „nošeni Duhom Svetim izgovoriše sveti Božji ljudi“ (2. Petrova 1:21), u datih deset zapovesti „Bog izgovori sve ove reči“. Cela nacija Izraela se okupila u podnožju Sinaja, a „gora Sinaj beše cela u dimu, zato što je Gospod u vatri sišao na nju“; „I sav narod vide gromove i munje, i zvuk trube“, „I prizor beše tako strašan da Mojsije reče: Prestrašen sam i drhtim“. I tu usred tih strašnih scena, Bog je lično izgovorio deset zapovesti, glasom koji je protresao zemlju.

Međutim ne samo da je Bog *izgovorio* deset zapovesti: On ih je takođe *zapisao dva puta* na kamene ploče. Iako su, sveti ljudi, kada su vođeni Svetim Duhom, mogli izgovoriti Božju poruku, niko se nije mogao naći dovoljno svetim da izgovori reči deset zapovesti u njihovom davanju čovečjim sinovima. Iako je Duh mogao reći svetim prorocima, „Pišite“, nijedna takva reč nije mogla biti data nijednom čoveku kada je trebalo da se daju deset zapovesti u opipljivom obliku čovečjim sinovima. Međutim, umesto toga, *Bog* je rekao, „Ja ću ti dati kamene ploče sa zakonom i zapovestima što sam ih Ja napisao“. I opet drugi put, kada su te ploče slomljene,

„Ja ću... ispisati reči koje su bile na prvim pločama.“

To nije bilo sve. Bog nije sišao dole na Goru Sinaj sam; već hiljade nad hiljadama svetih anđela su bili tamo sa Njim. „Došao je Gospod sa Sinaja i osvanuo nad njima sa Seira; zasjao je s gore Parana i stigao s desetinama hiljada svetih. U desnici mu zakon ognjeni za njih.“ Pnz. 33:2. „Kočija je Božjih dvadeset hiljada, i na hiljade hiljada; Gospod je među njima kao na Sinaju, na svetome mestu.“ Ps. 68:17. To mnoštvo anđela je ono o čemu Stefan govori kada je rekao svojim progoniteljima „Vi koji primiste Zakon po uredbama anđeoskim“. Dela 7:53. Grčka reč ovde prevedena sa „uredba“ označava „dovesti u red; postaviti vojsku; postrojiti se u borbeni red“ – *Lidel i Skot*.

Kada je, stoga, Bog sišao dole na goru Sinaj da preda deset zapovesti, On je bio okružen sa nebeskom vojskom anđela, postavljenom u urednom nizu. Heruvimi sa četiri lica i četiri krila, serafimi sa šest krila, i veličanstveni anđeli sa sjajnim zlatnim kočijama, – svi oni, na desetine hiljada, u pratnji Veličanstva neba kada je On iz ljubavi dao grešnom čoveku Svoj veliki zakon ljubavi. Pnz. 33:3. Kod davanja deset zapovesti, sigurno nije bilo veličanstvenije scene od stvaranja sveta. Pa zaista Pavle može navesti „davanje zakona“ među velikim stvarima koje se odnose na Izrael. Rim. 9:4.

S obzirom na sve te stvari, sigurno je istina da se deset zapovesti jako ističu kao Božje zapovesti, iznad svakog drugog dela Biblije, iako je cela Biblija Božja reč. Ovo je u skladu sa samom rečju: „Samo pazi i dobro čuvaj dušu svoju da ne zaboraviš događaje koje si video očima svojim i da u sve dane tvog života ne nestanu iz srca tvog; nego pouči o njima svoje sinove i sinove sinova svojih. *Seti se dana kad si stajao pred Gospodom, Bogom svojim, na Horevu, kad mi je Gospod rekao: ‘Saberu mi narod; hoću da čuju moje reči, kako bi naučili da me se boje sve dane što ih budu proživeli na zemlji i poučili svoje sinove’ ... I objavi vam svoj savez za koji vam zapovedi da ga vršite — Deset zapovesti — pa ih ispisa na dve kamene ploče“.*

Ponovljeni zakoni 4:9-13.

Utisnuvši na narod stvari koje oni treba marljivo da pamte, „posebno“ je trebalo pamtiti dan kada je Bog sišao na Sinaj, i reči koje su se tada čule. A te reči su bile *deset zapovesti*.

To je od jednake važnosti za svet danas; jer je sve sažeto preko Solomuna kada on kaže: „Čujmo završnu reč svemu [na margini, „kraj svemu, čak i onome za šta se već čulo“]: Boga se boj i zapovesti njegove drži, jer to je sve čoveku. Jer svako će delo Bog izvesti na sud, i svako skriveno, bilo dobro ili zlo“. Prop. 12:13, 14.

Ljudima će se suditi po Božjem zakonu; taj zakon je deset zapovesti; a Solomunove reči su naglašene u Porukama Prvog i Trećeg Anđela iz Otkrivenja 14. Prvi anđeo kaže: „*Bojte se Boga i dajte Mu slavu, jer dođe čas suda Njegovog*“; a treći anđeo sledi, govoreći: „*Ovde su oni koji drže zapovesti Božje*“.

POGLAVLJE XXI.

VERA ISUSOVA

HRIST je držao Božje zapovesti: „Ja očuvah zapovesti Oca svoga i ostajem u njegovoj ljubavi“. Jovan 15:10. Njegovom poslušnošću mnogi moraju da budu učinjeni pravednima. „Jer kao što neposlušnošću jednog čovek [Adama] mnogi postadoše grešnici, tako će i poslušnošću Jednog [Isusa] mnogi postati pravednici.“ Rim. 5:19 Međutim oni su učinjeni pravednima samo verom u Njega, tako imajući „pravednost Božju po veri Isusa Hrista za sve i na sve koji veruju. Nema razlike! Jer svi sagrešiše i lišeni su slave Božje.“ Rim. 3:22, 23.

Svi su zgrešili; a „greh je bezakonje“. Pošto su svi tako prekršili zakon, niko ne može steći pravednost zakonom. Postoji pravednost u Božjem zakonu; zapravo, Reč kaže, „Sve *su* zapovesti tvoje pravične“; ali nema tu pravednosti *za prestupnika*. Ako pravednost ikada dođe onome koji je prestupio zakon, mora doći od nekog izvora mimo zakona. A pošto su svi, u *celom svetu*, prekršili zakon, kome god će, u celom svetu, pravednost doći, ona mora doći iz drugog izvora nego što je zakon, a taj izvor je Isus Hrist Gospod.

Ovo je veliki argument iz Rim. 3:19-31: „A znamo: šta god Zakon kaže, govori onima pod Zakonom, da zaneme svaka usta i *sav svet bude kriv pred Bogom*... jer se *po delima Zakona* pred njim *neće opravdati nijedno telo*: po Zakonu je naime samo spoznaja greha. Sada se pak *bez Zakona pokazuje* pravednost Božja, koju svedoče Zakon i Proroci, *pravednost Božja po veri Isusa Hrista za sve i na sve koji veruju*. Nema razlike! Jer svi sagrešiše i lišeni su slave Božje“.

Onda dolazi pitanje, „Kvarimo li dakle Zakon po *veri*? Nipošto! Naprotiv, Zakon utvrđujemo“. Zapazite, on je već rekao da iako je

ova Božja pravednost „*bez Zakona*“, i od *vere Hristove*, ipak joj „*svedoče Zakon* i proroci“. To je pravednost koja je u skladu sa zakonom; to je pravednost kojoj zakon može da svedoči; to je pravednost kojoj zakon u svojoj savršenoj pravednosti ne može da pronađe manu: to je zaista sama pravednost samog zakona; jer je to Božja pravednost, a zakon je samo Božji zakon. To je Božja pravednost, koja je u Hristu iskovana za nas Njegovom savršenom poslušnošću Božjim zapovestima, a u kojoj smo mi postali saučesnici verom u Njega; jer „će poslušnošću Jednog mnogi postati pravednici“. Tako smo mi postali Božji sinovi verom u Hrista. Pomoću vere u Njega pravednost zakona je ispunjena u nama. A mi ne ukidamo zakon, već utvrđujemo Božji zakon, verom u Hrista. Drugim rečima, u Hristu se nalazi držanje Božjeg zakona.

To je ponovo pokazano u Gal. 2:17: „Ako li se, tražeći da se opravdamo u Hristu, i sami nađosmo grešnima, da li je onda Hrist u službi greha? Bože sačuvaj!“! Da se nađemo grešnima, je da se nađemo prestupnicima zakona; jer „greh je bezakonje“. Od kada je Bog postavio Svoje večno „Bože sačuvaj“ protiv svakog predloga da je Hrist sluga prestupanja zakona, sledi sa sigurnošću da je Hrist sluga *držanja* zakona. Vernik u Isusa nalazi u Hristu držanje Božjih zapovesti – Božjeg zakona. Ko god se zato ispoveda da je opravdan verom u Hrista, a ipak potvrđuje „slobodu“ da zanemari Božji zakon u jednoj stavci, prevaren je. On samo tvrdi da je Hrist sluga greha, protiv čega je Gospod postavio Svoje večno „Bože sačuvaj“. Tako da vera, opravdanje verom, potvrđuje Božji zakon; zato je vera Isusa Hrista, jedino sredstvo koje postoji preko kojeg se držanje Božjih zapovesti može ikada pokazati u životu bilo koga u svetu.

Ovo je dalje pokazano u Rim. 8:3-10: „Jer što je bilo nemoguće Zakonu, u čemu je po telu bio nemoćan, Bog je učinio poslavši Sina svog u obličju grešnog tela, i za greh osudio greh u telu da se pravednost Zakona ispuni u nama koji ne hodamo po telu, nego po Duhu“.

Šta je to bilo što zakon nije mogao da uradi?

1. Zakon je dat za život (Rim. 7:10), ali nije mogao da služi životu, jer „svi sagrešiš“, – prestupili su zakon, – a „plata greha je smrt“. A pošto je to tako, sve čemu zakon može služiti je *smrt*.

2. Zakon je dat za opravdanje (Rim. 2:13), ali će opravdati samo *izvršitelje zakona*: ali od sve Adamove dece nije bilo izvršitelja zakona: „Svi sagrešiš i lišeni su slave Božje“.

3. Zakon je dat za pravednost (Rim. 10:5), ali može računati kao pravedne samo poslušne: a sav svet je kriv za neposlušnost pred Bogom.

Zato, zbog čovekovog neuspeha, zbog njegovih pogrešnih dela, zakon nije mogao da mu pruži život, nije mogao da ga opravda, nije mogao da ga prihvati kao pravednog. Što se tiče čoveka, svrha zakona je bila potpuno frustrirajuća.

Međutim zapazite, „Jer šta je bilo nemoguće Zakonu, u čemu je po telu bio nemoćan, Bog je učinio *poslavši Sina svog* u obličju *grešnog tela*“. Ono što *zakon nije mogao* uraditi, *Hrist je uradio*. Zakon nije mogao da služi životu, jer su prestupom svi izloženi njegovoj smrtnoj kazni; zakon nije mogao da da opravdanje, jer nemogućnošću da ga vrše, svi su sebe doveli pod njegovu osudu; zakon nije mogao da da pravednost, jer su svi zgrešili. Međutim umesto te *smrti*, Hrist daje *život*; umesto te *osude*, Hrist daje *opravdanje*; umesto tog *greha*, Hrist daje *pravednost*.

A zbog čega? – Da bi odsada zakon mogao da se prezire od nas? – Ne, zaista! Već „da se pravednost Zakona ispuni u nama koji ne hodamo po telu, nego po Duhu“.

„Ne pomišljajte da sam došao da ukinem Zakon ili Proroke. Nisam došao da ukinem, *nego da ispunim*“, rekao je sveti Božji Sin. I tako „svršetak [cilj, meta, svrha] Zakona je Hrist — *za pravednost* svakome koji veruje“. Rim. 10:4. Jer od Boga, Hrist Isus „nama postade mudrost od Boga, i pravednost i posvećenje i otkupljenje, da bude kako je pisano: Ko se hvali, u Gospodu neka se hvali“. 1. Kor. 1:30, 31.

„Zakon je duhovan.“ Ali „Jer telesni um [prirodni um, umovanje tela] je neprijateljstvo prema Bogu; Zakonu se naime Božjem ne pokorava, jer se ni ne može. Oni pak koji su u telu ne mogu ugoditi Bogu“. Rim. 7:14; 8:7, 8.

Kako onda da mi ugodimo Bogu? Kako ćemo onda postati pokorni Božjem zakonu? Spasitelj kaže, „Šta je rođeno od tela, telo je“, i upravo smo čitali u Rimljanima da „koji su u telu ne mogu ugoditi Bogu“. Međutim Spasitelj kaže, dalje, „Šta je rođeno od Duha, duh je“.

Tako da je sigurno da ako se ne rodimo od Duha, ne možemo ugoditi Bogu; mi ne možemo biti pokorni Božjem zakonu, koji je duhovan, i zahteva duhovnu službu. To je isto, tačno što Spasitelj kaže: „Zaista, zaista, kažem ti, ako se ko ne rodi od vode i Duha, ne može ući u kraljevstvo Božje“.

Znamo da će neki reći da je Božje kraljevstvo ovde spomenuto kraljevstvo slave, i da novorođenje, rođenje Duhom, nije dok se ne uskrsne, i da mi onda ulazimo u Božje kraljevstvo. Međutim takvo gledište je potpuno pogrešno. Ako se čovek ne rodi Duhom, on mora još uvek ostati u telu. Ali Pismo kaže, „Oni pak koji su u telu ne mogu ugoditi Bogu“. A čovek koji ne ugodu Bogu nikada neće videti Božje kraljevstvo, bilo da je to kraljevstvo milosti ili slave.

„Ne čudi se što ti rekoh: ‘Valja vam se nanovo roditi’!“ „Zaista, zaista, kažem ti, ako se ko ne rodi nanovo, ne može videti kraljevstvo Božje.“ Božje kraljevstvo, bilo da je slave ili milosti, je „pravednost i mir i radost u Duhu Svetom“. Rim. 14:17. Osim ako se čovek ne rodi ponovo, on ne može videti, niti ući u, Božju pravednost; on ne može videti, niti ući u, Božji mir, koji prevazilazi sve razumevanje; i osim ako se on ne rodi od Božjeg Duha, *kako on može videti*, ili ući u, tu „radost u Duhu Svetom“?

Osim ako se čovek ne rodi ponovo – rodi od Duha – pre nego što umre, on nikada neće videti uskrsnuće u život. To je pokazano u Rim. 8:11: „Ako li Duh Onoga koji je vaskrsao Isusa iz mrtvih

prebiva u vama, Onaj koji je Hrista podigao iz mrtvih oživeće i vaša smrtna tela po Duhu svom koji prebiva u vama“.

Sigurno je zato, da osim ako Hristov Duh boravi u nama, mi ne možemo biti dignuti iz mrtvih u život. Međutim osim ako Njegov Duh boravi u nama, mi smo još u telu. A ako smo u telu, mi ne možemo ugoditi Bogu. A ako mi ne ugodimo Bogu, nikada ne možemo videti Božje kraljevstvo, bilo ovde ili u budućnosti.

Zatim: mi smo rođenjem deca prvog Adama; a ako ćemo ikada biti deca poslednjeg Adama, to mora biti novim rođenjem. Prvi Adam je bio prirodan, i mi smo njegova deca prirodnim rođenjem; poslednji Adam je duhovan, i ako postanemo Njegova deca, to mora biti duhovnim rođenjem. Prvi Adam je od zemlje, zemaljski, i mi smo njegova deca zemaljskim rođenjem; poslednji Adam je Gospod sa neba, odozgo; i ako ćemo biti Njegova deca, to mora biti nebeskim rođenjem, rođenjem odozgo.

„Kakav je zemljani, *takvi su i zemljani*.“ Zemaljsko je „prirodno“ – od tela. A „naravni čovek ne prima što je od Duha Božjeg“; „jer se to duhovno prosuđuje“, a „oni pak koji su u telu ne mogu ugoditi Bogu“. Takvo je pravo stečeno rođenjem i sve pravo stečeno rođenjem, koje primamo od prvog Adama.

Međutim, hvala Gospodu, „kakav je *nebeski*, takvi su i nebeski“. Nebesko je duhovno; On je „duh životvorni“; a duhovni čovek prima ono što je od Božjeg Duha, jer se to duhovno prosuđuje. On može ugoditi Bogu jer on nije u telu, već u Duhu; jer Božji Duh boravi u njemu. On jeste, i može biti, pokoran Božjem zakonu, jer je telesni um uništen, a on ima Hristov um, nebeski.

Takvo je pravo stečeno rođenjem od poslednjeg Adama, onog odozgo. A sve prednosti, blagoslovi i radosti od tog prava stečenog rođenjem su naši kada smo mi rođeni odozgo. „Ne čudi se što ti rekoh: ‘Valja vam se roditi nanovo’“! „Zaista, zaista, kažem ti, ako se ko ne rodi nanovo, ne može videti kraljevstvo Božje.“ Sa argumentom iz ovog odlomka, molim vas proučite 1. Kor. 15:45-48;

Jovan 3:3-8; 1. Kor. 3:11-16; Rim. 8:5-10.

„Ako je ko u Hristu, novi je stvor.“ 2. Kor. 5:17. Kao novo stvorenje on živi novi život, život vere. „A što sada živim u telu, živim verom Sina Božjeg koji me uzljubi i predade sama sebe za mene.“ Međutim vera je ono što deluje; jer bez dela vera je mrtva.

U Hristu ništa ne vredi osim novog stvorenja; on živi po veri; vera je ono što deluje, a delo je držanje Božjih zapovesti. Ovako govori Pismo: –

1. „U Hristu Isusu niti šta vredi obrezanje niti neobrezanje, nego — *novo stvorenje*.“ Gal. 6:15.

2. „U Hristu Isusu niti šta vredi obrezanje niti neobrezanje, nego *vera koja kroz ljubav deluje*.“ Gal. 5:6.

3. „Obrezanje nije ništa i neobrezanje nije ništa, nego *držanje zapovesti Božjih*.“ 1. Kor. 7:19.

Opet: je „vera koja kroz ljubav deluje“, ono što vredi; a „ljubav je Božja ovo: da držimo njegove zapovesti“. 1. Jovanova 5:3. A „punina dakle Zakona jeste ljubav“. Rim. 13:10. Zato, u Isusu Hristu vera koja vredi je vera koja drži Božje zapovesti, vera koja ispunjava Božji zakon.

Još jednom: „Njegova smo tvorevina, stvoreni u Hristu Isusu za dobra dela koja unapred pripravi Bog da u njima hodimo“. Efescima 2:10. „Stvoreni u Hristu Isusu“, jeste da smo učinjeni „novim stvorom“ u Hristu Isusu. Ali mi smo stvoreni u Njemu „za dobra dela“, i ta dobra dela su ona koja je Bog *unapred* pripremio da u njima hodamo.

Odnosno, Bog je unapred pripremio dobra dela da u njima hodamo. Međutim mi nismo hodali u njima. Sada nas On stvara novima u Hristu, kako bismo mi mogli hodati u tim dobrim delima u kojima ranije nismo uspeli da hodamo. Ta dobra dela su zapovesti, zakon, od Boga. Te zapovesti izražavaju celu dužnost čoveka, ali čovek nije uspeo da vrši svoju dužnost; „Jer svi sagrešiše i lišeni su slave Božje“. Međutim sada se Hrist pokazao da uzme naše grehe

i da nas očisti od svake nepravednosti, „da mi budemo pravednost Božja u njemu“. 2. Kor. 5:21.

Mi smo učinjeni novim stvorenjima u Njemu, da u Njemu i kroz Njega možemo vršiti prihvatljivu službu, i činiti dužnost (držati Božje zapovesti), što ranije nismo uspeli da radimo, i što, *van Hrista*, svi uvek moraju neuspešno da čine. Jer je On Sam rekao, „Bez mene ne možete činiti ništa“. To je u skladu sa onim što smo ranije pokazali: „Što je bilo nemoguće Zakonu“, „Bog je učinio poslavši Sina svog“, „da se pravednost Zakona *ispuni u nama* koji ne hodimo po telu, nego po Duhu“. Rim. 8:3, 4.

POGLAVLJE XXII.

DRŽANJE BOŽIJIH ZAPOVESTI I VERE ISUSOVE

ŠTO se tiče dužnosti držanja Božjih zapovesti, i vere Isusove, ne treba razumeti da to dvoje može i na trenutak da se razdvoji. Zapovesti se ne mogu držati prihvatljivo Bogu osim verom u Isusa Hrista; a vera u Hrista ne vredi ništa – mrtva je – osim ako se pokaže, učini savršenom, u dobrim delima: a ta dobra dela se sastoje od držanja Božjih zapovesti.

Kada je mladić došao Isusu, pitajući, „Učitelju dobri, šta dobro da učinim kako bih imao život večni“? Isus je odgovorio, „Ako hoćeš da uđeš u život, drži zapovesti“, i naveo je drugu ploču od deset zapovesti. Mladić je odgovorio: „Sve sam to držao od mladosti svoje. Šta mi još nedostaje? Isus mu reče: Ako hoćeš da budeš savršen, idi, prodaj svoj imetak i podaj siromasima — i imaćeš blago na nebu; pa dođi i sledi me“.

Pošto zapis kaže da Isus „pogleda na njega, uzljubivši ga“, i pošto ga je Isus pitao da Ga prati, očigledno je da je mladić bio osoba dobrih namera i iskrenosti, pa je on nesumnjivo pretpostavljao da je stvarno držao zapovesti. Međutim nije naša sopstvena procena ono što je merilo toga šta određuje poslušnost zakonu; Božja procena je merilo. Možemo toliko strogo da se podložimo zakonu da, prema našoj sopstvenoj proceni, ne vidimo nijednu stavku neuspeha; ipak kada naši postupci treba da se izmere Božjom procenom, izvagani na vagama svetinje, treba da se nađemo u potpunom nedostatku.

Nije u skladu sa onim što *mi* vidimo, već je u skladu sa onim što *Bog* vidi, da pitanje našeg držanja Božjih zapovesti bude odlučeno. A onako kako to *Bog* vidi, je zapisano: „Svi sagrešiše i lišeni su

slave Božje“. Nema sumnje da je mladić, kada je izmeren svojim sopstvenim merilom, stajao u punom rastu moralnog karaktera. Međutim Božje merilo izjavljuje da je on „lišen“.

Čak i kada bi se dopustila sva pravednost koju mladić može da tvrdi držanjem samih zapovesti, – a postoji mnogo još takvih kao on, – ipak njemu i svima koji, kao on, očekuju pravednost zakonom, Hristova reč je, „*Još ti jedno nedostaje*“. Svima takvima nedostaje *opravdanajuća krv*: njima nedostaje *posvećujuća sila savršene poslušnosti* Božjeg Sina. Ukratko, njima nedostaje, „*vera Isusova*“; i tako uvek moraju da budu lišeni sve dok, prihvatanjem Hrista, oni dostignu Božju pravednost koja je od vere.

Samo u Hristu čovek može da dostigne pun rast moralnog karaktera u Božjim očima. „Dok svi ne dospemo do jedinstva vere i spoznaje Sina Božjeg, do čoveka savršenog, *do mere rasta punine Hristove*.“ Ef. 4:13. Koliko god jako težio čovek za pravednošću držanjem zakona, ipak, dok on ne prihvati Hrista i ne nađe u Njemu pravednost koja je od Boga verom, protiv njega će uvek stajati reč, Ti si „lišen Božje slave“, „još ti jedno nedostaje“.

Mi onda vidimo da je Isus poučavao da oni koji će biti Njegovi učenici moraju da drže Božje zapovesti i veru Isusovu.

Opet: u Svojoj propovedi na gori, Isus je rekao, „Stoga ko god pokvari jednu od tih najmanjih zapovesti i tako nauči ljude, najmanjim će se zvati u kraljevstvu nebeskom. A ko god ih izvrši i nauči druge, taj će se velikim zvati u kraljevstvu nebeskom. Jer kažem vam: Ne bude li pravednost vaša veća od pravednosti književnikā i farisejā, nećete ući u kraljevstvo nebesko“. Mt. 5:19, 20.

Srećom, imamo zapis o najboljem Fariseju koji je ikada živeo, i u njegovom iskustvu mi imamo nadahnuti prikaz ovih Isusovih reči: Pavle kaže za sebe, „po Zakonu *farisej*; ... po *pravednosti* koja je u Zakonu *beprekoran*“. Ipak, to nije bilo dovoljno; jer kao što kaže na drugom mestu, „Ničega naime o sebi nisam svestan, ali time nisam opravdan; a onaj koji meni sudi jeste Gospod“. 1. Kor. 4:4.

Dakle iako bi on mogao, onoliko koliko on može da vidi, da bude besprekoran, ipak to nije bio dokaz da je on bio opravdan; jer je Bog koji sudi: *Božje* je merilo pravednosti, a ne naše sopstveno, koje moramo da ispunimo, da bi bili opravdani; a to merilo je Hristova pravednost, koju mi možemo da dostignemo samo verom.

Zato je zapisano: „Ali šta god mi beše dobitak, to radi Hrista smatrah gubitkom. Štaviše, i sve smatram da je gubitak zbog onog najvećeg, spoznaj Hrista Isusa, Gospoda mog: ... i u Njemu se nađem, ne svojom pravednošću, onom od Zakona, *nego onom po veri Hristovoj*, pravednošću *od Boga po veri*“^c. Fil. 3:7-9. To je pravednost koju on nije imao kada je bio Farisej. To je, onda pravednost koja nadmašuje pravednost književnika i Fariseja. A tu pravednost vere mi moramo da imamo dok *činimo* i *učimo* zapovesti. U Svojoj propovedi na gori, zato, Hrist potvrdno poučava držanje Božjih zapovesti i vere Isusove.

Jakov kaže, „Braćo moja, ne budite *pristrasni* u *veri* Gospoda našeg *Isusa* Hrista, Gospoda slave... Ako zaista izvršujete kraljevski zakon prema Pismu: Ljubi bližnjeg svog kao samog sebe, dobro činite; ako li ste pristrasni, greh činite i Zakon vas prekoraiva kao prestupnike. Jer ko bude držao sav Zakon, a posrnuo u jednom, postao je kriv za sve. Jer Onaj koji reče [„taj zakon koji kaže“, na margini]: Ne poćini preljubu, reće takođe, Ne ubij. Ako li ne poćiniš preljubu, a ubiješ, postao si prestupnik Zakona. Tako govorite i tako činite kao oni koji će biti suđeni zakonom slobode... Kakva korist, braćo moja, ako ko govori da ima veru, a delā nema? Može li ga vera spasiti?... Tako i vera: ako nema delā, mrtva je sama po sebi“^c.

Tako Jakov pokazuje da se *vera Isusova* pokazuje u delima, a da su ta dela držanje Božjeg zakona. On isključuje samu zamisao da svako može imati veru Isusovu sa pristrasnošću; i za pristrasnost on izjavljuje da je greh, prestup zakona. Prema tome vera Isusova se ne može držati sa svesnim kršenjem Božjih zapovesti, *ćak i u jednoj stavci*. Drugim rećima, Jakov ući najsnažnije koliko je moguće da se ući,

da oni koji imaju veru Isusovu drže Božje zapovesti, i veru Isusovu.

Jovan kaže, „*Ko god veruje da Isus jeste Hrist*, od Boga je rođen. I svaki koji ljubi Onoga koji rodi, ljubi i od njega rođenog. Po ovome znamo da ljubimo decu Božju: *kad Boga ljubimo i zapovesti njegove držimo*. Jer ljubav je Božja ovo: *da držimo njegove zapovesti*. A zapovesti njegove nisu teške. Jer sve što je od Boga rođeno, pobeđuje svet. A ovo je pobjeda što pobjedi svet: *vera naša*. Ko je taj što pobeđuje svet ako ne onaj koji *veruje da je Isus Sin Božji*“? 1. Jovanova 5:1-5. Voljeni učenik prema tome isto uči da su Hrišćanstvo, Božja ljubav, držanje Božjih zapovesti, i vere Isusove.

Sam Isus Hrist, govoreći o Bogu, kaže: „Ja sam Alfa i Omega, početak i svršetak, Prvi i Poslednji. Blaženi oni koji *vrše zapovesti NJEGOVE* [Božje]: imaće pravo na stablo života i na vrata će ući u grad“. Otk. 22:13, 14. On je isto rekao, „Jer Bog je tako voleo svet da je dao Sina svog jedinorođenog da *svaki koji veruje u njega* ne propadne, nego ima život večni“. Hrist je rekao, „Ako hoćeš da uđeš u život, *držij zapovesti*“; On je isto rekao, „*Ko veruje u Sina*, ima život večni“.

Poruka Trećeg Anđela, poslednja poruka od Boga koju će svet ikada čuti, obuhvata u jednoj rečenici sve te Hristove izreke: „Ovde su oni koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu“.

Zato, kada Poruka Trećeg Anđela poziva, kao što sada poziva, sve ljude da „drže zapovesti Božje i veru Isusovu“, ona jednostavno poziva sve ljude na izvršenje cele dužnosti čoveka – dok on sada postoji. A kada, pod tom porukom, mi podstičemo ljude da drže Božje zapovesti strogo u skladu sa slovom, mi takođe mislimo, da oni moraju da drže te zapovesti strogo u skladu sa Duhom. Kada namećemo svima obavezu držanja Božjih zapovesti, to je uvek obaveza držanja njih na jedini mogući način na koji se one mogu držati, to jest, verom Isusa Hrista; uvek su Božje zapovesti i *vera Isusova*; to je da svi moraju biti savršeni Njegovom savršenom pravednošću; i da sva naša pravednost mora biti Božja pravednost koja je od vere Isusa Hrista, a *tu* pravednost svedoče zakon i proroci.

POGLAVLJE XXIII.

„DOĐE ČAS SUDA NJEGOVA“

SVE što se predlaže da se ispunjava ovom velikom trostrukom porukom je u pogledu činjenice da je „čas“ Božjeg „suda došao“. Zato je jedan veliki cilj Poruke Trećeg Anđela da pripremi svet za sud: da pripremi da se održe na sudu svi koji prime poruku; i da sazri svet za sud svima koji, odbijanjem poruke koja će ih pripremiti da se održe na sudu, stavljaju sebe pod sam sud u svom njegovom užasu.

Reč te same Poruke je da „dođe čas suda Njegovog“, ne da će doći, već da „JE došao“. Svima, prema tome, koji prime tu poruku, Božji sud postaje uvek prisutna realnost. Svi oni uvek stoje pred sudskom stolicom, i postavljaju dobrovoljno pod sve ispite suda. To je tako u samoj prirodi verovanja te poruke; jer kada Božja poruka objavljuje da „dođe čas suda njegovog“, kakvu vrednost ima takva poruka u verovanju osobe za koju to nije sadašnja realnost da „*dođe* čas suda Njegovog“? A ako se deklarirani vernik drži toga da je istina da „*dođe* čas suda njegovog“, kakvu vrednost takvo verovanje ima ako ta osoba ne postavi sebe na samo suđenje, kao sadašnju stvar, i ne pokori se voljno svim istražnim realnostima tog suda?

To je naglašeno daljom činjenicom da ta poruka treba da pripremi ljude da se sretnu spremni sa Gospodom kada On dođe na nebeskim oblacima, – ljude koji će biti živi na zemlji kada Gospod dođe, i koji će biti preneseni a da ne vide smrt. Otk. 14:4; 15:2, 3; 1.Sol. 4:15-17. A svi ti koji budu spremni moraju da budu „dostojni umaći“ svim zlima koja dolaze na zemlju, i „stati pred Sina Čovečjeg“. Luka 21:36. Oni moraju da budu dostojni *pre* nego što se taj dolazak dogodi, ili inače oni neće biti dostojni *na* Njegovom dolasku, i

zato, ne mogu biti spašeni od Njega na Njegovom dolasku. A u tom prebrojavanju svake dostojne osobe, ili suprotno, odlučujuća reč je, „ko je nepravedan, neka i dalje čini nepravdu; i ko je pogan, neka se i dalje pogani; i ko je pravedan, neka i dalje čini pravdu; i ko je svet, neka se i dalje sveti“. Otk. 22:11.

Tako, po samoj prirodi odluke suda u slučajevima tih živih, u vreme poruke da „dođe čas suda njegovog“, očigledno je da tu nema dugog procesa ispitivanja i vaganja izveštaja jednog protiv drugog; već je to jednostavno priznanje stanja svake osobe, u skladu sa stanjem kakvo *jeste* njenim sopstvenim izborom. Upravo kakva ona jeste u trenutku kada je procena odluke u njenom slučaju doneta, *takva ona zauvek ostaje*. Ako je ona *pravedna*, sud to prepoznaje, i izgovara reč, „Neka i dalje čini pravdu“. I ta reč je tako izgovorena u tom trenutku jednostavno zato što ona već *jeste* to što ovo kaže da će ona biti „i dalje“. Ako je ona *nepravedna*, onda reč presude jeste, „Neka i dalje čini nepravdu“. A to je tako rečeno u tom trenutku jednostavno zato što ona jeste takva u tom trenutku, bilo da je presuda izgovorena ili ne; a procena presude, doneta za njen slučaj baš u tom trenutku, pronalazi je takvu, prepoznaje je, i kaže, „Neka i dalje čini nepravdu“.

A zašto to da ne bude tako? Tu je Božja poruka, objavljena svakoj naciji, i kolenu, i jeziku, i narodu, govoreći svima, „Bojte se Boga i dajte mu slavu“, posebno zato što „dođe čas suda Njegovog“. Sa jedne strane, tu su ljudi koji su primili poruku. Ta poruka ima u sebi svu božansku silu večnog jevanđelja, potpuno da ih osposobi za sud; a njihovo samo prihvatanje poruke je priznanje da oni prepoznaju činjenicu da „dođe čas suda njegovog“, i da su oni u tom „času“. A ako, uprkos tome, bilo ko od njih živi kao da on nije u „času Božjeg suda“ biće tako *nespreman* za blagoslovljenu reč kada bude izgovorena, „Neka i dalje čini pravdu“, a biće spreman za užasnu reč, „Neka i dalje čini nepravdu“, sigurno, niko osim njega samog ne može biti kriv za to. Odluka je takva kakva jeste zbog

njegovog zanemarivanja same stvari za koju se izjašnjavao da je drži, i to same stvari koja ga je pozvala na izjašnjanje kojeg se drži.

Sa druge strane, tu je poruka, objavljena celom svetu, – svakoj naciji, i kolenu, i jeziku, i narodu, govoreći snažnim glasom: „Bojte se Boga i dajte mu slavu, jer *dođe* čas suda Njegovog“. A tu je ogromno mnoštvo ljudi koji odbijaju da poveruju da ima bilo kakve istine u izjavi da „dođe čas suda njegovog“. Oni zato, idu svojim putem, potpuno bez obzira na istinu da su oni u prisustvu suda. Onda, kada se dođe do bilo kog slučaja pojedinca među njima, a reč mora da bude, „ko je nepravedan, neka i dalje čini nepravdu“, to je isto samo zbog njegove sopstvene odluke; izgovorena presuda je samo priznanje stanja u kojem on *jeste*, a koje je on sam učvrstio svojim zanemarivanjem poruke koja bi sveukupno promenila njegovo stanje, i osposobila ga za tu drugu reč, „ko je pravedan, neka i dalje čini pravdu“.

Često, ljudi pitaju, da li ćemo znati kada je vreme suda došlo? Da li ćemo moći znati kada je sud došao *živima*? Velika trostruka poruka – Poruka Trećeg Anđela – daje odgovor. Zar ta sama poruka ne kaže jasno, toliko jasno koliko Gospod može govoriti, „dođe čas suda Njegovog“? Zar nije ova poruka rekla istu stvar svakom čoveku koji ju je ikada čuo? i zar nije ta poruka nastavila da mu to govori od dana kada ju je prvi put čuo?

Sa obzirom da je to tako, da li je moguće da neko ko je čuo tu poruku, i iznad svega neko ko se izjašnjava da veruje u tu poruku, nije još uvek naučio da „dođe čas suda Njegovog“, kada je ta sama reč ono što je čuo, i ono za šta se on izjašnjava da veruje, od dana kada je on to čuo? A ako bilo koji deklarirani vernik Poruke Trećeg Anđela ne veruje ovoj Božjoj reči, za koju se, sve ovo vreme, on izjašnjava da veruje, kada mu govori da čas Božjeg suda *jeste* došao, da li bi onda on poverovao ako bi mu Gospod ponovo govorio? Da li je moguće da je bilo ko živeo u izjašnjanju da veruje u ovu poruku, čak i na dan, a da ipak nije postavio sebe u prisustvo suda,

i nije podvrgao sebe svim istražnim ispitima suda? Da li je moguće da bilo ko od tih koji se izjašnjavaju da veruju u reč „*dode* čas suda Njegovog“, uopšte ne veruje u to, a glumi sve vreme, pošto ne bi glumio ako bi on stvarno verovao da „*dode* čas suda Njegovog“?

Što se tiče svakog vernika Poruke Trećeg Anđela, svaki pojedinac je utvrdio da je, *sa njim samim*, počeo sud nad živima; jer je on živ, i prihvatio je poruku od Boga koja objavljuje njemu da je došao čas Božjeg suda. Budući da je živ, i prihativši takvu poruku od Boga, samom silom svog izjašnjavanja, jednostavno vrlinom svog verovanja, on ulazi živ, *trenutno* na sud. On živi u prisustvu suda. On otvara svoj život svim istražnim ispitima suda. A pošto je tako sa njim, njemu je pitanje odgovoreno, Da li ćemo moći da znamo kada će početi sud nad živima?

Poruka trećeg Anđela – ta velika trostruka poruka – je u svakoj osobini *sadašnja* istina. I kada je u njenim sopstvenim rečima pokazano da je ta poruka data u pogledu činjenice da čas Božjeg suda „*jeste* došao“, a znajući da je *sada* vreme te poruke, *sadašnja* istina je samo da se potpuno veruje da zaista „*dode* čas suda njegovog“.

Zaista, da je ova poruka uopšte data bilo bi samo po sebi dokaz da je došao čas Njegovog suda; jer nijedna Božja poruka ne može biti data pre vremena. Zato gde god se ta poruka nađe oglašavajući se svetu, *tada* će biti tačno da je došao čas Božjeg suda. A *reč* poruke koja tako kaže biće samo *najava* činjenice da čas Njegovog suda *jeste* došao. A svi koji veruju u poruku će poverovati da je to činjenica: on će morati da veruje, da bi bio vernik poruke; jer sama reč poruke za koju se on izjašnjava da veruje kaže da je to tako. A ukoliko on sigurno to veruje, on će ući trenutno u Božji sud, i stalno će se držati podložnim svim ispitima tog suda.

Ta poruka *sada* dospeva svetu. Data je svetu. Godinama je bilo tako. Prema tome, godinama je bila, i sada je, *sadašnja* istina da čas Božjeg suda *jeste* došao. Hiljade nad hiljadama osoba se izjašnjavaju da veruju u tu poruku. Zato je *načelo* da su svi ti ljudi te poruke ušli

trenutno u Božji sud, i dok stalno žive, oni podležu svim istražnim ispitima tog suda. Svi oni, prema tome, znaju *što se tiče njih samih*, svakog pojedinačno, da je sud počeo nad živima; jer su oni *živi*. Za njih je Božja poruka došla da „*dođe* čas suda njegovog“; oni su prihvatili tu poruku, i u skladu sa tim su ušli u taj sud, i tako oni *žive* stalno u prisustvu te užasne činjenice. Sledom toga mi opet kažemo da sa *takvima* nema prostora za bilo kakvo takvo pitanje kao što je „da li je sud počeo nad živima“.

A ako ima nekih koji se izjašnjavaju da veruju u tu poruku, a ipak žive onako kako ne bi živeli kada bi znali da je sud došao; a napravili bi preokret u svojim životima kada bi oni samo znali da je sud *došao* na žive, ali *ne bi* napravili taj preokret kada bi oni bili sigurni da sud *nije* došao; onda kakvu svrhu *za njih* ima poruka, da je sud počeo nad živima, čak i da je poslata direktno sa neba njima lično? U tom slučaju, svaka promena koja bi se tražila ili učinila, ne bi imala bilo kakvu vrednost; a te osobe ne bi bile bolje pripremljene za odluku suda nego da one ništa nisu čule o tome. Jedina promena koja bi se napravila u takvom životu bila bi potpuno iz *straha od posledica*, a ne iz bilo kakve *ljubavi za pravednošću*. Zato, po prirodi stvari, u tom slučaju reč ne bi mogla biti, On je pravedan, „neka i dalje čini pravdu“; zato što on nije pravedan: on nema u svom srcu bilo kakvu ljubav za pravednošću. To se pokazalo činjenicom da je, pod samim izjašnjavanjem ove poruke suda, on živeo ne obazirući se na sud: on se odavao zlim stvarima u svom životu, – stvarima za koje je on znao da ne mogu proći na sudu, – i on je nastavio da im se odaje dok mu iznenadna reč nije došla lično da *mu* je sud došao. Zatim, odjednom, a *samo da bi prošao na sudu, i izbegao posledice zlih stvari kojima se, usprkos pravednosti, on odavao*, on kreće da pravi veliki zaokret u svom životu!

Međutim ništa takvo neće nikada proći na Božjem sudu. Ko god bude prošao u pravednosti Božji sud, učiniće tako samo zato što on „uzljubi pravednost, a zamrzi bezakonje“, *bez obzira da li je sud*

počeo nad njim ili ne. On voli pravednost zato što jeste pravednost, a mrzi bezakonje zato što jeste bezakonje; i on se neće odavati bezakonju u svom životu sa sudom udaljenim hiljadu godina više nego sa sudom udaljenim samo minut.

Nema, zato, nikakvog prostora za bilo kojeg deklarisanog vernika Poruke Trećeg Anđela, da se zapita da li je sud počeo nad živima. Svaki pravi vernik Poruke Trećeg Anđela ZNA, zato što Božja Reč to kaže, i govorila je to godinama, da „*dođe* čas suda njegovog“.

A kome god na celom svetu ova poruka bude došla, čak iako on u to ne veruje, za njega će biti istina, i on to može znati, da je vreme suda došlo za njega. Da li će on to prepoznati ili ignorisati, na njemu samom je da kaže; ali za njega će biti istina da čas Božjeg suda „*dođe*“.

„Dođe čas suda njegovog.“ To je ovde: To je prisutna stvar tako sigurno kao što je svet ovde. A, znajući to, svaki pravi vernik ove poruke živi u skladu sa tim: on se živ stavlja pred sud; on se obuzdava svaki čas pred sudskom stolicom; jer „dođe čas suda Njegovog“. Za pravog vernika Poruke Trećeg Anđela to je činjenica; to je živa istina.

A kako će on drugačije ikada da iznese tu poruku svetu? može li on, sa bilo kakvom silom istine uopšte, propovedati drugom čoveku da čas suda Božjeg „dođe“, kada on sam uopšte ne veruje da „dođe“, već samo da *će doći*? Ko to tamo u svetu ne veruje da će Božji sud *doći*? Međutim Poruka Trećeg Anđela *nije* da *će* sud doći; već da samo vreme, „čas, suda njegovog DOĐE“.

Pošto je taj sud, u svojoj odluci kada se objavi, samo priznanje i objava stanja koje već postoji, i koje je, zbog toga, praktično bez odlaganja, sledi da će sredstvo pripreme za tu užasnu odluku biti takvo da će biti sposobno da utiče na tu pripremu takođe bez odlaganja. A upravo je ta priprema ono što je ponuđeno od Gospoda u toj velikoj, slavnoj Poruci Trećeg Anđela; jer ona nosi „*večno jevanđelje* da objavi onima koji žive na zemlji, i svakoj naciji i

jeziku i kolenu i narodnosti“. A to večno jevanđelje je „*sila Božja* na *spasenje* svakomu koji veruje“. „Jer se pravednost Božja u njemu otkriva iz vere u veru.“

Oni koji su tako učinjeni pravednima žive pravedno; jer će oni „od vere živeti“. Ta Božja sila je stvaralačka, i zato je, bez odlaganja u svom delovanju. Jer „*On reče — i postade*“. Ps. 33:9. Kada je gubavac rekao, „Ako hoćeš, možeš me očistiti“. On je odgovorio, „Hoću, očisti se! I čim je on to rekao, guba odmah spade s njega i bi čist“. Marko 1:40-42. A bilo koja duša koja voli i žudi za pravednošću, i mrzi i želi da pobjegne bezakonju, koja čuje tu poruku večnog jevanđelja, koja objavljuje da je čas Božjeg suda došao, i pristupi sudu u tom času, može *u toj samoj minuti* – „odmah“ – tim večnim jevanđeljem biti spremna za sud. A dok se ona drži u prisustvu suda, podložna svim njegovim istražnim ispitima, i drži se čvrsto večnog jevanđelja, – njegove sile da spasi, i pravednosti koju otkriva, – ona je spremna za procenu tog suda u bilo kom trenutku „časa“; jer, kada dođe kritični trenutak u kojem se stigne do njenog imena, ona je pravedna „silom Božjom“ i Božjom pravednošću koju joj je to jevanđelje dalo; a sa zadovoljstvom će Sudija izgovoriti radosne reči, „Neka i dalje čini pravdu“.

„Jer svako će delo Bog izvesti na sud, i sve skriveno, bilo dobro ili zlo.“ Prop. 12:14. A zato što će Bog izneti svako delo na sud, i sve skriveno, svi ljudi su podstaknuti da se „Boga boje i zapovesti njegove drže“. Stih 13.

Ta reč u Propovedniku je dopunjena i naglašena u rečima ove velike trostruke poruke, u kojoj se večno jevanđelje propoveda onima koji žive na zemlji, – svakoj naciji, i kolenu, i jeziku, i narodu, – govoreći, snažnim glasom, „Bojte se Boga i dajte mu slavu, jer dođe čas suda Njegovog... Ovde su oni koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu“.

Oni koji su zgrešili u zakonu, to jest, sa znanjem o Božjem zakonu, „To će se očitovati u dan kada, prema mom jevanđelju,

Bog, po Isusu Hristu, bude sudio tajne ljudske“. A pošto sada „*dode* čas suda Njegovog“, i pošto će svi kojima ova poruka dolazi biti suđeni po Božjem zakonu, sigurno je da će svi koji prihvate poruku postaviti svoje cele živote u svetlu tog zakona, da se svaka skrivena stvar koja nije u skladu sa tim svetim zakonom ispita i ukloni.

Jer taj zakon doseže do najskrivenijih stvari, do samih misli i namera srca. „Čuli ste da je rečeno starima: Ne ubij! I: Ko god ubije, biće podvrgnut sudu. A ja vam kažem: Svaki koji se bez razloga srdi na brata svog, biće podvrgnut sudu. I ko god kaže bratu svom: ‘Raka!’, biće podvrgnut Veću. A ko god kaže: ‘Budalo!’, biće podvrgnut paklu ognjenom.“ „Čuli ste da je rečeno starima: Ne poćini preljubu! A ja vam kažem: Svaki koji pogleda ženu žudeći za njom, već je poćinio preljubu s njom u srcu svom.“ „Tako govorite i tako činite kao oni koji će zakonom slobode biti suđeni.“ Mt. 5:21, 22, 27, 28; Jakovljeva 2:12.

Zato kod svih koji prihvate ovu poruku sa iskrenošću, molitva će uvek biti, „Pronikni me, Bože, i upoznaj mi srce; ispita me i upoznaj misli moje; i vidi ima li u meni kakva zla puta, i povedi me putem večnim“! Ps. 139: 23, 24. Svako ko se tako moli, svako ko tako otvori život Bogu, i pozove Ga unutra da ispita i vidi da li tu ima nekog zlog puta, – svako takav će biti pripremljen za procenu suda kada god bi ona mogla doći. Jer će onda Bog ispitati srce i proćistiti život, i učiniće sve da mora biti sveto pred Bogom. A svi takvi će biti vođeni od Gospoda na put večni.

A zašto bi uopšte bilo drugaćije? A od svih vremena, sada, u času Njegovog suda, zašto bi uopšte bilo drugaćije? Jer zar ne vidi Bog svakako sav život? Zar nisu sve stvari „gole i razotkrivene očima Onog kome moramo položiti račun“? Može li se bilo šta sakriti od Njega? Zar nisu naši sakriveni gresi postavljeni u svetlu Njegovog lica? Ps. 90:8. Nije li nas On ispitao i upoznao? Zar ne zna On našu samu misao „izdaleka“, puno ranije nego što je pomislimo?

Pošto je sve ovo svakako taćno svakog trenutka svaćijeg života,

kakva vrsta osobe mora biti taj kome će prolaziti dan za danom i godina za godinom kao da to uopšte nije tako? A pošto je sve to tačno svakog trenutka svačijeg života; i pošto smo mi sada u vremenu kada je posebno tačna činjenica da je čas Njegovog suda došao; kakva bi vrsta osobe bio taj koji bi sa izjašnjavanjem prihvatio tu poruku da čas Njegovog suda *jest*e došao, a *onda* proživio *jedan dan* kao da to nije tako?

Ne, ne; ništa takvo ne može biti, sa ljudima ove sudske poruke. Ona dolazi njima kao sudska poruka; oni je prihvataju kao sudsku poruku; i u skladu sa tim oni ulaze trenutno u sud. Pošto *je* On postavio naše tajne grehe u svetlost Svog lica, mi sami ćemo postaviti svoje tajne grehe u svetlost Njegovog lica. Pošto nas *je* On ispitao i upoznao, mi ćemo mu trenutno reći, „Pronikni me, Bože, i upoznaj mi srce; ispita me i upoznaj misli moje; i vidi ima li u meni kakva zla puta“. Pošto su sve stvari gole i otvorene pred očima Njega kojem dajemo račun, mi sami ćemo stalno držati sve stvari golim i otvorenim pred očima Njega kojem dajemo račun.

Tada će Bog zauzeti sav život, i iščistiće i pročistiće ga Svojim sopstvenim prisustvom, čineći ga pogodnim domom za Sebe da unutra boravi. Zatim će nas On odenuti haljinama Svog vlastitog spasenja, i staviće na nas ogrtač Svoje sopstvene pravednosti. Is. 61:10. A onda, kad svakom pojedincu dođe procena suda, sa Hristom koji nas tako predstavlja besprekornim pred prisustvom Svoje slave sa neizmernom radošću (Judina 1:24), radosna vest će oduševiti svaku dušu. On „je pravedan, neka i dalje čini pravdu“. On „je svet, neka se i dalje posvećuje. I evo, dolazim ubrzo, i plata moja sa mnom, da svakome platim kakvo mu je delo“.

Hvala Gospodu za takvu dragocenu poruku tačnog upozorenja. Slava Bogu za takvu veličanstvenu poruku opravdanja, posvećenja i iskupljenja.

Poruka Trećeg Anđela obuhvata Sion i Golgotu; Božji zakon i Hristovo jevanđelje; Boga Oca i Boga Sina.

Poruka Trećeg Anđela je oličenje samog Hristovog jevanđelja, u kojem „se pravednost Božja u njemu otkriva iz vere u veru, kao što je pisano: A pravednik će od vere živeti“. Rim. 1:16, 17.

U Hristu, Hristovom verom, vernik u Isusa nalazi držanje Božjih zapovesti, što je Božja pravednost. Tako da je držanje Božjih zapovesti Božji dar: to je „besplatan dar“ Božje pravednosti „po veri Isusa Hrista za sve i na sve koji veruju“. A ovo je Poruka Trećeg Anđela: „Ovde su oni koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu“.

Kada Poruka Trećeg Anđela bude završena, onda će Božja tajna – jevanđelje – biti završeno; i to u dane oglašavanja anđela Sedme Trube, kao što je On obavio Svojim slugama prorocima.

Oni koji stvarno slušaju Poruku Trećeg Anđela će zadobiti pobedu nad Zveri i nad njenim Likom, i nad njenim žigom, i nad brojem njenog imena; oni će, na kraju, stajati na staklenom moru, imajući Božje harfe; i oni će biti bez mane pred Božjim prestolom. A sve će to biti kroz „Onoga koji nas uzljubi i svojom nas krvlju opra od greha naših“. Njemu neka je slava i moć u vekove vekova.

Mi zahvaljujemo Bogu za poruku koja poziva sve ljude da „drže *zapovesti Božje i veru Isusovu*“; da, u to vreme kada „će joj se pokloniti svi koji žive na zemlji, čija imena nisu zapisana u Knjizi života Jagnjeta zaklanog od postanka sveta“, oni mogu imati pobedu nad Zveri i nad njenim Likom i nad njenim žigom i nad brojem njenog imena.

Mi zahvaljujemo Bogu za Poruku Trećeg Anđela, koja danas poziva sve ljude na držanje Božjih zapovesti i vere Isusove, da oni mogu biti izbačeni u „vreme nevolje kakve ne beše otkako je naroda“ koje je predstojeće.